

Express

WYKRESU

RODZINNA FIRMA
INSTRUKTORÓW NAUKI JAZDY

JAK FIRMY PODCHODZĄ
DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU?

ZŁOTE KOTWICE
ROZDANE

KATARZYNA POKWICKA- CROUCHER

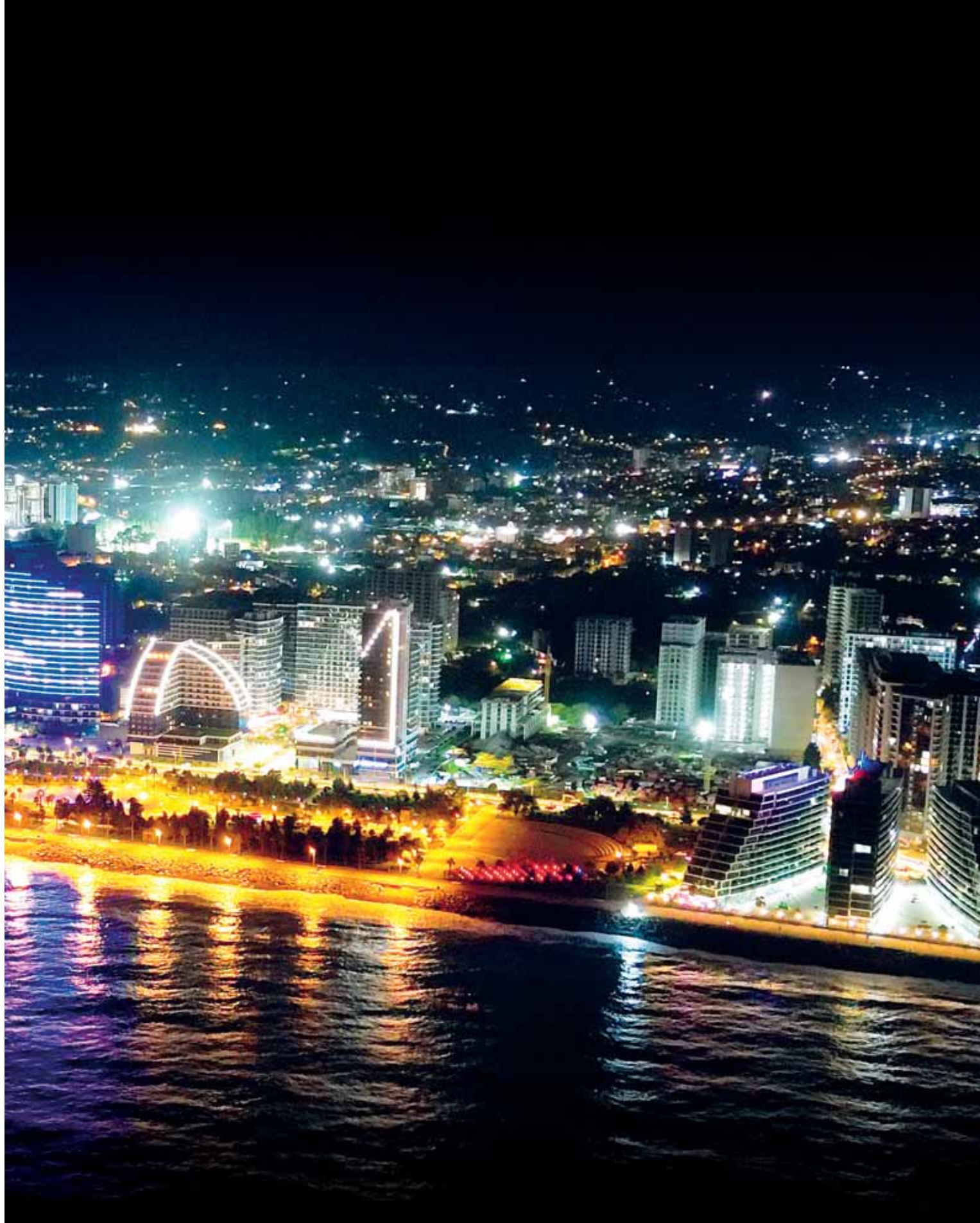
NOWATORSKA HUMANISTKA
W ŚWIECIE EKO TECHNOLOGII

LUXURIA
E S T A T E

Batumi w Gruzji

Skorzystaj i zainwestuj w najszybciej rozwijający się rynek nieruchomości w Europie. Dochodowy apartament z widokiem na morze. Obsługa wynajmu gwarantowana. Pomożemy Ci we wszelkich formalnościach. Pełne prawo własności.

luxuria.com.pl

CAŁKOWICIE NOWY, W PEŁNI ELEKTRYCZNY eCITAN.

Twój biznes naładowany energią. Rusz w miasto i korzystaj z darmowych parkomatów i wolnych buspasów. Jedno ładowanie wystarczy na cały dzień pracy.

1 250 ZŁ NETTO/MIESIĄC*

w programie Lease&Drive dla przedsiębiorców

Dowiedz się więcej na [mercedes-benz.pl/vans](https://www.mercedes-benz.pl/vans)

*Produkt leasingowy Mercedes-Benz Leasing Polska Sp. z o.o., dostępny dla samochodów wyprodukowanych w roku 2023, przeznaczony dla przedsiębiorców. Prezentowana miesięczna opłata leasingowa netto dla modelu eCitan Furgon w cenie katalogowej 255 231,15 zł brutto uzyskiwana jest przy następujących parametrach kalkulacji: okres finansowania 25 miesięcy, wpłata wstępna: 10 692 zł netto, średnioroczny przebieg 20 000 km (łącznie przebieg nie mniejszy jednak, niż wynikający z umowy dotacji zawartej w ramach Programu „Mój elektryk”), stała stopa oprocentowania, z założeniem udzielenia Klientowi dotacji z Programu „Mój elektryk” w kwocie 57 498,60 zł i przy założeniu możliwości odliczenia 100% podatku VAT przez Klienta. Na koniec umowy - zwrot pojazdu do Dealera lub wykup przez Klienta za kwotę Wartości Końcowej, która jest uzależniona w szczególności od specyfikacji pojazdu, wybranego wyposażenia dodatkowego, okresu trwania umowy oraz wybranej opcji przebiegu pojazdu. Powyższe wyliczenie jest przykładowe i nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu Cywilnego. Zawarcie umowy oraz jej warunki uzależnione są od wyniku oceny przez Mercedes-Benz Leasing Polska Sp. z o.o. sytuacji finansowej Klienta oraz jego zdolności do zaciągania i regulowania zobowiązań, a także od udzielenia Klientowi przez Bank Ochrony Środowiska dotacji w ramach programu „Mój elektryk”.

A może jesień jest również po to, abyśmy znaleźli więcej czasu dla siebie?

W te chłodne i deszczowe dni podczas chwili wytchnienia proponuję muzyczne i filmowe wieczory w domowym zaciszu, polecam także lekturę naszego najnowszego magazynu, w którym czytelnicy znajdą jak zawsze ciekawą, branżową tematykę. Zapraszam na tekst główny, nowatorska humanistka ze świata eko technologii Katarzyna Pokwicka-Croucher opowiada o początkach i rozwoju firmy Ecoloplast oraz o wyzwaniach, z którymi mierzy się w biznesie. Zachęcam również do zapoznania się z wywiadem dotyczącym rodzinnej firmy instruktorów nauki jazdy, OSK Poldekistnieje na rynku od ponad 25 lat. W tym numerze nie zabrakło również dyskusji o przy-

szłości Polski, Europy i świata, przygotowaliśmy relację z wydarzenia, jakim jest Europejskie Forum Nowych Idei, organizowane przez Konfederację Lewiatan przy współpracy z Business Europe i miastem Sopot. Zatrzymajmy się jeszcze przez chwilę w dziale „Gospodarka”, aby zobaczyć, co dzieje się na Targach Baltexpo 2023. Prawie 200 wystawców z 15 krajów, w tym z Polski w jednym miejscu, przez 3. dni. Oddaję w Państwa ręce kolejne, jesienne wydanie naszego magazynu. Wydanie, którego treści zostały wypełnione inspirującymi historiami wyjątkowych osób. Staramy się to udowodnić z każdym kolejnym miesiącem, przedstawiając najważniejsze kwestie związane z naszym regionem.

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Piotr Ruszewski
PREZES PR MEDIA
GROUP SP. Z O.O.

 /ExpressBiznesu

 /Express_Biznesu

POPRIEDNIE WYDANIA:

W TYM NUMERZE

NOWATORSKA HUMANISTKA W ŚWIECIE EKO TECHNOLOGII ROZMOWA MIESIĄCA	9
KRÓTKIE INFO – 16 ARTYKUŁÓW BIZNES	14
RODZINNA FIRMA INSTRUKTORÓW NAUKI JAZDY BIZNES	19
XII EFNI ZA NAMI – DYSKUSJE O PRZYSZŁOŚCI POLSKI, EUROPY I ŚWIATA GOSPODARKA	24
TARGI BALTEXPO 2023 – 200 WYSTAWCÓW I ROZDANIE NAGRÓD GOSPODARKA	28
ZŁOTE KOTWICE ROZDANE GOSPODARKA	30
NOWELIZACJA KODEKSU KARNEGO FELIETON PRAWNIK - RYSZARD STOPA	32
WODÓR KLUCZOWYM ELEMENTEM TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ GOSPODARKA	33
ESG I JST – CO ŁĄCZY TE SKRÓTY? BIZNES	36
WYZWANIE WIELKICH CZASÓW FELIETON - DOROTA SOBIENIECKA-KAŃSKA	38
INKUBATORY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – FORMA WSPIERANIA BIZNESU BIZNES	39
INWESTYCJE BLIŻEJ SEKTORA MŚP – 5 LAT POLSKIEJ STREFY INWESTYCJI BIZNES	40
POMORSKA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A. BIZNES	42
KWIDZYŃSKI PARK PRZEMYSŁOWO - TECHNOLOGICZNY BIZNES	44
ELBLĄSKI PARK TECHNOLOGICZNY – MIEJSCE INNOWACJI BIZNES	46
POŁĄCZENIE NAUKI I BIZNESU W TRÓJMIEJSKIM WYDANIU BIZNES	48
„IDZIE NOWE” FELIETON - TOMASZ LIMON	50

9

19

28

33

PARTNERZY EXPRESSU BIZNESU:

TERAZ POLSKA

NASZ MAGAZYN MONITOROWANY
JEST PRZEZ INSTYTUT MONITOROWANIA MEDIÓW:

- 51** NIEZMIERNIE WAŻNA BRANŻA... WYKLUCZONA SPOŁECZNIE
GOSPODARKA
- 54** JAK FIRMY PODCHODZĄ DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU?
BIZNES
- 58** KRÓTKIE INFO - 6 ARTYKUŁÓW
NIERUCHOMOŚCI
- 61** TARGI MIESZKAŃ I DOMÓW W GDAŃSKU
NIERUCHOMOŚCI
- 64** W ROZMOWIE WIELKA SIŁA
FELIETON - JOLANTA SZYDŁOWSKA
- 66** CO RAZ WIĘCEJ HISZPANII JEST W POLSCE
KULTURA
- 68** RUMSKA SKRZYPACZKA PODBIJAJĄCA MUZYCZNY ŚWIAT
KULTURA
- 72** KRÓTKIE INFO - 6 ARTYKUŁÓW
W TOWARZYSTWIE
- 76** PREMIERA NOWEJ KLASY E W MERCEDES-BENZ BMG GOWOROWSKI
MOTORYZACJA
- 78** STOCZNIA CONRAD ŚWIĘTUJE 20-LECIE ISTNIENIA
LIFESTYLE
- 80** KOCI BIZNES W TRÓJMIEJSKIM WYDANIU
LIFESTYLE
- 82** NAGRODY DLA WEJHEROWSKIEJ EKOFABRYKI
SAMORZĄD
- 84** GMINA PUCK STAWIA NA FOTOWOLTAIKĘ W SZKOŁACH
SAMORZĄD
- 85** GMINA ZBLEWO - W POWIECIE STAROGARDZKIM - TU BIJE SPORTOWE SERCE!
SAMORZĄD
- 86** POMORSKA AKADEMIA PLANOWANIA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W PELPLINIE
SAMORZĄD
- 88** ŻEGLARSKI SUKCES GMINY CEDRY WIELKIE
SAMORZĄD
- 89** 48. FESTIWAL POLSKICH FILMÓW FABULARNYCH. ROZDANO NAGRODY
SAMORZĄD

REDAKCJA

PREZES
PR MEDIA GROUP SP. Z O.O.
Piotr Ruszewski

WYDAWCA:
PR MEDIA GROUP Sp. z o.o.,
Aleja Zwycięstwa 24,
80-219 Gdańsk,
tel. 58 736 16 92
redakcja@expressy.pl,
www.expressbiznesu.pl
ISSN 2080-5179

REDAKTOR PROWADZĄCY
Przemysław Schenk
p.schenk@expressy.pl

SEKRETARZ
DS. ADMINISTRACYJNYCH:
Magdalena Chmielewska
tel. 796 600 155
m.chmielewska@expressy.pl

SKŁAD I ŁAMANIE
Michał Szymerowski
Ryszard Fedorowicz

DZIENNIKARZE
Tomasz Podsiadły
Krzysztof Dunaj
Witt Miller
Patrik Gochniewski

FELIETONIŚCI:
Jolanta Szydłowska
Tomasz Limon
Ryszard Stopa
Dorota Sobieniecka

MARKETING/REKLAMA/PR:
Rafał Laskowski
(dyrektor handlowy)
r.laskowski@expressy.pl
tel. 791 980 155

Joanna Symeryak
(dyrektor ds. PR)
j.symeryak@expressy.pl
tel. 796 100 155

Danuta Bieszke
(doradca ds. reklamy)
d.bieszke@expressy.pl
tel. 660 731 138

FORD PUMA HYBRID OD 95 900 PLN

PAKIET:
FORD PROTECT,
GWARANCJA
I SERWIS

TERAZ W CENIE

DLA WYBRANYCH WERSJI
UBEZPIECZENIE

TERAZ W CENIE

Pakiet „4 lata ochrony, Ford Protect, gwarancja i serwis w cenie” wyłączony z wyposażenia standardowego wersji Titanium 1.0 EcoBoost 125KM M5. Roczne, darmowe ubezpieczenie wyłączone z wyposażenia standardowego wersji Titanium. Szczegóły u dealera.

BIG
AUTOHANDEL

TWÓJ
DEALER
FORDA
W GDAŃSKU

Gdańsk, ul. Elbląska 79b | www.bigautohandel.eu

A portrait of Katarzyna Pokwicka-Croucher, a woman with long blonde hair, wearing a light grey blazer over a black top. She is smiling and leaning on a dark, curved bar or railing. The background is a blurred interior with warm, bokeh lights.

NOWATORSKA HUMANISTKA

W ŚWIECIE EKO TECHNOLOGII

Pomysł na biznes zrodził się z obserwacji w Emiratach Arabskich. Chciała stworzyć tworzywo z nieoczywistego połączenia surowców. Katarzyna Pokwicka-Croucher opowiada o początkach i rozwoju firmy Ecopolplast oraz o wyzwaniach, z którymi mierzy się w biznesie.

Jak narodził się pomysł na firmę Ecopolplast?

Sam pomysł na ten biznes narodził się z moich obserwacji, kiedy mieszkalam w Emiratach Arabskich. W tamtym czasie ekologia czy recykling były coraz częstszym obiektem zainteresowania. Na początku postawiono na

zieloną energię, następnie próbowano wprowadzić pewne rozwiązania, ponieważ nie było m.in.: segregacji śmieci. Tak się złożyło, że każda firma, w której pracowałam, była w różnym stopniu związana z ekologią. Zajmowałam się komunikacją marketingową, ale ten temat ciągle krążył wokół

mnie. W pewnym momencie trafiłam do firmy, która od początku budowała system oczyszczania Szarży, emiratu sąsiadującego z Dubajem. Przy okazji tworzenia projektu marketingowego poznałam wielu ludzi związanych z zarządzaniem odpadami, którzy uruchamiali przetwórnię opon, gdzie wykorzystywano zaawansowaną technologię. Potem okazało się, że nie mają komu sprzedawać tej przerobionej gumy. Równocześnie planowano w tej samej firmie wprowadzenie systemu segregacji plastiku, ale ostatecznie zrezygnowano z tego, ponieważ sądzono, że również nie będzie klientów.

Wówczas Pani zaczęła się zastanawiać nad nieoczywistym połączeniem gumy i plastiku?

Tak, zasięgałam porad od wielu osób, ponieważ sama byłam zdumiona ilością produkowanych śmieci, w tym właśnie m.in.: plastiku. Dlatego zastanawiałam się nad sposobem wykorzystania tych odpadów i zaczęłam szczegółowy research, jak można połączyć te dwa surowce. Przez przypadek trafiłam na elastomer, czyli uelastycznione tworzywo plastyczne, które wykorzystuje się tam, gdzie nie nadaje się zwykły plastik, bo jest zbyt kruchy. To ma zastosowanie m.in.: w medycynie, motoryzacji, czy przemyśle meblarskim. Patrząc na to, jak wiele jest elastomerów, wpadłam na pomysł, żeby takie tworzywo stworzyć z plastiku i gumy pochodzących z recyklingu.

Jak wyglądał proces opracowania produkowanego produktu przez Pani firmę?

Będąc jeszcze w Emiratach Arabskich, dzwoniłam do kilku polskich Wydziałów Inżynierii Materiałowej, aby dowiedzieć się, czy istnieje sposób na połączenie tych dwóch surowców. Jestem humanistką z wykształcenia, więc sam pomysł to było za mało, potrzebowałam fachowego wsparcia. Wszyscy twierdzili, że nie da się tego zrobić. Nie poddałam się i nadal drążyłam w tym temacie. W międzyczasie wróciłam do Polski, gdzie okazało się, że z powodu mojego dużego doświadczenia nie jest łatwo znaleźć pracę. Chcąc nie chcąc, skupiłam się na

moim pomysłem stworzenia tworzywa z plastiku i gumy z recyklingu. W końcu trafiłam na dr hab. inż. Elżbietę Piesowicz, która pracuje w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym.

Jak wyglądało Wasze spotkanie?

Kiedy powiedziałam jej, o co mi chodzi i jaki mam cel, to powiedziała, że nigdy tego nie robiła, ale warto spróbować. Dostarczałam jej surowce oraz niezbędne narzędzia do prób, a ona zajęła się testami. W rok udało się opracować formułę. Później musieliśmy znaleźć firmę, która będzie w stanie stworzyć dla nas maszynę do produkcji takiego ekoelastomeru. To zajęło nam kolejne dwa lata. Kiedy udało nam się wszystko dopracować, to największym wyzwaniem okazało się finansowanie.

W jaki sposób poradzili sobie Państwo z tą trudnością?

Nie wpisywaliśmy się w żadną formułę funduszu inwestycyjnego, co stanowiło nie lada wyzwanie. Natomiast przez moją koleżankę, która prowadzi inny startup, dowiedziałam się o unijnym akceleratorze, w ramach którego można uzyskać bezzwrotny grant w maksymalnej wysokości 2,5 mln euro, który umożliwi ruszenie projektu. Sama procedura otrzymania takiego wsparcia jest niezwykle trudna. Udało się nam go otrzymać w zeszłym roku, a cały proces starania się o te środki, do otrzymania pierwszej transzy pieniędzy, trwała dwa lata. Uważam to za ogromny sukces.

Jak wykorzystali Państwo te otrzymane środki?

Ten grant umożliwił nam uruchomienie pierwszej, prototypowej linii produkcyjnej o komercyjnej wydajności. Będziemy gotowi do produkcji już od listopada. Ten etap rozwoju dla naszej firmy jest niezwykle ważny, ponieważ zainteresowanie naszym produktem jest duże. Jednak nikt nie chce podpisywać umowy zakupu, zanim nie zobaczy, że jesteśmy w stanie podołać produkcji. Dzięki uruchomieniu tej linii stoimy przed szansą uniezależnienia się od unijnego finansowania oraz dalszego rozwoju spółki.

Ile docelowo planujecie uruchomić fabryk?

Przewidujemy otwarcie dużej fabryki w okolicach Trójmiasta. Mamy wstępne lokalizacje, ale jeszcze nie podpisaliśmy umów, dlatego na razie nie chcę mówić o szczegółach. Docelowo ta fabryka ma posiadać 6-8 linii produkcyjnych, a każda z nich będzie mieć 3 razy większą wydajność od obecnej prototypowej. W rezultacie ta produkcja będzie oscylować na poziomie 100 tysięcy ton rocznie. Planujemy też wprowadzenie tzw. systemu licencjonowania, czyli sprzedaży

licencji na produkcję Ecoplastomeru na świecie. Te fabryki zagraniczne dostaną od nas pełne wsparcie logistyczne, technologiczne, merytoryczne itd. Mamy już pierwszych zainteresowanych m.in.: z Kanady.

Omówiliście cały proces powstania oraz rozwoju firmy, ale jej kluczowym elementem jest sam Ecoplastomer. Na czym w szczególności Pani zależało przy jego opracowywaniu?

Zależało mi na świetnej jakości produkcji, bo tylko takie są w stanie

zastąpić istniejące elastomery, które w większości są produkowane w stu procentach z ropy i jako odpad zatrzuwają ziemię. Dla mnie istotne było to, żeby Ecoplastomer składał się wyłącznie z recyklingowych surowców. Do tego udało nam się połączyć materiały w mechaniczny, a nie chemiczny sposób, dlatego nasz produkt może krążyć w obiegu zamkniętym. Taki proces przetwarzania można nawet pięciokrotnie powtórzyć bez obniżenia jakości, co jest ewenementem na światową skalę. Nie ma na rynku podobnego produktu. Ponadto, nasz materiał idealnie wpisuje się w najsurowsze prawne wymagania dotyczące np. możliwości recyklingu, obniżenia emisji dwutlenku węgla czy ponownego wykorzystania.

Ważnym czynnikiem w działaniu Pani biznesu jest ekologia. Skąd u Pani aż takie zwracanie uwagi na to zagadnienie oraz dbanie o środowisko?

Dobre pytanie, nie zastanawiałam się nad tym. Jakoś samo to wynikało z moich działań. Na pewno wpływ na moją postawę miały wszystkie doświadczenia zawodowe. Ważny przy tym jest też fakt, że jestem matką. Mój syn kiedyś mi powiedział, że obawiałby się przeprowadzki na Marsa z Ziemi, gdyby była taka konieczność. To stanowi świetną motywację dla rodzica, żeby dbać o środowisko. Musimy zwracać uwagę na ten aspekt. Jesteśmy gatunkiem, który agresywnie się rozwija, co negatywnie wpływa na naszą planetę. Jeśli nie zmienimy tego, to zabraknie nam wody albo dobiją nas klęski żywiołowe.

Czy w samej firmie stosują Państwo ekologiczne rozwiązania?

W aktualnej placówce nie mamy możliwości postawienia wystarczającej ilości paneli fotowoltaicznych, która zapewniłaby nam 100% potrzebnej energii. Jednak takie plany są w kontekście dużej fabryki. Chcę, żebyśmy korzystali z czystej energii i w przyszłości planujemy wprowadzenie wielu proekologicznych rozwiązań. Przykładowo wszystkie dokumenty wrzucamy na serwer zamiast je drukować. Wprowadzamy też system ISO

i wiele najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych typu zarządzanie magazynem przez RFID, co znacząco wpływa na wykluczenie strat w produkcji i dostawach. Nasz produkt, który jest tworzony z surowców pochodzących z recyklingu to jedno, ale musimy zwracać uwagę też na ekologiczność całego procesu produkcji. Mam nadzieję, że to się uda zrealizować w jak największym stopniu. Moim celem jest to, żebyśmy w obrębie firmy byli jak najbardziej ekologiczni.

Skąd wzięła się decyzja, żeby siedzibę przedsiębiorstwa ulokować w Łęborku?

Pochodzę z Łęborka oraz tam mieszkają moi rodzice. Dlatego to było logiczne oraz najprostsze rozwiązanie. Z tego powodu chciałam ulokować naszą fabrykę na Pomorzu. Teraz produkcja jest w Gdyni. Duża fabryka też będzie w tych okolicach.

Nie ukrywa Pani tego, że śledzi poczynania innych kobiet w tej sferze. Czy lubi Pani pracować z kobietami?

Tak, w naszej firmie kobiety stanowią ponad połowę zespołu. Patrząc na statystyki, to okazuje się, że przedsiębiorstwa zarządzane przez żeńską część ludzkiej populacji są stabilniejsze i osiągają większe sukcesy. Z drugiej strony widzę, że przez obowiązki rodzinne, którymi najczęściej są obarczone, wiele kobiet nie wdraża w życie własnych pomysłów biznesowych. Są takie, które wolą wybrać inną ścieżkę i zajmują się rodziną, inne nie są dostatecznie odważne, a kolejnym brakuje na to czasu. Natomiast uważam, że gdyby było więcej kobiet w biznesie, to lepiej rozwijałaby się gospodarka. Dlatego staram się wspierać je oraz promować kobiety w firmie, jeśli jest to możliwe.

Jakiej rady udzieliłaby Pani kobietom, które chcą wkroczyć do biznesowego świata lub już są w nim?

Odwagi drogie Panie, naprawdę warto próbować. Najważniejszym zadaniem jest poszukanie wsparcia i zbudowanie wokół siebie mocnego zespołu, bo bez niego nie istniałaby żadna firma. Nikt nie wie wszystkiego. Wydaje mi się, że największą mądrością, jaką można zdobyć jako osoba zarządza-

jąca, jest to, żeby otaczać się ludźmi mądrzejszymi od siebie. Staram się to realizować w firmie. Mam niesamowity zespół wspaniałych i doświadczonych osób. Zauważam, że to procentuje. Gdyby nie ludzie, z którymi pracuję na co dzień, nie dotarłabym do miejsca, gdzie jestem.

Z jakimi wyzwaniami oraz problemami zmaga się Pani, prowadząc biznes?

Największym wyzwaniem jest samotne wychowywanie 10-letniego syna. Na pewno jest mi łatwiej niż wielu innym osobom dzięki ogromnemu wsparciu rodziców, ale pogodzenie

pracy i rozwijania biznesu z opieką nad dzieckiem, które jeszcze nie jest samodzielne, jest wymagające. Robię wszystko, żeby moja relacja z nim na tym nie ucierpiała.

Jakie ma Pani marzenia?

Żeby Ecoloplast w przyszłości stał się jednorożcem i żebym miała możliwość przejścia całej tej ścieżki rozwoju, dościsła na sam szczyt, razem z firmą.

Rozmawiał: Przemysław Schenk

Zdjęcia: Sylwia Ragan Makijaż:

Salon urody-FELIZ

Sesja zdjęciowa została zrealizowana we wnętrzach Sheraton Sopot Hotel

BIZNES

LONDON STOCK EXCHANGE Z NOWYM BIUREM W GDYNI

Działające od 17 lat w Trójmieście przedsiębiorstwo uroczyście otworzyło nowe biura w 3T Office Park, w Gdyni.

Londyńska firma ma zająć osiem kondygnacji obiektu (8,4 tys. m kw), a cała transakcja stanowi największą relokację na trójmiejskim rynku biurowym w 2022 roku. London Stock Exchange Group jest globalnym przedsiębiorstwem z główną siedzibą w Wielkiej Brytanii, a funkcjonuje od 2007 roku. Prowadzi działalność w 70 państwach. Ponadto, zatrudnia 23 tys. osób na całym świecie, z czego ponad połowę w regionie Azji i Pacyfiku.

WYJĄTKOWA JEDNOSTKA Z GDAŃSKIEJ STOCZNI

Stocznia Crist zbudowała kolejną nietypową jednostkę oraz przekazała już zamawiającego, która posłuży budowie tunelu tzw. zatapialnego w celu łączenia Dani z Niemcami.

Udało się zbudować gdyńskiej stoczni wielozadaniową jednostkę, która jest wyposażona w zatapialne urządzenie do zrzuću tzw. SDT. Ono ma być użyte do równomiernego układania żwiru pod elementy tunelu zatapialnego, na dnie morskim. Jednostka ma kadłub o długości 130,2 m. Całkowita szerokość wyniesie 48 m. Jednostka pomieści do 19 osób. Gdyńska stocznia na budowę tej jednostki zawarła umowę z konsorcjum Femern Link Contractors we wrześniu 2021 roku.

ROSZADY W ZARZĄDZIE LPP

Do jednej najdynamiczniej rozwijającej się firmy z Gdańska z branży odzieżowej dołączył nowy wiceprezes zarządu.

W zarządzie LPP zasiadł Mikołaj Wezdecki, który w strukturach tego przedsiębiorstwa zastąpił Jacka Kujawę, który był związany z tą spółką przez 19 lat, zaczynając jako dyrektor ds. IT. Natomiast nowy wiceprezes zarządu w przeszłości

rozwijał sprzedaż elektroniczną w RTV Euro AGD (od 2006 roku). Ponadto, cztery lata temu jako dyrektor odpowiedzialny za obszar w zakresie e-commerce w Eobuwie.pl uruchomił sklep internetowy Modivo.pl. Natomiast w LPP pracuje od 2022 roku, a początkowo był odpowiedzialny za m.in.: proces cyfryzacji.

fot. materiały prasowe

KOLEJNY TEST GDYŃSKIEJ RAKIETY

Firma SpaceForest, która od lat dynamicznie rozwija się na kosmicznym rynku, wykonała kolejne testy rakiety „Perun” mającej docelowo polecieć w kosmos.

Głównym celem tego testu rakiety „Perun” było sprawdzenie w praktyce poprawionych algorytmów sterowania. Podczas ostatniego testowego

lotu rakieta osiągnęła pułap 10 km. W 28 sekundzie niestety wystąpiła awaria silnika. To spowodowało przerwanie misji. Kiedy rakieta osiągnęła pułap 12 km, to jej elementy zaczęły odpadać i bezpiecznie lądowały w Bałtyku. Po tym zostały podjęte z wody.

Fot: SpaceForest Facebook

ENERGA NA DŁUŻEJ W OLIVIA CENTRE

Energa z Grupy Orlen przedłużyła najem w Olivia Centre, czyli największym centrum biznesowym w Polsce.

W tym kompleksie budynków (ponad 17 tys. m kw.) pracuje ok. tysiąc pracowników ze spółek Grupy Orlen m.in.: Energa SA, Energa Obrót SA, czy Orlen Centrum Usług Korporacyjnych Sp. z

o.o. Warto zaznaczyć, że planowana jest rearanżacja w budynkach, które wynajmowała Energa. To ma pozwolić na dopasowanie przestrzeni do określonego potrzeb firmy w zakresie wyposażenia biur itd. Energa z Grupy Orlen obecna jest w Olivia Centre od ok. 12 lat.
fot. materiały prasowe

WALORYZACJA OPŁAT OD VECTRY

Gdyńska spółka zdecydowała się na kolejną podwyżkę własnych usług. Ona obejmie klientów sieci Multimedia, a nowe ceny zaczną obowiązywać od 1 listopada 2023 r.

Podwyższenie opłat w listopadzie jest kontynuacją waloryzacji opłat, a ten proces rozpoczął się w lipcu 2023 r. Poziom tej waloryzacji cennika jest

wynikiem półrocznego wskaźnika cen usług konsumpcyjnych oraz towarów. On wynosi obecnie 15%. Według spółki wszyscy klienci zostali wcześniej poinformowani o klauzuli waloryzacyjnej i jej znaczeniu podczas podpisywania nowych umów lub dokonywania zmian w aktualnych umowach.
fot. pixabay.com

ŚRODKI Z NOWEJ EDYCJI POLSKIEGO ŁADU OMINĄ TRÓJMIASTO

Prawie 200 mln zł zostało przeznaczone dla Pomorza w ramach siódmej edycji rządowego programu Polski Ład. Natomiast żadne pieniądze nie trafią do Trójmiasta.

Siódma edycja tzw. Polskiego Ładu obejmowała dofinansowanie rozwoju stref przemysłowych. Dlatego gminy składały wnioski, w których zaznaczały, co byłoby przedmiotem potencjalnego wsparcia finansowego. Finalnie żaden projekt z Gdyni oraz Gdańska nie dostał akceptacji i został uwzględniony przy tej edycji programu. Natomiast Sopot przez brak stref przemysłowych nie miał możliwości składania wniosków.

WYGRANY PRZE- TARG PRZEZ TRÓJ- MIEJSKIE SPÓŁKI NA WAŻNĄ INWE- STYCJĘ

Konsorcjum firm Bałta SA i Morska Agencja Gdynia odniosło zwycięstwo w przetargu na najem prawie 5 ha działki na terenie Portu Gdańsk.

Po sfinalizowaniu umowy dzierżawy na 30 lat na tej działce ma powstać pełna infrastruktura drogowo-kolejowa z bocznica kolejową o długości 800 metrów, która będzie towarzyszyć magazynowi wysokiego składowania o powierzchni ok 10 tys. m kw. Planowane przez MAG i Bałtę działania na wydzierżawionej działce wpisują się w inwestycje realizowane przez sam Zarząd Morskiego Portu Gdańsk. Sfinalizowanie prac planuje się w ciągu 3-4 lat.

BIZNES

GDAŃSKA FIRMA ZBUDOWAŁA AUTOMAT KAUCYJNY

W wyniku dwuletniej realizacji projektu budowy urządzenia do zwrotu butelek PET oraz puszek aluminiowych przez firmę KTD, powstał Rekbót.

Nowostworzone urządzenie może zostać umiejscowione wewnątrz oraz na zewnątrz sklepu. Ponadto, zginiata butelkę PET z korkiem oraz możliwe jest przyjęcie zniszczonej puszki oraz butelki, ale warunkiem jest widoczny kod kreskowy. Warto przypomnieć, że oficjalnie system kaucyjny w Polsce zawita od 1 stycznia 2025 r. Wówczas jednostki handlu detalicznego oraz hurtowego będą musiały zebrać 77% odpadów opakowaniowych.

WYDANO DECYZJĘ LOKALIZACYJNĄ LINII ENERGII Z MORSKICH FARM WIATROWYCH

Wojewoda Pomorski wydał decyzję o ustaleniu lokalizacji budowy linii 400 kV Choczewo – Żarnowiec. To stanowi strategiczną inwestycję w zakresie sieci przesyłowej.

Linia Choczewo – Żarnowiec o długości ok. 19,5 km jest jednym z czterech nowych połączeń, które umożliwią przesłanie energii z morskich farm wiatrowych do innych części kraju. Połączy budowaną stację elektroenergetyczną Choczewo z istniejącą stacją Żarnowiec w gminie Krokowa. Początek budowy linii zaplanowano na 2024 rok, a jej oddanie do użytku nastąpi dwa lata później. Będzie przebiegać przez gminy Choczewo, Gniewino i Krokowa. Jej trasę poprowadzono w większości na obszarach rolnych, pastwiskach, łąkach i terenach leśnych.

WAŻNE WYRÓŻNIENIE DLA DRUTEXU

DRUTEX okazał się najlepszym przedsiębiorstwem w rankingu Złota Setka Pomorza, który został przygotowany przez Dziennik Bałtycki.

Ta firma z Bytowa jest uważana za jednego z największych pracodawców w regionie, ponieważ zatrudnienie znajduje prawie cztery tysiące osób, które repre-

zentują ponad 100 zawodów, od operatorów linii produkcyjnych, poprzez chemików, elektryków, czy informatyków. Warto przypomnieć, że wspomniane wyróżnienie nie jest jedyne dla tego przedsiębiorstwa w tym roku. Ponadto, Drutex obronił tytuł Najlepszego Pracodawcy w kategorii „Budownictwo” przyznawany przez Forbes.
fot. drutex.pl

C.HARTWIG GDYNIA UCZESTNICZYŁO W BIEGU CHARYTATYWNYM

Pracownicy gdyńskiej firmy byli częścią pierwszej edycji globalnego biegu charytatywnego, który był organizowany przez Rhenus Run Club

Przez cztery dni trwania tego wydarzenia pracownicy C.Hartwig Gdynia chodzili, biegali oraz wędrowali, aby pokonać jak największą ilość kilometrów.

Łącznie udało się pokonać 24.341,94 km. Natomiast w przypadku gdyńskiej firmy finał wyzwania odbywał się w towarzystwie pięknej przyrody, kiedy to pracownicy byli na spacerze przy brzegu morza. Cała darowizna z tego biegu charytatywnego zostanie przekazana do organizacji pozarządowej – Care International.
fot. chg.pl

UMOWA NA DOSTAWĘ PRĄDU DLA SOPO- TU I GDAŃSKA PODPISANA

Podpisano kontrakt na dostawę energii elektrycznej dla Metropolitalnej Grupy Zakupowej, w której są m.in.: Sopot i Gdańsk. Kwota tej transakcji opiewała na poziomie 158,6 mln zł.

To oznacza, że w stosunku do obecnego roku zmniejszą ceny za prąd. Mianowicie cena 1 MWh w 2024 roku będzie kosztować 710 zł

netto, czyli 75 zł mniej niż obecnie. Gdańsk zamawia energię w Grupie Zakupowej, gdzie znajdują się m.in.: Gdański Ośrodek Sportu, Gdański Ogród Zoologiczny oraz ponad 50 gmin i powiatów otaczających miasto. Najważniejszą zmianą jest fakt, że w tym roku Port Lotniczy postanowił poszukać dostawcy we własnym zakresie.
fot. pixabay.com

PIERWSZY W POLSCE TERMINAL PŁYWAJĄ- CY LNG W PORCIE GDAŃSK

Podpisano porozumienie między GAZ-SYSTEM z Urzędem Morskim w Gdyni i Portem Gdańsk dotyczące współpracy przy realizacji ważnej inwestycji w Zatoce Gdańsk.

To dotyczy pływającego terminala LNG typu FSRU. Inwestycja przyczyni się do dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego do Polski. Terminal

zabezpieczy ponad 30 proc. krajowego zapotrzebowania. Realizacja tej inwestycji pozwoli na przyspieszenie procesu odejścia od wysokoemisyjnych źródeł energii w obliczu stale rosnącego zapotrzebowania energetycznego kraju. Za cztery lata ma być gotowy falochron, który stanowi fundament do usadowienia terminala itd.
fot. portgdansk.pl

BEST S.A. POZY- SKAŁA 19 MLN ZŁ Z EMISJI OBLIGACJI

Inwestorzy złożyli zapisy o wartości 19 mln zł w ofercie obligacji serii Z5 BEST S.A. łącznie na taki krok zdecydowało się 509 inwestorów.

Natomiast wartość średniego zapisu dla inwestora wyniosła ok. 37 tys. zł. Grupa BEST jest aktywnym uczestnikiem rynku obligacji korporacyjnych. Dotychczas wyemitowała papiery o łącznej wartości nominalnej ponad 1,1 mld zł, z czego 1,04 mld zł zostało już wykupione. Obecnie na rynku Catalyst notowanych jest 9 serii obligacji BEST S.A. o łącznej wartości nominalnej 136 mln zł.

GRUPA AKOMEX UCZESTNICZYŁA W GLOBALNEJ KAMPANII GOSPO- DARKI LEŚNEJ

Przedsiębiorstwo ze Starogardu Gdańskiego uczestniczyło w akcji „Tydzień lasów FSC®”, podkreślającej korzyści zrównoważonej gospodarki leśnej.

W polskiej edycji tej inicjatywy oprócz Akomex udział brało prawie 100 firm, które posiadają licencję FSC®. Celem ten akcji jest zwrócenie uwagi przedsiębiorców i konsumentów na to, w jaki sposób odpowiedzialna gospodarka leśna przyczynia się do ochrony środowiska. Przeciwdziała spadkowi bioróżnorodności oraz łagodzi zmiany klimatu i związane z tym negatywne zjawiska. W tym roku cała akcja przebiegała pod hasłem „Zaufaj sile lasu”.

Apartamenty w Batumi nad Morzem Czarnym?

Gruzja jest dynamicznie rozwijającym się krajem, który już od ponad dekady konsekwentnie i przemyślnie buduje swoją pozycję na rynku turystycznym, a w konsekwencji i inwestorskim.

Więcej informacji:
j.symferyak@expressy.pl

fot. materiały prywatne od rozmówcy

RODZINNA FIRMA INSTRUKTORÓW NAUKI JAZDY

**Branża szkoleń i nauki jazdy była obecna w jej rodzinie od pokoleń.
Dagmara Romanowicz od ponad 25 lat z powodzeniem prowadzi firmę
OSK POLDEK.**

Założyła Pani prywatną szkołę nauki jazdy Ośrodek Szkolenia Kierowców POLDEK w 1996 roku. Co Panią skłoniło do pójścia w tym kierunku biznesowym?

W Automobillubie Gdańskim pracował mój teść. Mój mąż był tam instruktorem nauki jazdy. Dlatego szkolenie i temat nauka jazdy był u nas w domu na porządku dziennym. Chciałam wrócić do pracy po urlopie macierzyńskim i postanowiłam, że spróbuję się, zakładając działalność gospodarczą. Dzięki zapleczu wiedzy oraz doświadczeń rodziny mogłam pójść w branżę, którą już dobrze znałam.

Jaka wówczas panowała sytuacja na rynku w tej branży?

Było stosunkowo niewiele szkół nauki jazdy. Natomiast dosłownie kilka było prowadzonych przez kobiety. W Gdańsku OSK Poldek był w tamtym momencie jedyną taką firmą.

Wyzwanie stanowiło wejście w branżę typowo męską, zbudowanie własnego biznesu i rozpoznawalności, a nie przez pryzmat tego, co robili mężczyźni członkowie rodziny. OSK POLDEK było i jest moją firmą. Więc wszystkie sukcesy oraz porażki biorę personalnie.

Jak wyglądało początkowe funkcjonowanie firmy?

Zaczynaliśmy w 1996 roku od kilku aut osobowych (kat. B) i zajęć w sali wynajmowanej na godziny, w szkole na Przymorzu oraz Domu Kultury Młyniec na Zaspie. Kiedy firma się rozkręciła, zaczęłam inwestować w sprzęt do szkolenia również na inne kategorie: motocykli na kat. A, samochodów ciężarowych na kat. C, przyczep do kat. B+E i C+E czy autobusu na kat. D, w większą salę wykładową, plac manewrowy, biuro. W 2013 roku po zmianie przepisów konieczna była wymiana całej floty szkoleniowej, ponieważ staraliśmy

się o Poświadczenie Potwierdzające Spełnianie Dodatkowych Wymagań (status tzw. SuperOSK). Oczywiście otrzymaliśmy taki dokument. Dzięki temu zapewniamy wysoki standard szkoleń poprzez między innymi regularną wymianę sprzętu.

Ważnym wydarzeniem dla Pani firmy była otrzymana Akredytacja Pomorskiego Kuratora Oświaty w 2011 roku. Jakie nowe możliwości ona otworzyła przed firmą Poldek?

Posiadanie Akredytacji Pomorskiego Kuratorium Oświaty było jednym z wymogów do otrzymania Statusu Super OSK. Ona daje gwarancję najwyższego poziomu naszych usług pod względem merytorycznym.

Ilu nowych instruktorów nauki jazdy oraz kandydatów na kierowców wyszkolili Państwo od tamtego czasu? Szkoleniem instruktorów nauki jazdy zajmujemy się od 2013 roku. Dzięki

Poświadczeniu możemy realizować szkolenia dla nowych instruktorów oraz odnawiać uprawnienia już istniejącym (poprzez coroczne Warsztaty Doskonalenia Zawodowego Instruktorów/Wykładowców). Wyszkoliliśmy około 500 nowych instruktorów. Część z nich powróciła do nas celem realizacji kolejnych szkoleń i uzyskania uprawnień instruktorskich na kolejne kategorie. Inni pracują u nas w firmie. Wyszkoliliśmy około 30 tysięcy kandydatów na kierowców na przestrzeni lat.

Jakie obecnie rodzaje szkoleń oferuje OSK Poldek?

Nauka jazdy części osobom kojarzy się wyłącznie z kategorią B (samochód osobowy), ewentualnie kategorią A (motocykl). Natomiast OSK POLDEK poza realizacją tych szkoleń, skupia się głównie na szkoleniach dla kierowców zawodowych. Realizujemy kursy prawa jazdy kat. B+E (samochód osoby w z przyczepą), kategorii C (samochód ciężarowy o DMC powyżej 3,5t), kategorii C+E (samochód ciężarowy z przyczepą) oraz kategorii D (autobus). Dla osób chcących pracować w transporcie niezbędne jest również posiadanie uprawnień umożliwiających przewóz towarów lub osób. Takie szkolenia, tj. kwalifikację zawodową kierowców, szkolenia ADR (przewóz towarów niebezpiecznych) można też zrealizować w OSK POLDEK. Dochodzą też wspomniane szkolenia dla kandydatów na instruktorów nauki jazdy czy warsztaty doskonalenia zawodowego instruktorów nauki jazdy. W związku z posiadaniem Statusu SUPER OSK mamy możliwość realizacji zajęć teoretycznych na kursach prawa jazdy zarówno w formie standardowych wykładów jak i w formie e-learning.

Niewątpliwym atutem firmy jest posiadanie własnego sprzętu do prowadzenia praktycznej nauki jazdy. Jak to wpływa na jakość świadczonych usług przez Poldek?

Dzięki posiadaniu własnego sprzętu mamy możliwość dbania o jego jakość oraz stan techniczny. Mamy pewność, że nauka wykonywana jest na pojazdach nowych, wyposażonych w nowo-

czesne systemy niezbędne do prawidłowej realizacji szkolenia, ale również zapewniające bezpieczeństwo naszym klientom.

Jakie jeszcze wskazałaby Pani największe atuty firmy Poldek?

Posiadamy Akredytację Kuratorium

Oświaty oraz Certyfikat jakości ISO PN-EN 9001:2015. To również duży atut, który wyróżnia nas wśród innych nauk jazdy. Pracuje z nami wielu doświadczonych trenerów/instruktorów/wykładowców. Posiadają wieloletnie doświadczenie w branży szkoleniowej oraz w transporcie osób i rzeczy.

Tomasz Limon

Prezes Zarządu i Dyrektor Zarządzający „Pracodawców Pomorza”

Znam Dagmarę Romanowicz już od wielu lat jako empatyczną osobę z duszą społecznika oraz sprawną menadżerkę, która od lat prowadzi firmę Poldek szkolącą kierowców na wszystkich poziomach. Potrafi zbliżać ludzi i z nimi współpracować, dając poczucie bezpieczeństwa. Jest wiarygodną i szczerą osobą, a to ważne w biznesie. Dagmara jest osobą społecznie odpowiedzialną, myśląc nie tylko o działalności, ale też o otoczeniu, w którym żyje. Kursant jest dla niej najważniejszy. Zdaje sobie sprawę, iż to, w jaki sposób zostanie wyszkolony wpłynie na jego świadomość i bezpieczeństwo na drodze na całe życie. Oprócz prowadzenia własnego biznesu jest aktywnym członkiem Pracodawców Pomorza oraz innych branżowych organizacji.

Dr inż., Sławomir Niecko

prof. WSSE, Proroktor WSSE ds. współpracy z Administracją i Biznesem, Wiceprzewodniczący Rady Klastra LTPP z siedzibą w Gdańsku

Firma od ponad 27 lat z dużymi sukcesami szkoli kandydatów na kierowców, którzy bez problemu zdają egzamin państwowy i uzyskują upragnione prawo jazdy. Firma Poldek specjalizuje się w kursach i szkoleniach dla kierowców zawodowych - transport drogowy. Dla obecnej właścicielki firmy ważne jest to, aby każdy kursant opuszczający OSK Poldek, dobrze radził sobie na drodze, a nie tylko był przygotowany pod zdanie egzaminu. Dodatkowo właścicielka firmy zadbała również o to, by dodatkowo prowadzić szkolenia dla Instruktorów nauki jazdy.

Nasi wykładowcy mają również pełne przygotowanie metodyczne, część posiada kartę nauczyciela. Dokładamy wszelkich starań, aby nasza kadra nieustannie doszkalala się i była na bieżąco ze wszystkimi aktami prawnymi, czy nowinkami technicznymi, umożliwiając wyszkolenie kursanta jako osoby w pełni gotowej do pracy w zawodzie kierowcy zawodowego.

Czym jeszcze wyróżniacie się jako firma na tle innych?

Pracujemy w systemie ciągłym 7 dni w tygodniu. Istniejemy na rynku nieprzerwanie od 1996r. Jesteśmy firmą rodzinną, tworzoną przez trzecie pokolenie instruktorów nauki jazdy. Do pracy podchodzimy ambitnie, a kursant nie jest kolejną cyfrą w rejestrze. Każdy klient traktowany jest indywidualnie. Razem z nim przeżywamy jego porażki i cieszymy się z jego sukcesów. To daje nam szerokie grono wiernych klientów, którzy do nas powracają, przyprowadzając na szkolenia własne dzieci, a teraz nawet i wnuki. Wiemy, że nasza pasja i zaangażowanie ma realne przełożenie na zaufanie klientów.

Z jakimi też podmiotami współpracujecie na co dzień?

Szkolenie realizujemy dla firm transportowych, przewozowych, Instytucji

publicznych w formie szkoleń grupowych oraz dla klientów indywidualnych. Od wielu lat specjalizujemy się w szkoleniach grupowych. Cenimy sobie współpracę z organizacjami pracodawców.

Co Pani uważa za największy sukces w dotychczasowej działalności firmy Poldek?

Cieężko wymienić jeden sukces. Cięższe się, że firma na przestrzeni lat tak się rozwinęła, zwiększając ilość floty, ilość zatrudnionych osób. Ważne jest to wieloletnie zaufanie klientów. Sukcesem jest dla mnie spotkanie ich w codziennej drodze do pracy, np. kiedy prowadzą autobus komunikacji miejskiej. Duże znaczenie mają też wewnętrzne relacje w firmie - to, że z wieloma osobami pracujemy od samego początku powstania OSK Poldek. Ważny jest fakt, że pozostajemy firmą rodzinną, a teraz pracuje z nami również moja córka oraz zięć. Sukces to współpraca z firmami oraz wieloma Instytucjami. Najważniejsze jest zaufanie naszych klientów i to, że wybierają naszą firmę. „Połączenie sił to początek, pozostanie razem to postęp, wspólna praca to sukces.” - Henry Ford. Pracuję tak, aby osiągać sukces.

Rozmawiał: **Przemysław Schenk**

DWÓR
UPHAGENA
ARCHE GDAŃSK

Wigilie firmowe

Join the story

256 POKOI

9 SAL
KONFERENCYJNYCH

WELLNESS

RESTAURACJA
STARA KUCHNIA

Arche Dwór Uphagena Gdańsk,
konferencje@archedworuphagena.pl, tel.: 58 506 55 92

XII EFNI ZA NAMI

– DYSKUSJE O PRZYSZŁOŚCI POLSKI, EUROPY I ŚWIATA

Na zdjęciu: laureaci Nagród Lewiatana i przedstawiciele Lewiatana - od lewej: Artur Mazurkiewicz, wiceprezydent Lewiatana, prezes Dolnośląskich Pracodawców; Dawid Leśniakiewicz – jeden z twórców firmy Giganci Programowania; Jacek Polcyn, współwłaściciel firmy Dora Metal Sp. z o.o. (odebrał Nagrodę Lewiatana w imieniu prezesa firmy Dora Metal Jana Polcyna); Piotr Pełka, Sebastian Langa, Radosław Kulesza – nagrodzeni twórcy firmy Giganci Programowania; Barbara Labuda – nagrodzona „za odważne myślenie”; Maciej Witucki; Henryka Bochniarz; Kateryna Glazkova – prezeska nagrodzonej Unii Ukraińskich Przedsiębiorców; Kuba Giedroń; Anita Błaszczak – dziennikarka „Rzeczpospolitej” nagrodzona „za wyznaczanie standardów dziennikarstwa ekonomicznego w Polsce”; Magdalena Środa; Jacek Karnowski – nagrodzony „za działalność, która w decydujący sposób przyczyniła się do rozwoju współpracy instytucji ze środowiskiem pracodawców”; Henryk Orfinger, pierwszy wiceprezydent Lewiatana

Spotkania, dyskusje, nocne rozmowy, nowe idee – zakończyło się Europejskie Forum Nowych Idei, organizowane przez Konfederację Lewiatan przy współpracy z Business Europe i miastem Sopot.

Gościem specjalnym ceremonii otwarcia była **Roberta Metsola**, przewodnicząca Parlamentu Europejskiego, która opowiadała m.in. o wyzwaniach stojących przed demokracjami, które powinny być gwarantem stabilności politycznej, postępu społecznego i wzrostu gospodarczego.

– Świat zmienia się szybciej, niż ktokolwiek przypuszczał. W ostatnich latach wspólnie przezwyciężyliśmy kryzys finansowy i pandemię. Solidarnie zareagowaliśmy na brutalną rosyjską agresję w Ukrainie. Poczyniliśmy znaczne postępy w walce z kryzysem klimatycznym. Jednak najważniejsze

wyzwania dopiero przed nami. Czy potrafimy im sprostać, zależy od naszej determinacji, śmiałych decyzji, a także od tego, czy pozostaniemy zjednoczeni i będziemy się kierować wartościami – powiedziała.

Europa w trudnym położeniu

Fredrik Persson, przewodniczący BussinesEurope, w wystąpieniu otwierającym podkreślał, że Europa znalazła się w trudnym położeniu.

– Mamy problem ze wzrostem gospodarczym i inwestycjami. Niemcy, które przez wiele lat były lokomotywą gospodarczą naszego kontynentu, rozwijają się trzy razy wolniej niż USA. W ciągu ostatnich trzech lat zagraniczne inwestycje w UE spadły o dwie trzecie. Tymczasem w USA zwiększyły się o dwie trzecie. Europa musi zacząć się szybciej rozwijać, wzmacniać swój przemysł, ograniczyć liczbę biurokratycznych regulacji. Europejscy przedsiębiorcy potrzebują wsparcia polityków, którzy muszą im pomóc stać się bardziej konkurencyjnymi – dodał.

Podczas panelu otwarcia: Dokąd zmierza świat? **Jan Zielonka**, prawnik, ekspert ds. europejskich, Uniwersytet Oksfordzki, przekonywał, że zmierzamy do samozagłady i nie wiadomo, czy potrafimy ten proces zatrzymać.

– Ostatnie kryzysy – finansowy, zdrowotny, migracyjny, wojna w Ukrainie, skumulowały wiele problemów. To wszystko może nagle wybuchnąć. Demokracja nie rozwiązuje dobrze spraw obywateli na poziomie krajowym i unijnym, nie jest dostatecznie przystosowana do przemian technologicznych. Jesteśmy niewolnikami instytucji, które stworzyliśmy – mówił.

– Scenariusz samozagłady jest bardzo realny. Chociaż Europa, nie dość szybko, ale próbuje odpowiadać na wiele wyzwań cywilizacyjnych, np. cyfrowych. UE ma wiedzę, doświadczenie, zasoby technologiczne, które są potrzebne reszcie świata – przyznał **Edwin Bendyk**, prezes Fundacji im. Batorego.

O dążeniu świata do zbiorowego samobójstwa mówiła także **Magdalena Środa**, filozofka z Uniwersytetu Warszawskiego.

Na zdjęciu: dr Henryka Bochniarz, przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji Lewiatan i Fredrik Persson, przewodniczący BussinesEurope

Na zdjęciu: Gościem specjalnym ceremonii otwarcia była Roberta Metsola, przewodnicząca Parlamentu Europejskiego (online)

Na zdjęciu: Panel otwarcia EFNI 2023 – od lewej: Jerzy Buzek - b. premier i przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przewodniczący Rady Programowej EFNI, Edwin Bendyk – prezes Fundacji im. Batorego, Małgorzata Bonikowska - prezes Centrum Stosunków Międzynarodowych i THINKTANK Leaders Hub, Magdalena Środa - filozofka, Uniwersytet Warszawski, Piotr Voelkel - przedsiębiorca i Jan Zielonka - prawnik, ekspert ds. europejskich, Uniwersytet Oksfordzki

Na zdjęciu: od lewej: Kuba Giedrońc - zastępca dyrektora generalnego Konfederacji Lewiatan, dr Henryka Bochniarz - przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji Lewiatan, prof. Jerzy Buzek, Jacek Karnowski, Leszek Bonna - wicemarszałek woj. pomorskiego, Maciej Witucki - prezydent Lewiatana oraz uczestnicy EFNI 2023

Na zdjęciu: Laureatki Konkursu RównoWaga

Na zdjęciu: debata oksfordzka podczas EFNI 2023 – od lewej: dr hab. Piotr Wachowiak - rektor SGH, Agnieszka Kurczewska - prorektorka, Uniwersytet Łódzki, studentki i studenci UŁ i SGH

– Żyjemy w świecie schizofrenii. Boimy się wojen, a promujemy państwa narodowe. Propagujemy idee uniwersalne, ale mamy mnóstwo mechanizmów, które je ograniczają. Potrzeba nam radykalnej zmiany w podejściu do świata, nowego sposobu myślenia o nim – stwierdziła **Magdalena Środa**.

Sześć ścieżek tematycznych na EFNI 2023

Program dwunastej edycji Europejskiego Forum Nowych Idei był podzielony na sześć ścieżek tematycznych: „Europa na globalnych rynkach”, „Zielona zmiana Europy”, „Przyszłość Europy”, „Cyfrowa transformacja Europy”, „Europa otwarta i różnorodna” oraz „Polska przed wyborami”.

Na Forum odbyło się także wiele wydarzeń dodatkowych – wystąpienia specjalne, spotkania z autorami książek, pokazy filmów, rozmowy Nocnych Marków i dyskusje w ramach formatu EFNI Talks.

Nagrody Lewiatana i konkurs RównoWaga

Podczas EFNI wręczono Nagrody Lewiatana, tegoroczni laureaci to Jan Polcyn, Dawid Leśniakiewicz, Sebastian Langa, Piotr Pełka, Radosław Kulesza, Jacek Karnowski, Barbara Labuda, Unia Ukraińskich Przedsiębiorców oraz Anita Błaszczak. W trakcie panelu „Świat według kobiet”, który odbył pod koniec Forum, ogłoszono wyniki konkursu „RównoWaga. Prokobieca firma roku”, zorganizowanego przez Kulczyk Foundation, Kongres Kobiet i Konfederację Lewiatan. Zwycięskie firmy to Organon Polska Sp. z o.o., Standard Chartered Bank. Nagrody specjalne otrzymały Stowarzyszenia Robisz.to i Urząd Miasta Krakowa.

Deklaracja Sopotcka na EFNI 2023

W Deklaracji Sopotckiej przyjętej na zakończenie uczestnicy konferencji podkreślili, że od nowego parlamentu, rządu i prezydenta RP oczekują szybkich działań, które naprawią

relacje z Unią Europejską. Zapewnią przestrzeganie unijnych traktatów i wyroków Trybunałów, poszanowanie zasad demokracji, Konstytucji i racjonalny dialog polityczny. W świecie tak szybkich globalnych zmian nie możemy być sami. Polsce i światu potrzebna jest Unia odporna, niezależna, sprawna, konkurencyjna i odpowiedzialna. Unia zaangażowana w wyzwania klimatyczne, cyfrowe, demograficzne, reagująca na bieżąco w Europie i poza nią, groźby wojen, wyzwania migracyjne itd. Unia efektywna i sprawcza potrzebuje wewnętrznych reform, monitorowania i egzekwowania przyjmowanych regulacji. Lepiej mniej, ale skutecznie.

Uczestnicy EFNI 2023

Wśród zaproszonych gości tegorocznej edycji znaleźli się między innymi: były prezydent Lech Wałęsa, Eulalia Domanowska, dyrektorka Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie, prof. Piotr Wachowiak, rektor Szkoły Głównej Handlowej, a także prof. Jerzy Hausner, były premier prof. Jerzy Buzek, Grzegorz Kołodko, Katarzyna Kasia, prof. Magdalena Środa, Tomasz Terlikowski, Sławomir Dudek, Henryka Bochniarz, prof. Andrzej Rychard, prof. Radosław Markowski, Mirosław Gronicki, Ewa Ewart, Roman Kuźniar, Przemysław Sadura czy Sławomir Sierakowski. W ceremonii zamknięcia EFNI udział wzięli Henryka Bochniarz, przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji Lewiatan, Maciej Witucki, prezydent Konfederacji Lewiatan, Magdalena Czarzyńska-Jachim, wiceprezydentka Sopotu oraz Markus Beyrer, dyrektor generalny Business Europe. EFNI 2023 w Sopocie trwało od 11 do 13 października z udziałem 1400 osób z kilkunastu krajów, w tym wybitnych ekonomistów, liderów biznesu i nauki. Odbyło się prawie 90 paneli w ramach 6 ścieżek tematycznych.

Fot. Europejskie Forum Nowych Idei

Na zdjęciu: od lewej: Kuba Giedrońc - zastępca dyrektora generalnego Konfederacji Lewiatan, dr Henryka Bochniarz - przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji Lewiatan, Maciej Witucki - prezydent Lewiatana, prof. Jerzy Buzek, Jacek Karnowski, Leszek Bonna - wicemarszałek woj. pomorskiego

Na zdjęciu: Uczestnicy EFNI 2023 – sala – podczas rozpoczęcia Forum 11.10.2023

Na zdjęciu: zakończenie EFNI 2023 – od lewej Maciej Witucki, Magdalena Czarzyńska-Jachim, wiceprezydentka Sopotu; Henryka Bochniarz

TARGI BALTEXPO 2023

200 WYSTAWCÓW I ROZDANIE NAGRÓD

**Prawie 200 wystawców z 15 krajów, w tym z Polski w jednym miejscu!
Za nami Targi BALTEXPO 2023, które trwały przez trzy dni
w AmberExpo, w Gdańsku.**

Na powierzchni 12.000 m² na odwiedzających czekało wiele ciekawych stref tematycznych; w tym specjalna strefa dla startupów, gdzie prezentowały innowacyjne projekty z wielu branż, strefa wsparcia biznesu, dedykowany salon branży militarnej Balt Military Expo, na którym znajdowała się szeroka gama uzbrojenia i sprzętu.

- Kiedy wspólnie z Marszałkiem Strukiem podejmowaliśmy decyzję o zakupie i inwestycji w tytuł BALTEXPO, mówiliśmy sobie, że to ważna impreza branżowa też istotna dla Gdańska, bo jest ukształtowany morzem. Nie tylko poprzez handel, ale też przez przemysł. Dla nas istotne jest to, żeby zbudować model, w którym będziemy jednym z najważniejszych wydarzeń w Europie, w przemysłowej branży morskiej. To jest istotne, żebyśmy pokazali siłę gospodarki morskiej i uczestniczyli w wymianie wiedzy oraz umiejętności. Naszym celem jest też to, żeby każdy rozmawiał z każdym, najlepiej o interesach – mówił Andrzej Bojanowski specjalnie dla Express Biznesu, prezes Międzynarodowych Targów Gdańskich S.A jeszcze przed oficjalnym otwarciem wydarzenia.

Wydarzenia towarzyszące i atrakcje

W ramach targów odbywały się wydarzenia towarzyszące takie jak: Dzień kariery, podczas którego zainteresowane osoby mogły bliżej zapoznać się z ofertą stażu i pracy w branży morskiej i wziąć udział w rozmowie z rekruterami. Odbyła się też gala Salmon Evening, wyjątkowe wydarzenie networkingowe integrujące branżę morską.

W ramach nowej odsłony targów przygotowywano też specjalny dedykowany salon z udziałem firm z branży militarnej i obronnej BALT-MILITARY-EXPO. Na stoiskach wystawieniczych odwiedzający znajdowali szeroką gamę uzbrojenia, sprzętu i wyposażenia między innymi Marynarki Wojennej czy Straży Granicznej. To doskonała okazja do zapoznania się z najnowszymi osiągnięciami w branży, a także nawiązania bezpośredniego kontaktu z osobami odpowiedzialnymi za rozwój Wojska Polskiego, Marynarki Wojennej i służb wysokiego ryzyka. Odbyło się też m.in.: 70-lecie Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego KIGM.

fot. Przemysław Schenk, materiały prasowe

Możliwość zawierania kontaktów i rozwój dla branży

Wśród wielu wystawców nie brakowało przedstawicieli takich branż jak: porty, stocznie, uczelnie wyższe, offshore, militaria, MŚP gospodarki morskiej, czy budownictwo przemysłowe. Pytaliśmy poszczególnych wystawców o ich nastawienie oraz odbiór takich wydarzeń jak BALTEXPO.

- BALTEXPO ma dość długą historię. To są kluczowe targi dla przemysłu stocznioowego i okrętowego. Obecnie następuje renesans branży, bo stocznie mają kontrakty i dostarczają okręty. Dzięki temu mamy ugruntowaną pozycję na świecie. To automatycznie powoduje, że liczba wystawców na takich targach i chętnych do odwiedzenia tego wydarzenia jest co raz większa. To bardzo cieszy. Nie wyobrażam sobie, żebyśmy nie brali udziału w tego typu wydarzeniach – mówił Dariusz Jaguszewski, prezes zarządu stoczni Remontowa Shipbuilding S.A.

- Myślę, że na takich targach jest sporo odbiorców, którzy odnaleźliby dla siebie obszar zainteresowania w naszej ofercie programowej, mam na myśli nie tylko młode osoby, ale też te dojrzałe. Jesteśmy uczelnią tworzącą wynalazki i kreującą nowe kierunki rozwoju badań. Dlatego uczestnicząc w tych targach, skupiamy się na promocji oferty technologicznej naszej uczelni i usługodawcy oraz eksperci dla tego obszaru przemysłowego, gdzie możemy przedstawić własne kompetencje naukowo-badawcze - dzieliła się spostrzeżeniami dr inż. Magdalena Kukowska-Kaszuba, Dyrektor Centrum Transferu Technologii Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

- To wydarzenie jest bez precedensu, ponieważ tak duże przedsięwzięcie wymaga skoordynowanych działań organizatorów. Trzeba im pogratulować za to, jak to wszystko zorganizowali. Sama możliwość zaprezentowania działalności jest dla nas kluczowe. Mam nadzieję, że dzięki odbywaniu się tych targów w Gdańsku, wiele firm będzie mogło zapoznać się z profilem działalności naszego przedsiębiorstwa - pełnomocnik zarządu Paweł Król z Port Service.

Przemysław Schenk

ZŁOTE KOTWICE ROZDANE

Podczas pierwszego dnia targów BALTEXPO 2023 odbyła się gala wręczenia Złotych Kotwic dla najlepszych z branży.

Nagroda główna Złota Kotwica w kategorii Przemysł Okrętowy: Stocznia Crist S.A. Nagrodę odebrał Jacek Milewski, członek zarządu Stoczni Crist, dyrektor finansowy.

Wyróżnienie w kategorii Przemysł okrętowy: Stocznia Szczecińska „Wulkan”, nagrodę odebrał dr inż. Adam Krzemiński, pełnomocnik zarządu spółki ds. produkcji

Złota Kotwica w kategorii offshore: Uniwersytet Morski w Gdyni. Nagrodę odebrał Rektor Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit.

Wyróżnienie w kategorii offshore: Elektryka Morska, nagrodę odebrał Bartłomiej Stępień, prezes firmy Elektryka Morska

Złota Kotwica w kategorii Infrastruktura: Urząd Morski w Gdyni. Nagrodę odebrały Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, dr inż. Kpt. Wiesław Piotrzkowski i Anna Stelmaszyk-Świerczyńska - Zastępca dyrektora Urzędu Morskiego ds. Technicznych.

Złota Kotwica w kategorii Infrastruktura: Urząd Morski w Szczecinie. Nagrodę odebrał Wojciech Zdanowicz, Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Złota Kotwica w kategorii Militaria: Stocznia Remontowa Shipbuilding S.A. Nagrodę odebrał prezes zarządu stoczni Remontowa Shipbuilding S.A. Dariusz Jaguszewski.

Nagroda Złota Kotwica w kategorii Innowacja: MAPALU. Nagrodę odebrał Paweł Łuniewski - właściciel firmy MAPALU

Osobowość gospodarki morskiej: Adam Ruszkowski - Prezes Zarządu Remontowa Holding

radca prawny
RYSZARD STOPA
Kancelaria Radcy Prawnego

Ryszard Stopa radca prawny prowadzący Kancelarię Radcy Prawnego od 1986 r. Doradza przedsiębiorcom z zakresu między innymi prawa energetycznego, bankowego, stoczniowego i budowlanego. Reprezentuje również osoby fizyczne we wszelkich sprawach sądowych i pozasądowych. Arbiter Sądów Arbitrażowych, Rozjemca, Mediator, Inżynier Kontraktu, członek Stowarzyszenia Inżynierów Doradców i Rzeczników SIDIR

NOWELIZACJA KODEKSU KARNEGO

Od początku października 2023 r. zaczęła obowiązywać obszerna nowelizacja kodeksu karnego wprowadzająca szereg elementarnych modyfikacji wielu przepisów.

Reforma przedstawiona przez resort sprawiedliwości jako efekt wieloletnich prac legislacyjnych, została chłodno przyjęta przez środowisko prawnicze, w którym szeroko krytykowano proponowane zmiany a nawet apelowano o ich wstrzymanie.

Pośród licznych zmian i nowości warto wspomnieć o ogólnym podwyższeniu kar za wiele przestępstw, rezygnację z kary 25 lat pozbawienia wolności na rzecz „elastycznego” wymiaru tej kary do lat 30 czy też wprowadzeniu nowych typów przestępstw: uchylanie się od wykonania obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę albo nawiązki, przyjęcie zlecenia zabójstwa oraz przygotowaniu do zabójstwa.

KONTROWERSYJNA NOWOŚĆ

Najbardziej kontrowersyjną z nowości jest wprowadzenie kary bezwzględnego dożywotniego pozbawienia wolności. Ta kara orzeczona może być wobec osoby, która była już prawomocnie skazana na dożywotnie pozbawienie wolności lub karę 20 lat więzienia przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, bezpieczeństwu powszechnemu lub za przestępstwo o charakterze terrorystycznym oraz jeżeli charakter i okoliczności czynu, czy właściwości osobiste sprawcy wskazują, iż pozostawienie go na wolności spowoduje trwałe niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, wolności lub wolności seksualnej innych osób.

WALKA Z NIETRZEŻWOŚCIĄ KIEROWCÓW

Reforma kodeksu karnego wprowadza też szereg zaostrzeń w stosunku do nietrzeźwych kierowców. Poza samym podwyższeniem odpowiedzialności karnej zrównana została sytuacja osób, które uciekły z miejsca zdarzenia lub spożyły alkohol już po wypadku, lecz jeszcze przed badaniem, z sytuacją osób, które spowodowały wypadek drogowy, będąc pod wpływem alkoholu lub środków odurzających. Natomiast od 14 marca 2024 roku zaczną obowiązywać przepisy dotyczące konfiskaty pojazdu. Przepadek pojazdu będzie orzeczony za samo prowadzenie pojazdu, jeżeli kierujący nim będzie miał nie mniej niż 1,5 promila alkoholu we krwi lub 0,75 mg/dm³ w wydychanym powietrzu. W razie spowodowania wypadku, obligatoryjne orzeczenie konfiskaty będzie miało miejsce w przypadku wystąpienia zawartości alkoholu we krwi kierowcy w stężeniu od 0,5 do 1 promila. Przy stężeniu poniżej 0,5 promila decyzja ta pozostanie w dyspozycji sądu. Pozostając w temacie motoryzacji, kradzież tablic rejestracyjnych została podniesiona do rangi przestępstwa. Za czyn ten grozi obecnie kara do 5 lat pozbawienia wolności.

Reforma jest obszerna i dotyka wielu aspektów kodeksu karnego. Przez to wywołuje skrajne reakcje. Nie rozstrzygając kwestii spornych, czas i praktyka zweryfikują słuszność wprowadzonych zmian.

Autorami śródtytułów jest redakcja „Express Biznesu”

Otwarcie VI edycji konferencji PCHET Leszek Bonna – wicemarszałek Województwa Pomorskiego

WODÓR KLUCZOWYM ELEMENTEM TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ

W Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym w Gdyni odbyła się VI edycja konferencji PCHET. Wydarzenie zgromadziło czołowych ekspertów, przedstawicieli biznesu, nauki oraz administracji, skupiając się na wspólnym zaangażowaniu w rozwój technologii wodorowych.

Podczas wydarzenia pokazano istniejące projekty wodorowe, a także wskazano znaczenie roli samorządów i local contentu w budowie gospodarki wodorowej. Konferencja została zorganizowana przez Klaster Technologii Wodorowych przy wsparciu Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza.

Znaczenie wodoru jako źródła zielonej energii

Pierwszego dnia konferencji, uczestnicy podkreślili znaczenie wodoru jako kluczowego źródła zielonej energii w Polsce oraz procesie transformacji energetycznej. Dys-

kusje skupiły się na zastosowaniu wodoru jako alternatywy dla konwencjonalnych źródeł energii, a także jako czynnika wspomagającego proces dekarbonizacji i transformacji energetycznej w Polsce. W szczególności, omawiano wdrażanie wodoru w obszarach, takich jak transport morski, komunikacja publiczna, czy przemysł.

Warto zaznaczyć, że Marszałek Leszek Bonna i Damian Mucha, prezes Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza podkreślali rolę Pomorza w prowadzeniu działań związanych z transformacją energetyczną.

Rozmowa ekspertów związana z realizacją projektów wodorowych: rzeczywistość a założenia projektowe (Robert Żmuda Dyrektor Departamentu Rozwoju i Technologii SBB Energy; Tristan Kretschmer Director for Sales & Market Development, Europe Plug Power; Marek Sutkowski Dyrektor ds. Technologii i Innowacji, Horus-Energia Sp. z o.o.)

Marszałek Bonna mówił o aktywnym zaangażowaniu Pomorza w rozwijanie sektora wodorowego, a także nakreślił plany rozwoju wodorowej komunikacji w Pomorskich miastach, takich jak Tczew, Gdańsk, Gdynia i Wejherowo.

Kulminacja konferencji

Jednym z głównych punktów konferencji było ukazanie unikatowego w skali Europy zlokalizowanego na terenie Gaju Oławskiego samowystarczального energetycznie obiektu Promet-Plast. Podczas konferencji właściciel firmy Andrzej Jeżewski wraz z dyrektorem Robertem Żmudą z SBB Energy i Tristanem Kretschmerem reprezentującym Plug Power opowiadali o wyzwaniach napotkanych przy realizacji projektu jednostki wysokosprawnej trigeneracji oraz przy układzie elektrolizera zasilanego energią elektryczną pochodzącą z OZE.

Eksperti w licznych panelach dyskusyjnych podkreślali potrzebę przygotowania infrastruktury wodorowej w miastach oraz portach, w celu sprawnego wdrażania i rozwijania technologii wodorowych.

Przedsiębiorcy z Pomorza wyrazili chęć aktywnego uczestnictwa w dekarbonizacji regionu, wskazując na konieczność budowy stacji tankowania wodoru oraz innych elementów infrastruktury związanej z tą technologią. Zwrócono także uwagę na rozwój wodorowych rozwiązań w transporcie morskim, z naciskiem na potrzebę kompleksowego podejścia do zagadnienia przez operatorów statków, zarządców portów oraz firm świadczących usługi w portach a także perspektywę wprowadzenia CTV z napędem wodorowym w regionie południowego Bałtyku – z naciskiem na serwisowanie MFW. Mieczysław

Wrocławski – PSME, Olaf Godlewski – Worthington Industries, oraz Arkadiusz Marat – Elmech, podkreślali znaczenie roli wodoru jako sposobu magazynowania energii pozyskiwanej z różnych źródeł, takich jak energia wiatrowa i słoneczna.

Podpisane porozumienia

Podczas konferencji podpisano trzy porozumienia o współpracy – pomiędzy Klastrem Technologii Wodorowych a Polskim Stowarzyszeniem Magazynowania Energii, z Centrum Technologii Wodorowych Politechniki Gdańskiej oraz z Fundacją Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET – współpraca z kluczowymi podmiotami – wskazuje potrzebę zintegrowania zaangażowania w rozwój technologii wodorowych.

Na konferencji zaprezentowano także spektakularne osiągnięcia w zakresie technologii wodorowych, lokomotywę manewrową PSEA zasilaną H₂, kocioł wodorowy SES Hydrogen, pirolizer do niesortowanych odpadów komunalnych W2H₂, stos stałotlenkowych ogniw elektrochemicznych – mogący pełnić funkcję elektrolizera oraz ogniwa paliwowego z Instytutu Energetyki czy GreenBox firmy Rockfin.

Wnioski z VI Konferencji PCHET jednoznacznie wskazują na rosnące zainteresowanie i zaangażowanie w rozwój technologii wodorowych, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału Pomorza. Podczas konferencji po raz pierwszy w ramach współpracy z czołowym organem klasyfikacyjnym Bureau Veritas obliczono ślad węglowy dla wydarzenia.

fot. materiały prasowe

Podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Klastrem Technologii Wodorowych a Centrum Technologii Wodorowych Politechniki Gdańskiej (od lewej Damian Mucha – Prezes Regionalnej Izby Gospodarczej Pomorza; Jacek Gębicki – Dyrektor Centrum Technologii Wodorowych Politechniki Gdańskiej)

Podczas konferencji eksperci rozmawiali o lukach kompetencyjnych, edukacji i budowie kadr oraz local contentu (od lewej mgr Anna Szóstakiewicz Koordynator ds. projektów wodorowych Instytut Maszyn Przepływowych PAN/KEZO CB PAN; Grzegorz Józwiak Dyrektor Biura Projektów Wodorowych, Orlen SA; Joanna Kubit Dtrektor Zespół Szkół Naftowo-Gazowniczych im. Ignacego Łukasiewicza w Krośnie; Jacek Gębicki Dyrektor Centrum Technologii Wodorowych Politechnika Gdańska; dr Katarzyna Iwińska Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemśle „ORGMASZ - Kierownik Projektu „Bezpieczny Wodór””; Żaneta Kłostowska Manager Klastra Technologii Wodorowych, Ekspertka w Europejskich Projektach - Green Skills 4H2, HyPOP, HyExcellence, H2Global, Współautorka Podcastu Uwaga Wodó®, Redaktor Naczelna HydrogenPolska.biz)

ESG I JST

– CO ŁĄCZY TE SKRÓTY?

Zrównoważony rozwój staje się coraz istotniejszy dla społeczeństwa, przedsiębiorstw, ale także dla banków. Udzielanie finansowań, czy to ze środków publicznych, czy prywatnych, podlega ocenie czynników środowiskowych, społecznych i zarządczych w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Takie analizy mogą bazować na ocenie zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”, tzw. DNSH (z ang. do no significant harm), ale także na innych, przyjętych przez instytucje, podejściach. Wszystkie te działania łączy coraz powszechniej stosowany skrót ESG.

Czym jest ESG?

Pod skrótem ESG kryją się zagadnienia dotyczące środowiska (E – environmental), społeczeństwa (S – social) oraz ładu korporacyjnego (G – governance). Te wymiary zaczynają być dla banków istotnym elementem do oceny możliwości udzielenia finansowania. Każdy z nich wskazuje też szereg parametrów określających, czy dana inwestycja jest związana z wysokim, średnim czy niskim ryzykiem ESG. Czynnik środowiskowy pozwala ocenić m.in. adaptację podmiotu do zmian klimatu, jego wpływ na zasoby wodne, zanieczyszczenia czy bioróżnorodność. W obszarze społecznym bierze się na przykład pod uwagę sprawy związane z wykluczeniem i marginalizacją różnych grup społecznych, a także przestrzeganie praw człowieka i praw

pracowniczych. Na poziomie ładu korporacyjnego banki mogą m.in. weryfikować, czy organizacja wdraża wewnętrzne zasady i procedury dotyczące kwestii środowiskowych i społecznych lub czy były na nią nakładane kary za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów. Chodzić może np. o zasady BHP, procedury zarządzania kryzysowego na wypadek awarii, czy cele związane z łagodzeniem zmian klimatu. Te trzy wymiary – środowiskowy, społeczny i zarządczy (ład korporacyjny) – składają się na jedną spójną całość i wzajemnie przenikają, tworząc swoisty system naczyń połączonych. Przykładowo, ograniczenie zanieczyszczenia powietrza (czynnik środowiskowy) istotnie wpływa na warunki życia i pracy (czynnik społeczny związany z ochroną zdrowia) i może przyczyniać się do ograniczenia ryzyka sporów sądowych dotyczących np. smogu lub kar za nadmierne emisje do atmosfery. Ocena ryzyka ESG wiąże się zarówno z identyfikacją obszarów problematycznych, jak i dostrzeganiem szans i pozytywnego wkładu finansowania w zrównoważony rozwój.

Gminy a ESG

O ESG przyzwyczailiśmy się rozmawiać w kontekście przedsiębiorstw. Wynika to z rosnącego znaczenia i zasięgu regulacji, dotyczących m.in. ujawniania przez firmy informacji z zakresu zrównoważonego rozwoju. Jednak samo pojęcie ESG nie ogranicza się wyłącznie do podmiotów gospodarczych. Stosując podobne kryteria, ryzyko ESG można także oceniać w jednostkach samorządowych.

Co ciekawe, kwestie ESG są w polskich gminach obecne od wielu lat. Działalność samorządów w kwestiach społecznych i środowiskowych wynika z obowiązujących przepisów prawa. Najbardziej widoczna jest w bieżących działaniach gmin – w rozwiązywaniu lokalnych problemów i odpowiadaniu na wyzwania zrównoważonego rozwoju. W obszarze środowiskowym samorządy mogą wpływać na łagodzenie zmian klimatycznych poprzez dbałość o efektywność energetyczną budynków czy inwestycje w zielone źródła energii. Dbają o czystość wody dzięki oczyszczalniom ścieków, czy adaptują gminę do przyszłych zmian klimatycznych, np. poprzez szereg działań ograniczających ryzyko powodziowe czy wspierających rozwój terenów zielonych. Z perspektywy społecznej polskie samorządy mają także narzędzia do działania, ale i obowiązki do wypełnienia. Wspierają grupy marginalizowane czy wykluczone, takie jak: seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby nieaktywne zawodowo. Dbają o należyte funkcjonowanie służby zdrowia i edukacji, realizując usługi społeczne. Mają w swoich zadaniach ściśle wkomponowany element integracji społecznej i dbania o wszystkich mieszkańców.

Co ciekawe, również aspekty ładu korporacyjnego nie są obce gminom. To na nich spoczy-

wa wiele formalnych obowiązków związanych z opracowywaniem dokumentów strategicznych – czy to z obszaru ochrony środowiska, polityk społecznych czy też prawidłowego funkcjonowania samorządu.

Czy samorządy mają się czego obawiać?

Pytania o spełnianie wymogów dotyczących ESG będą coraz częściej kierowane do jednostek samorządowych. Pytać będą przede wszystkim podmioty finansowe, jak i różnego rodzaju instytucje udzielające finansowania np. ze środków publicznych. Pytania mogą wprost nie odwoływać się do pojęcia ESG, ale będą dotyczyć zrównoważonego rozwoju w gminach. Nie jest to jednak powód do niepokoju, gdyż – choć nienazwane wprost – elementy ESG od lat i z powodzeniem funkcjonują w JST. Co więcej, pula narzędzi i możliwości zwiększa się wraz z nowymi obowiązkami i kompetencjami JST. W wielu przypadkach wystarczy więc przyrzeć się gminnym dokumentom strategicznym i obowiązkom prawnym, żeby odpowiedzieć na pytania o adaptację do zmian klimatu czy ochronę wód. Dla podmiotów, które zaniedbały przygotowanie odpowiednich polityk, powinien to być jasny sygnał, że podjęcie tych kroków to już nie tylko wymóg formalny, ale odpowiedź na realne potrzeby lokalnej społeczności i całego kraju. Uwzględnienie aspektów środowiskowych i społecznych istotnych dla danej gminy nie tylko bowiem ogranicza ryzyko, ale jednocześnie ułatwia pozyskanie środków finansowych na dalszy rozwój.

Marta Saracyn

Menedżer ds. strategii ryzyka ESG
Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)

DOROTA SOBIENIECKA-KAŃSKA

Dyrektor Gdańskiego Klubu Biznesu.
Wydawca, dziennikarka, wykładowca,
doradca public relations, media
relations, etyki biznesu i CSR.
Absolwentka filologii polskiej
Uniwersytetu Gdańskiego.
Członkini Rad Konsultacyjnych przy
Hevelianum, wydziałach Ekonomii
i Zarządzania oraz Fizyki Technicznej
i Matematyki Stosowanej Politechniki
Gdańskiej, Rzecznika MŚP, Fundacji
Hospicyjnej Pomorze Dzieciom.
Członkini Rady Programowej
Konferencji „Solidarni w rozwoju”
Open Eyes Economy Summit.
Doradca public relations w wielu
firmach i instytucjach. Redaktorka
i tłumaczka wydawnictw książkowych.
Członkini Pomorskiej Rady
Przedsiębiorczości i Pomorskiego
Zespołu ds. Kobiet

WYZWANIE WIELKICH CZASÓW

„Czasy są jakby wielkie, ale ludzie jacyś mali” – pisał Tadeusz Różewicz. To jest sentencja przystająca chyba do wielu ludzi i wielu czasów.

Trudno dziś, a piszę to nazajutrz po wyborach, gdy Państwowa Komisja Wyborcza jeszcze liczy głosy, a emocje sięgają zenitu. – myśleć o innych tematach niż te wyborcze.

Niezależnie od rozkładu głosów, podziału mandatów i formowania nowego rządu – kilka aspektów tego wielkiego widowiska społecznego pozostanie bez zmian. Dzień po wyborach jesteśmy podzieleni, jak chyba nigdy dotąd. Najstarsi górale (ci przysłowiowi) nie pamiętają takiego nienawistnego podziału na dwie Polski. Zdaje się, że największym wyzwaniem, które stoi przed nami wszystkimi, jest zrobienie wszystkiego, aby te podziały zniwelować. Same nie znikną, to pewne.

Jakkolwiek to brzmi, jesteśmy świadkami i uczestnikami historii, która ma ogromne znaczenie dla losów całej Europy, a pewnie i świata. O naszych, polskich wyborach piszą media we wszystkich językach....

Kwestie żywe i trudne do rozstrzygnięcia w obecnej sytuacji politycznej: wojen, zmian klimatycznych, kryzysów gospodarczych, imigracyjnych oraz demograficznych dotyczą przecież nie tylko nas.

MOBILIZACJA SPOŁECZNA

Z ogromną satysfakcją i dumą obserwowałam tę niezwykłą mobilizację społeczeństwa. Niezależnie od indywidualnych przekonań politycznych czy ich braku – frekwencja wyborcza największa w tym tysiącleciu świadczy, że nam zależy. Nie jesteśmy obojętni.

Choć nasza edukacja obywatelska jest beznadziejna, To jednak ruszyły Polki i Polacy do wyborów. Jestem znowu z nas dumna. Co za cudowny zryw narodowy! Historia uczy, że w tym jesteśmy dobrzy. Jak trzeba szabel, a Ojczyzna w potrzebie....

FUNDAMENTALNE PYTANIA

Czy historia jest dla nas nauczycielką życia? Czy znów wszystko rozwalimy i roztrwonimy w lokalnych sporach, małych rewanżyzmach, odwetach za dawne prawdziwe i wydumane krzywdy? Czy wciąż będziemy się nawzajem obrażać, atakować, szcuć i nienawidzić? Czy może jednak, (w co nieśmiało wierzę), będziemy umieli unieść się empatią i mądrością przy jednym, niekoniecznie okrągłym stole, naprawić szkody i wypracować dobrą, wspólną i spójną strategię na najbliższą i dalszą przyszłość. Czy zostawimy na boku swoje urazy i chęci odwetu? Czy będziemy umieli uśmiechać się szczerze i z nadzieją do siebie nawzajem, myśląc życzliwie o wspólnej sprawie - Polsce. Wiem, że brzmi to okropnie patetycznie, ale nie wstydzę się dziś patosu. Czasy są przecież wielkie. Nie bądźmy już tymi małymi ludźmi.

My, nie tylko Polki i Polacy, ale i przybysze, którzy z wyboru lub konieczności są tu z nami.

INKUBATORY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

– FORMA WSPIERANIA BIZNESU

W województwie pomorskim działa wiele podmiotów, które wspierają przedsiębiorczość. Takimi formami są m.in.: inkubatory przedsiębiorczości, czy parki naukowo-technologiczne.

fol. Pomorski Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni

Głównym ośrodkiem koncentracji tego typu placówek na Pomorzu jest Trójmiasto, gdzie działa m.in.: Pomorski Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni, PSSE Gdańsk, czy Gdański Inkubator Przedsiębiorczości Starter. Natomiast Inkubatory Przedsiębiorczości działają też w m.in.: Słupsku, Kartuzach, czy Lęborku.

Natomiast nasuwa się podstawowe pytanie, czym są inkubatory przedsiębiorczości i co jest głównym celem działania takich podmiotów?

Pomoc dla początkujących przedsiębiorców

Inkubator przedsiębiorczości jest podmiotem oferujący własną osobowość prawną osobom, które posiadają pomysł na działanie firmy, lecz przed samodzielnym prowadzeniem przedsiębiorstwa stoją na przeszkodzie brak wiedzy lub niedostateczne środki finansowe. Na taką formę współpracy mogą zdecydować się osoby, które zakładają pierwszą działalność gospodarczą w sektorze małych

i średnich firm lub mające pomysł na pierwszy start-up. Natomiast same inkubatory przybierają różne formy: fundacji, organizacji pozarządowej, czy stowarzyszenia.

Zazwyczaj inkubatory zapewniają powierzchnię biurową dla przedsiębiorstw na preferencyjnych warunkach. Poza tym takie podmioty świadczą różne usługi, a ich zakres zależy od instytucji, która założyła dany inkubator. Jedne oferują pomoc w zakresie doradczym, finansowym, czy informacyjnym.

Istnieją również inkubatory działające w pobliżu uczelni, które ofertę kierują w stronę studentów. Z jednej strony nie zapewniają pomieszczeń do wynajmu dla firm, ale są nastawione na pomoc osobom mającym pomysł na biznes, ale nie są chętni na zakładanie działalności gospodarczej. Dlatego działają poprzez inkubator (zawierają kontrakty) i przez ten podmiot notują przychody w formie umowy o dzieło/zlecenie.

Przemysław Schenk

INWESTYCJE BLIŻEJ SEKTORA MŚP – 5 LAT POLSKIEJ STREFY INWESTYCJI

Dokładnie 5 lat temu Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna wydała pierwszą w kraju decyzję o wsparciu w ramach Polskiej Strefy Inwestycji (PSI). Od tego czasu, w ciągu niecałych 5 lat wydano w całym kraju łącznie 2 255 decyzji o wsparciu w ramach Polskiej Strefy Inwestycji.

Wartość projektów inwestycyjnych przekroczyła 109,5 mld zł. Inwestorzy zadeklarowali powstanie 45 559 nowych miejsc pracy - tak wielu inwestycji w Polsce jeszcze nigdy nie było. Polski system wspierania inwestycji oraz warunki pomocy publicznej są obecnie uznawane za jedne z najbardziej korzystnych w Unii Europejskiej. Wprowadzona w 2018 roku Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji przekształciła system specjalnych stref ekonomicznych w Polską Strefę Inwestycji, a kraj zyskał ogromny impuls rozwojowy.

Największe zmiany za sprawą Polskiej Strefy Inwestycji
Najważniejsze zmiany wprowadzone dzięki PSI to zwiększenie zasięgu terytorialnego, z niecałego procenta (0,08%) obszaru kraju na teren niemal całej Polski. Zmienili się także beneficjenci zwolnień podatkowych. Obecnie to polskie firmy z sektora MMŚP otrzymują największe wsparcie. Sama Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, która jako pierwsza wydała w Polsce decyzję w ramach Polskiej Strefy Inwestycji, udzieliła wsparcia 306 projektom inwestycyjnym (70% należy do firm z sektora MMŚP), o łącznym nakładzie w wysokości 10 mld zł. Inwestorzy PSSE zadeklarowali powstanie 2 300 nowych miejsc pracy.

- Jeszcze przed wydaniem pierwszej decyzji o wsparciu ruszyliśmy z edukacją nt. ustawy o wspieraniu nowych inwestycji. Zadanie mieliśmy niełatwe – głęboko zakorzenione w przedsiębiorcach przekonanie, że ulgi podatkowe są jedynie dla dużych korporacji prowadzących działalność w wyznaczonych obszarach, było ciężkie do zmiany i długo zajęło nam uświadomienie, że Polska Strefa

Inwestycji powstała przede wszystkim z myślą o sektorze MŚP. Minione 5 lat to duży sukces wszystkich spółek zarządzających PSI. Przez ten czas inwestycje przekroczyły 109,5 mld zł. Dla porównania system specjalnych stref ekonomicznych w ciągu 24 lat osiągnął wartość inwestycji w wysokości 119,2 mld zł – mówi Przemysław Sztandera Prezes Zarządu Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Kierunki nowego systemu

Przed wprowadzeniem nowego systemu wsparcia dominował rozwój dużych miast wojewódzkich, które miały napędzać gospodarkę całych regionów. W praktyce słabiej rozwinięte miasta zaczęły tracić swoje funkcje społeczno-gospodarcze. Wprowadzenie Polskiej Strefy Inwestycji zahamowało to zjawisko. Nowy system wsparcia zwrócił się w kierunku miast marginalizowanych i przedsiębiorców prowadzących działalność w słabszych regionach.

- W miejscach, o których jeszcze pięć lat temu nikt nie myślał w kategorii atrakcyjnych obszarów inwestycyjnych, dziś kwitnie przemysł. To najlepszy dowód na to, że docieramy ze wsparciem w każdy zakątek kraju, współpracujemy z każdą gminą. Powołana przez nas Rada Rozwoju Obszaru Gospodarczego, składająca się z przedstawicieli każdego powiatu z obszaru PSSE, wspólnie z nami kształtuje rozwój ekonomiczny województwa pomorskiego i kujawsko-pomorskiego, tworząc odpowiednie warunki dla biznesu, a tym samym wspierając jakość życia mieszkańców – dodaje Przemysław Sztandera.

Przemysław Schenk

POMORSKA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.

– KOMPLEKSOWO WSPIERA BIZNES W PÓŁNOCNYM REGIONIE POLSKI

Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. aktywnie wspiera przedsiębiorców na każdym etapie rozwoju. Wsłuchując się w głos przedsiębiorców, zespół zaangażowanych ludzi jest do dyspozycji każdej firmy, która chce się rozwijać.

Dzięki wsparciu Agencji powstanie w najbliższym czasie 75 nowych projektów inwestycyjnych w ramach Polskiej Strefy Inwestycji. Łączne nakłady inwestycyjne przekroczą ponad 2 miliardy złotych! To prawdziwy dowód na siłę i determinację przedsiębiorców, którzy widzą w regionie ogromny potencjał. Przedsiębiorcy zadeklarowali utrzymanie aż 4550 miejsc pracy, a ponadto powstanie prawie 800 nowych miejsc pracy w regionie. To nie tylko liczby, a konkretny wpływ na gospodarkę i rozwój lokalnej społeczności.

- Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w przyszłym roku będzie obchodzić 30-lecie działalności. Przez te lata stworzyliśmy bogatą ofertę usług w zakresie rozwoju regionalnego Środkowego Pomorza. Warto wspomnieć, że od wejścia Polski do Unii Europejskiej PARR S.A. zrealizowała blisko 30 projektów, współfinansowanych z funduszy zewnętrznych oraz dzięki wsparciu akcjonariuszy naszej spółki, w tym Samorządu Województwa Pomorskiego. Wartość tych projektów prze-

kroczyła ponad 120 mln zł. Dzięki tym przedsięwzięciom powstały m.in.: kilkadziesiąt mikro-małych przedsiębiorstw, spółdzielni socjalnych a także niezbędna, nowoczesna infrastruktura wspierająca dalszy rozwój gospodarczy. Głównym narzędziem, którym operujemy dla pozyskiwania nowych inwestycji do regionu jest oferta Polskiej Strefy Inwestycji. W celu rozwoju innowacji od 2012 roku funkcjonuje Słupski Inkubator Technologiczny. Jest to miejsce dla wsparcia przedsiębiorczości w zakresie nowych technologii i powstawania Start-upów. W ostatnim czasie nasze działania koncentrujemy na przyciąganiu do Słupska nowoczesnych usług dla biznesu (BSS), które mogą być interesującym miejscem pracy dla młodych ludzi i alternatywą do pozostania w regionie. Duże nadzieje wiążemy z klastrem bioenergetycznym, w którym partnerami są regionalne firmy. Współpraca firm klastrowych zmierza w kierunku stworzenia wyspy energetycznej, która pozwoli podnieść atrakcyjność i konkurencyjność inwestycyjną terenów – Mirosław Kamiński, Prezes Zarządu PARR S.A.

Obecnie harmonijna współpraca jest kluczem do sukcesu. Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. od blisko trzech dekad doskonali sztukę partnerstwa, łącząc przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu oraz lokalne władze w jeden ekosystem, wspieraną jednym wspólnym celem, rozwijając społeczno-gospodarczy potencjał regionu. Od 1994 roku PARR jest nieodłączną częścią krajobrazu regionalnego, zarządzając obszarem Słupskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Słupskim Inkubatorem Technologicznym. PARR jest punktem „one-stop-shop”, czyli tzw. jednego okienka, dla przedsiębiorców, którzy nie tylko poszukują zachęt inwestycyjnych, czy nieruchomości pod inwestycje, ale także wsparcia doradczego. W ofercie PARR są usługi informacyjno-doradczo-konsultingowe, organizacja wydarzeń gospodarczych i szkoleń. Posiada też własne studio nagrań audio-video, które wykorzystuje do późniejszej edycji nagrań z wydarzeń gospodarczych, seminariów biznesowych, targów, misji gospodarczych, innych tematycznych konferencji branżowych.

Słupski Inkubator Technologiczny - Współczesne centrum innowacji i rozwoju

W sercu regionu, zarządzanego przez Pomorską Agencję Rozwoju Regionalnego, znajduje się dynamiczne centrum innowacji - Słupski Inkubator Technologiczny (SIT). To miejsce, gdzie przyszłość staje się rzeczywistością, a przedsiębiorczość i rozwijanie nowoczesnych usług idą w parze z troską o środowisko naturalne. SIT to prawdziwy prorozwojowy obiekt, oferujący dostęp do specjalistycznych pracowni, takich jak Odnawialne Źródła Energii czy Centrum 3D. To tu innowatorzy mają możliwość eksperymentowania, tworzenia i testowania nowych technologii, które odmieniają sposób, w jaki widzimy świat. Choć Inkubator to nie tylko miejsce dla laboratoriów i naukowców. To także biura o najwyższym standardzie, dostępne dla innowacyjnych przedsiębiorstw i start-upów, które chcą rozwijać pomysły w inspirującym otoczeniu. Dodatkowym atutem jest największe w tej części kraju centrum szkoleniowo-konferencyjne. To przestrzeń, gdzie spotkania i wymiana wiedzy nabierają nowego znaczenia. Do dyspozycji klientów są modułowe sale konferencyjne oraz duże audytorium na blisko 300 osób.

- SIT to nie tylko obiekt biurowy, to przede wszystkim społeczność ludzi pełnych pasji i nowych idei, którzy już od 10 lat wspólnie pracują nad kształtowaniem przyszłości. Nasza misja polega na tworzeniu optymalnych warunków do rozwoju nowoczesnych usług i wykorzystywania rozwiązań technologicznych w tym ekoenergetycznych - podkreśla Ewa Krzaczkowska, dyrektor Słupskiego Inkubatora Technologicznego.

W ramach SIT rozwijane są specjalistyczne usługi doradcze dla przemysłu. W dawnych obiektach szpitalnych w Słupsku powstało Centrum 3D, gdzie oferowane są usługi doradcze m.in. skanowanie i modelowanie 3D, inżynieria odwrotna, tworzenie modeli CAD, prototypowanie i badania termowizyjne. Fachowcy z Centrum 3D specjalizują się także w inżynierii odwrotnej, umożliwiając analizę i ulepszanie istniejących rozwiązań. Tworzą modele CAD, które są kluczowe dla projektowania nowych produktów. Prototypowanie pozwala na szybkie testowanie i doskonalenie pomysłów. Dodatkowo przeprowadzają badania termowizyjne zarów-

no z ziemi, jak i z powietrza, co wspomaga monitorowanie procesów przemysłowych i infrastruktury. Dzięki zaawansowanym narzędziom i kadrze eksperckiej, SIT zapewnia najwyższe standardy dokładności pomiarów i jakości usług. Działania PARR to nie tylko wsparcie inwestycyjne, ale także partnerstwo w rozwoju biznesu. Elastyczność programu Polskiej Strefy Inwestycji obejmuje duże firmy oraz mikro-przedsiębiorstwa, zapewniając dostęp do specjalistycznych usług doradczych i technologicznych rozwiązań. PARR wspiera inwestycje, dzięki którym tworzą się nowe miejsca pracy. To doskonały katalizator sukcesu dla firm na Północy Polski.

KWIDZYŃSKI PARK PRZEMYSŁOWO - TECHNOLOGICZNY OD POMYSŁU PO REALIZACJĘ

Ta placówka mieszcząca się w Kwidzynie działa od 17 lat. Zakres działalności i cele Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo – Technologicznego robią wrażenie.

Historia Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo- Technologicznego sięga 2006 roku, kiedy została zarejestrowana Spółka z o.o. o tej nazwie. Od samego początku inicjatorem i największym udziałowcem w Spółce był Powiat Kwidzyński, który zaprosił do przedsięwzięcia kolejne samorządy z terenu Miasta oraz Gminy Kwidzyn.

Misja Parku

Misją Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego było i jest przyciągnięcie innowacyjnych przedsięwzięć, rozwój przełomowych technologii oraz skupienie w jednym miejscu potencjału przedsiębiorczości, wiedzy i kapitału. Z założenia KPPT miał pełnić (i pełni) jedno-

cześnie funkcję inkubatora przedsiębiorczości z bogatą ofertą instytucji otoczenia biznesu, centrum szkoleniowo-ekspozycyjnego oraz posiada kompleksowo uzbrojone tereny inwestycyjne przeznaczone na przedsięwzięcia typu greenfield.

W latach 2009-2015 wybudowano zaawansowaną infrastrukturę w małej popegeerowskiej miejscowości Górki, w sąsiedztwie miasta Kwidzyna na kwotę przeszło 46 mln zł (finansowanej w większości z funduszy europejskich), której celem było służenie miejscowej społeczności w ramach szeroko pojętego wspierania przedsiębiorczości. Kwidzyński Park od samych początków kładł głęboki nacisk na rozwijanie rynku pracy oraz rozwój odnawial-

nych źródeł energii i efektywności energetycznej. Poza „bieżącą” działalnością polegającą na wcześniejszym przygotowaniu i uruchomieniu terenów inwestycyjnych, wynajmie przestrzeni biurowo- szkoleniowo- wdrożeniowej Kwidzyński Park czynnie uczestniczy w pozyskiwaniu środków, realizacji oraz rozliczaniu projektów zewnętrznych ze środków unijnych i krajowych.

Najważniejsze projekty

Jednym z koronnych projektów realizowanych przez Park są środki na zakładanie własnej działalności gospodar-

Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. KPPT jest punktem informacyjno-konsultacyjnym Programu Czyste Powietrze na terenie kilku gmin. Park pomaga w wypełnianiu wniosków, uzyskiwaniu dofinansowania czy rozliczaniu. Wykonuje także audyty energetyczne. W ramach realizacji projektu zauważono, jak bardzo niezbędna jest kompleksowa obsługa mieszkańców, często niemalże poprowadzenie za przysłowiową rękę w procesie inwestycyjnym polegającym na wymianie źródła ciepła czy wykonaniu termomodernizacji. Mieszkańcy nie wiedzą (nie muszą wiedzieć),

czej. W ostatnim rozdaniu powstało na terenie powiatów kwidzyńskiego i tczewskiego 90 mikro firm za kwotę ponad 5 mln zł, które działając, dają zatrudnienie dla kolejnych osób. Należy nadmienić, że jest to kolejna edycja tego typu projektów.

Kwidzyński Park to OZE, efektywność energetyczna (termomodernizacje), klastry energii, planowanie energetyczne. Park sam w sobie posiada nowoczesną infrastrukturę energetyczną (gruntowe wymienniki ciepła - GWC, panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, systemy zarządzania energią - BMS, budynek pasywny i wiele innych). Oprócz tego projekty m.in. czynne uczestnictwo w projekcie „Montażu mikroinstalacji odnawialnych źródeł dla mieszkańców gmin: Kwidzyn, Sadlinki, Ryjewo, Gardeja” gdzie zamontowano i uruchomiono ponad 560 mikroinstalacji, w których skład wchodziły panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, kotły na biomasę czy pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej. Obecnie Park koncentruje się na środkach oferowanych przez

jakie źródło będzie dla nich optymalne pod względem ekonomicznym i ekologicznym, co i jak docieplić, żeby nie „pójść z torbami”. Jest to istotne szczególnie teraz w świetle kryzysu energetycznego, którego apogeum doświadczono jesienią zeszłego roku.

W tym kontekście bardzo istotna wydaje się być też znajomość oraz współpraca na rynku lokalnym. Miejscowe firmy są łatwiejsze do weryfikacji w zakresie oferowanych usług oraz towarów. Ułatwiona jest również komunikacja przy rozliczaniu inwestycji. Wszyscy czerpią z tego korzyści: mieszkańcy, bo mają tańsze, bardziej komfortowe i ekologiczne ogrzewanie, przedsiębiorcy, ponieważ zwiększa się rynek zbytu na oferowane przez nich usługi, ale też Kwidzyński Park Przemysłowo- Technologiczny (spółka samorządowa powiatu kwidzyńskiego, Gminy Kwidzyn i Miasta Kwidzyna), bo mieszkańcy są bardziej świadomi. Jest czystsze powietrze, a otoczenie staje się coraz ładniejsze, bo często wraz z pracami termomodernizacyjnymi wiąże się poprawa estetyki gospodarstw.

ELBLĄSKI PARK TECHNOLOGICZNY

– MIEJSCE INNOWACJI I PROFESJONALNEJ
OBSŁUGI INWESTORÓW

Elbląski Park Technologiczny jest istotnym elementem gospodarczego krajobrazu Elbląga i regionu. Działa jako katalizator innowacji, wspierając rozwój przedsiębiorczości oraz promując nowoczesne technologie.

Elbląg to miasto z tradycją i przyszłością. Inwestuje w nowoczesne rozwiązania oraz technologie. Jest miejscem z dobrym klimatem dla biznesu i dużym potencjałem do wykorzystania. To właśnie w północnej części miasta, na obszarze Modrzewiny, będącej jednym z najbardziej atrakcyjnych terenów inwestycyjnych w Polsce, znajduje się Elbląski Park Technologiczny.

Centrum dla rozwoju

Elbląski Park Technologiczny jest ważnym miejscem dla rozwoju startupów oraz młodych przedsiębiorców. Wspiera innowacyjne pomysły poprzez program inkubacji przedsiębiorstw, który obejmuje eksperckie usługi doradcze i mentoring m.in. w dziedzinach prawa, doradztwa podatkowego, ochrony własności intelektualnej, prawa patentowego, czy opracowywania modeli biznesowych. Dostęp do wyspecjalizowanych podmiotów na każdym etapie rozwoju młodej firmy stanowi istotny czynnik w drodze do sukcesu i rozwoju rynkowego. Park jest miejscem spotkań dla przedsiębiorców oraz inwestorów, co zwiększa szanse na pozyskanie finansowania dla startupu.

Zadania Elbląskiego Parku Technologicznego

Do zadań EPT należy obsługa inwestorów. Biuro Obsługi Przedsiębiorców jest miejscem pierwszego kontaktu dla lokalnych przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów. Zapewnia kompleksową informację o dostępnych terenach inwestycyjnych, zwolnieniach z podatku dochodowego, od nieruchomości, możliwościach finansowania biznesu oraz administracyjne wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego. Udzielane są również informacje na temat gospodarki, potencjału i możliwości inwestycyjnych w mieście.

W Elblągu prowadzone są liczne inwestycje, które podwyższają atrakcyjność miasta, jako miejsca do inwestowania. Elbląg stawia na innowacyjność i nowoczesne technologie, realizując inwestycje dostosowujące infrastrukturę do potrzeb mieszkańców oraz inwestorów. Jednym z ważniejszych celów miasta jest tworzenie jak najlepszych warunków do lokowania kapitału krajowego i zagranicznego. Atrakcyjny inwestor może zapewnić

nowe miejsca pracy, dodatkowy kapitał dla gminy, jak również mieć wpływ na budowanie dobrego klimatu inwestycyjnego i wizerunek regionu.

Elbląski Park Technologiczny to nie tylko pomysły, ale także nowoczesna infrastruktura na miarę XXI wieku. Oferuje przestrzenie biurowe, laboratoria, centrum szkoleniowe i konferencyjne oraz zaplecze techniczne, dostosowane do potrzeb firm działających w różnych branżach. EPT stawia na rozwój ekosystemu innowacyjnego, dostarczając niezbędnych narzędzi i udogodnień.

Bogata infrastruktura i wykwalifikowana kadra

Na terenie Parku znajdują się cztery Centra Badawczo-Rozwojowe, w tym Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych EPT. Specjalistyczna kadra wykonuje akredytowane badania środowiskowe oraz inne zlecone badania w ramach prac badawczo-rozwojowych. Centra badawczo-rozwojowe mają kluczowe znaczenie dla innowacji, rozwoju produktów, poprawy konkurencyjności oraz tworzenia nowych możliwości biznesowych. Dla wielu branż działalność badawczo-rozwojowa stanowi kluczowy czynnik sukcesu i długoterminowego rozwoju. Tworząc sprzyjające środowisko dla przedsiębiorców i inwestorów, podejmowane są w Parku różnorodne inicjatywy, obejmujące działania prowadzące do rozwoju gospodarczego regionu, wsparcia dla lokalnych firm, promocji miasta oraz edukacji przedsiębiorstw. Świat biznesu jest dynamiczny, a zmiany w technologii, przepisach prawnych, czy trendach rynkowych mają duże znaczenie. Dzięki specjalistycznej bazie dydaktycznej i eksperckiej Elbląskiego Parku Technologicznego organizowane w Parku konferencje, szkolenia i warsztaty pozwalają przedsiębiorcom na bieżąco śledzić nowości i dostarczać aktualną wiedzę.

fot. Pomorski Park Naukowo-Technologiczny,
Gdański Inkubator Przedsiębiorczości Starter

POŁĄCZENIE NAUKI I BIZNESU W TRÓJMIEJSKIM WYDANIU

Na Pomorzu jak w każdej części kraju funkcjonują miejsca, gdzie stara się łączyć biznes z nauką. Dwie z takich placówek funkcjonuje w Trójmieście.

Zazwyczaj misją Inkubatora Przedsiębiorczości, jest łączenie biznesu z edukacją, natomiast w przypadku parków naukowo-technologicznych stara się stymulować rozwój technologii i nauki. Przy tym wspiera działania biznesowe. Jak to wygląda w przypadku trójmiejskich obiektów?

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny

Historia Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego Gdynia sięga 2001 roku. Obiekt narodził się z idei stworzenia miejsca, które stymulowałoby rozwój nauki i technologii na Pomorzu.

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia (PPNT Gdynia) to największy w Polsce hub organizacji działających na styku biznesu, nauki. Stanowi istotny element infrastruktury badawczej i technologicznej Pomorza.

Misją Parku jest aktywne wspieranie działań biznesowych i tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi innowacji. Park, jako hub biznesowo-naukowy jest nie tylko siedzibą firm parkowych i centrum biznesowym z nowoczesnymi biurami i pracowniami. To także miejsce spotkań i wymiany myśli przedsiębiorców, projektantów, naukowców, pasjonatów. Branże, w jakich początkujący przedsiębiorcy mogą rozwijać innowacyjne projekty to: ICT, automatyka, robotyka, biotechnologia, ochrona środowiska oraz przemysł kreatywny: design, multimedia, wzornictwo przemysłowe czy architektura.

W skład nowoczesnej infrastruktury parku wchodzi: centrum konferencyjne, Strefa Startup wraz z coworkingiem, Centrum Designu, Biolaboratorium, nowoczesne biura, prototypownie i laboratoria wyposażone w specjalistyczny sprzęt. Najważniejsze to: laboratorium pomiarowe, badań niszczących-nieniszczących i nawigacji oraz przestrzenie wykorzystywane m.in. przez sektor kreatywny pracownie: druku 3D, obróbki drewna, krawiecka i ceramiczna. Oprócz nowoczesnej infrastruktury, PPNT Gdynia oferuje także bogatą ofertę „miękkiego” wsparcia dla firm w postaci darmowych szkoleń, doradztwa biznesowego oraz pierwszeństwa uczestnictwa w organizowanych przez Park wydarzeniach, w tym wjazdów na targi. Dzięki realizacji projektu Tripolis oferta PPNT Gdynia dla pomorskich MŚP została rozszerzona o następujące usługi: Design Management: od koncepcji do wdrożenia (usługa Centrum Designu), specjalistyczne usługi badań patentowych i poszukiwań w literaturze patentowej (usługa Informacji Patentowej), świadczenie specjalistycznych usług badawczych z zakresu technik łączonych analizy chemicznej

oraz biotechnologii na indywidualne zapotrzebowanie klienta (usługa Bio Laboratorium).

W efekcie prowadzonych działań na przestrzeni 20 lat, parkowe firmy regularnie odnoszą sukcesy w kraju oraz na globalnych rynkach. Do najbardziej znanych przykładów należy stworzony w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym Gdynia syntezator mowy IVONA, funkcjonujący pod nazwą ALEXA i uchodzący za najpopularniejszy na świecie. To także tutaj, w firmie Portman Lights powstały lampy sceniczne, które szturmem zdobyły rynek i dziś można zobaczyć podczas koncertów takich gwiazd jak Sting, czy na planach hitów Netflix. Z kolei firma SEZO realizuje projekty dla Europejskiej Agencji Kosmicznej w oparciu o technologię IoT, produkując elementy satelit.

Gdański Inkubator Przedsiębiorczości Starter

Ta placówka ma na celu rozwijanie lokalnego potencjału przedsiębiorców oraz umożliwienie rozwoju innowacyjnych projektów. Misją jest łączenie biznesu z edukacją, zapewniając młodzieży oraz przedsiębiorcom jasną ścieżkę rozwoju kompetencji przedsiębiorczych. W ramach działalności Inkubator Starter oferuje im również wzmacnianie ich kompetencji oraz wynajem przestrzeni biurowej i konferencyjnej na preferencyjnych warunkach. Przede wszystkim jednak buduje społeczności biznesowe wokół branż istotnych dla rozwoju Gdańska i regionu Pomorza. Blue Economy (gospodarka niebieska), Green Economy (gospodarka zielona) oraz Social Entrepreneurship (Ekonomia Społeczna) to strategiczne kierunki na najbliższe lata.

Przemysław Schenk

PAWEŁ BRAUN

Prezes Gdańskiej Fundacji Przedsiębiorczości,
która zarządza Inkubatorem Starter

W odpowiedzi na rosnące znaczenie gospodarki morskiej, dla zainteresowanych branżą morską energetyki wiatrowej i szeroko pojętą gospodarką Morza Bałtyckiego, zainicjowaliśmy grupę Blue Baltic Community

TOMASZ LIMON

Prezes Zarządu i Dyrektor Zarządzający „Pracodawców Pomorza”. Propagator zasad etyki i społecznej odpowiedzialności biznesu, zaangażowany w rozwój ekonomii społecznej. Uczestnik prac organów przedstawicielskich, m.in. Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości, Rady Regionów Konfederacji Lewiatan, Sztabu Pomorskich Przedsiębiorców. Członek Rady Ekspertów Wydziału Ekonomicznego UG, Konwentu Gospodarczego PG, Rady Konsultacyjnej Wydziału Zarządzania PG, Rady Fundacji Gdańskiej oraz Rady Fundacji „Theatrum Gedanense” jako jej przewodniczący.

„IDZIE NOWE”

Zakończył się burzliwy okres kampanii wyborczej i wszystko na to wskazuje, że to opozycja przejmie władzę w Polsce. Tym samym można się spodziewać zmian personalnych w państwowych spółkach zgodnie z wolą rządzących. Trzeba zwrócić uwagę na to, aby wybory nowych zarządów i rad nadzorczych były odpartyjnione i oparte na transparentności, wiedzy i kompetencji kandydatów.

Przez ostatnich kilka lat mogliśmy obserwować politykę rozwoju tzw. „narodowych championów”, które miały wzmocnić pozycję polskiej gospodarki. Tymczasem w wielu obszarach osłabiło to rynek wewnętrzny, psując warunki prowadzenia biznesu. Niektóre firmy państwowe lub z większościowym udziałem skarbu państwa wykorzystywały dominującą pozycję rynkową, ulegając nepotyzmowi, który ograniczał ich efektywność działania. W wielu przypadkach korzystano z nieetycznego i szkodliwego połączenia funkcji właściciela oraz regulatora. Zgodnie z postulatami przygotowanymi przez związek pracodawców Konfederacji Lewiatan należy stworzyć skuteczny system nadzoru właścicielskiego oraz ochronę akcjonariuszy mniejszościowych w spółkach skarbu państwa, którzy często są marginalizowani.

ŁAD KORPORACYJNY

Efektywny ład korporacyjny bez nadużyć wymaga odpartyjnienia firm państwowych. Aby to zagwarantować, należy proces rekrutacji do zarządów i rad nadzorczych państwowych spółek oprzeć na wybranych w jawnym przetargu podmiotach wyspecjalizowanych w zarządzaniu kadrami. Stworzyłyby one bazę osób o najwyższych kwalifikacjach, gotowych pokierować spółkami z udziałem skarbu państwa.

Drugim wymogiem byłoby wprowadzenie zasady, zgodnie z którą przedstawiciele akcjonariuszy niezwiązanych ze skarbem państwa mieliby większość w Komitetach Nominacji i Wynagrodzeń, działających w ramach rad nadzorczych. Efektem tego byłby decydujący głos prywatnych akcjonariuszy przy tworzeniu listy kandydatów do zarządów w poszczególnych firmach i nie doprowadzałoby w przyszłości do nadużyć.

Ostatnim kryterium zarządzania kadrami w spółkach z udziałem skarbu państwa byłaby regularna ocena przestrzegania zasad apolitycznej rekrutacji, która mogłaby być przeprowadzana przez organizacje pozarządowe. Ewentualna negatywna ocena tego procesu wiązałaby się z karami finansowymi dla podmiotów sprawdzających kwalifikacje kandydatów i prowadzących zasób korporacyjny. Ponowne naruszenie zasad apolitycznej rekrutacji skutkowałoby automatycznym wypowiedzeniem im umowy na prowadzenie zasobu korporacyjnego.

Należy przypomnieć, że zgodnie z jednym z wielu postulatów wyborczych Koalicji Obywatelskiej zapisano, że po zdobyciu władzy przez opozycję zostanie przeprowadzony nowy nabór do spółek skarbu państwa w transparentnych konkursach, w których decydować będą kompetencje, a nie znajomości rodzinne i partyjne. I tego się trzymajmy.

NIEZMIERNIE WAŻNA BRANŻA... WYKLUCZONA SPOŁECZNIE

Zapewne większość nas kojarzy poniższy fragment wiersza Juliana Tuwima Lokomotywa: Nagle – gwizd! Nagle – świst! Para – buch! Koła w ruch! (...) A dokąd? Spróbujmy odnieść go do współczesności – do czasów, które charakteryzuje szaleńczy konsumpcjonizm.

Kupujemy coraz więcej, niż potrzebujemy. Zamiast wyhamować, pociąg szaleńczej konsumpcji pędzi dalej. Dokąd? Odpowiedź na to pytanie ma niebagatelne znaczenie dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, czy własnych dzieci oraz wnuków.

Nadmierna konsumpcja vs zrównoważony rozwój

Produkcja dóbr konsumpcyjnych rośnie i jest zdecydowanie większa, niż potrzeby. Tekstylna i fast fashion, zbyt często kupowana elektronika, marnotrawstwo żywności – przykładów nadmiernej konsumpcji można wskazać wiele. Jej wzrost pociąga za sobą zwiększenie produkcji. W cyklu produkcyjnym powstaje zaś nie tylko to, co nadmiernie konsumujemy. Po-

wstaje także niewyobrażalna skala odpadów nienadających się do dalszego wykorzystania – odpadów, które powinny zostać nieodwracalnie unieszkodliwione, aby nie stanowiły zagrożenia dla ludzi i środowiska. Jak wynika z opracowań GUS z 2022 r. (Analiza statystyczna, Ochrona Środowiska 2022) w Polsce w 2021 r. wytworzono 107,7 mln ton odpadów przemysłowych, z czego 47,161 mln ton zdeponowano na składowiskach odpadów. Te odpady ze składowisk nigdy nie znikną. Staną się przedmiotem troski przyszłych pokoleń. Pamiętajmy, że odpady niebezpieczne wytwarza również każde gospodarstwo domowe! Za każdym razem, gdy wyrzucamy opakowania po środkach chemicznych, zużytych

kosmetykach lub ich resztki, kleje, farby, opakowania po aerozolach, gdy zanosimy do apteki przeterminowane leki – sami stajemy się wytwórcami odpadów niebezpiecznych! W związku z ogólnoswiatowym problemem nadmiernej konsumpcji Unia Europejska podejmuje działania, których celem ma być zrównoważony rozwój. Jest to szereg wytycznych, zobowiązań i innych aktów prawnych, które mogą pomóc w zaspokojeniu potrzeb obecnego pokolenia bez uszczerbku dla kolejnych. Może to stać się poprzez takie planowanie produkcji, aby towar końcowy mógł być wielokrotnie przerabiany, bądź naprawiany. W ten sposób moglibyśmy ograniczyć zużycie zasobów naturalnych i wszelkie emisje związane z produkcją. Nim to nastąpi, trzeba zmierzyć się z trudną rzeczywistością.

Problem składowanych odpadów i ich unieszkodliwianie

W przestrzeni publicznej o problemie deponowanych na składowiskach odpadów mówi się mało lub nie odnosi się w ogóle do zagrożeń związanych z ich istnieniem. Na drugim biegunie jest krytyka działalności specjalistycznych zakładów, które w sposób nieodwracalny – z zachowaniem rygorystycznych przepisów emisyjnych – unieszkodliwiają odpady, a także ich objętość i wagę średnio o 90% wartości. Jednym z nielicznych tego typu zakładów jest firma Port Service, istniejąca w Gdańsku od 1957 roku. Jej umiejscowienie w przemysłowej części miasta jest celowe, aby zaspokoić potrzeby unieszkodliwiania najbardziej niepożądanych

odpadów, których nie można poddać procesom recyklingu, a ich składowanie jest zarówno nieodpowiedzialne, jak i niebezpieczne.

Port Service jest zaawansowaną technologicznie spalarnią, w której dokonują się termiczny rozkład odpadów i dopalanie zgazowanej frakcji w wysokiej temperaturze przekraczającej 1100°C. Powstały gaz, zanim dostanie się do atmosfery, przechodzi kilkustopniowy system oczyszczania, który jest mierzony i monitorowany w ciągły sposób: 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu i spełnia rygorystyczne normy emisji na poziomie europejskim. Należy podkreślić, że dzięki spalaniu odpady są w pełni unieszkodliwiane. Oczyszczanie spalin zapobiega przedostaniu się metali ciężkich i substancji rakotwórczych do środowiska.

Spalaniu odpadów w piecach mówimy stanowcze NIE

Przy okazji rozpoczynającego sezonu grzewczego nie można zapominać o bardzo szkodliwej substancji, jaką jest dwutlenek siarki. Dlaczego? Ten niepalny, bezbarwny gaz jest toksyczny i upośledza układ oddechowy człowieka. Dwutlenek siarki jest niebezpieczny dla wszystkich, a w szczególności dzieci, osób starszych oraz chorujących na astmę. Nie jest obojętny także dla środowiska. Związki siarki powodują zakwaszenie gleby i spadek ich żyzności. Hamują wzrost roślin oraz przyczyniają się do ich obumierania.

Największym źródłem emisji SO₂ do atmosfery jest spalanie paliw kopalnych przez elektrownie i inne zakłady przemysłowe.

we. Trzeba dodać, że dwutlenek siarki jest produktem ubocznym spalania odpadów w domowych piecach. Szczególnie niebezpieczne dla zdrowia jest spalanie odpadów z tworzyw sztucznych: butelek PET, worków foliowych, opakowań, odpadów z gumy. W trakcie spalania tworzyw sztucznych w niedostosowanych do tego domowych paleniskach powstają rakotwórcze związki chemiczne zwane dioksynami. Ponadto, spalanie śmieci w domowych piecach powoduje uszkodzenia instalacji i przewodów kominowych. Tylko takie firmy jak Port Service są gwarantem bezpiecznej utylizacji odpadów bez szkody dla zdrowia ludzi oraz środowiska!

Spalanie odpadów – tylko w profesjonalnych zakładach!

Instalacja spalania Port Service jest wspomagana przez oczyszczalnię ścieków przemysłowych oraz stację odzysku odpadów. Dzięki temu praca przebiega w obiegu zamkniętym. W instalacji spalania wykorzystywane są oczyszczona woda i odzyskane paliwa zastępcze, a wytwarzana w trakcie procesu energia cieplna używana jest na potrzeby zakładu. Wdrożony system jest rozwiązaniem najkorzystniejszym dla środowiska. Do tego teren, na którym pracuje spalarnia, został tak skonstruowany, aby zapobiegać zanieczyszczeniu środowiska gruntowo-wodnego. O jakości zabezpieczeń stanowią wyniki badań, prowadzonych przez zewnętrzne, akredytowane laboratoria badawcze, które potwierdzają utrzymywanie się jakości środowiska w stanie niezmiennym.

Port Service w skali kraju, a w szczególności – Trójmiasta, stanowi ważne ogniwo w utrzymaniu bezpieczeństwa eko-

logicznego i epidemicznego. Zakład rocznie przetwarza ponad 4 mln kg odpadów medycznych pochodzących z trójmiejskich szpitali i ponad 8 mln kg odpadów innych przemysłowych, jak farby, lakiery, chemikalia, odpady z przemysłu stocznioowego, zbrojeniowego i petrochemicznego. Wbrew powyższemu działalność firmy Port Service spotyka się z nieuzasadnionym sprzeciwem społecznym – sprzeciwem ludzi, którzy nie mają świadomości korzyści z płynących z funkcjonowania zakładów spalających odpady niebezpieczne.

TAK dla pogłębiania wiedzy i świadomości

Rada Ministrów 12 czerwca 2023 r. uchwaliła Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028. Jego cel jest niezmiernie ważny: działania organizacyjne prowadzone na szczeblach centralnym i samorządowym mają przyczynić się do pogłębiania wiedzy o odpadach i podniesienia świadomości społeczeństwa o właściwym ich zagospodarowaniu. Jest nadzieja, że dobrze zorganizowany maraton edukacyjny wyprowadzi branżę termicznego przekształcania odpadów na właściwą pozycję w hierarchii pożądanych sposobów zagospodarowania odpadów. Brak akceptacji społecznej, wynikający z niewiedzy, oraz przyzwolenia władz na rozwój i funkcjonowanie spalarni będzie sprzyjało istnieniu mafii śmieciowych oraz deponowaniu coraz to większej ilości odpadów na składowiskach.

Czy podróż tą drogą i tym „pociągiem”, prowadzi nas oraz przyszłe pokolenia w dobrym kierunku? Odpowiedź na to pytanie nasuwa się chyba sama.

JAK FIRMY PODCHODZĄ DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU?

W ostatnich latach firmy zwracają coraz większą uwagę na kwestię zrównoważonego rozwoju. Przedsiębiorstwa z województwa pomorskiego prowadzą wiele ważnych działań w tym obszarze.

Zrównoważonym rozwojem firm nazywana jest strategia zaspokajania potrzeb organizacji przy zachowaniu równowagi ekologicznej, komfortu pracowników, czy społeczności oraz z myślą o kolejnych pokoleniach. To długotrwały kierunek działania i rozwoju firm, który re-

alizuje jednocześnie cele społeczne, środowiskowe, czy ekonomiczne.

Sprawdziliśmy, jakie jest nastawienie do zrównoważonego rozwoju w poszczególnych przedsiębiorstwach na Pomorzu.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ŚCIEŻKĄ ZMIAN

Dorota Jankowska-Tomków

Dyrektor działu zakupów i ESG LPP.

Przyjęcie w 2020 r. strategii zrównoważonego rozwoju było dla LPP wejściem na ścieżkę zmian, których skala była dotychczas niespotykana w naszej branży. Ten proces wymagał przede wszystkim zmiany myślenia o naszym wpływie na środowisko. Wiedzieliśmy, że aby móc efektywnie realizować przyjęte zobowiązania, cele środowiskowe, muszą być zintegrowane z naszą strategią biznesową. Zmapowanie kluczowych obszarów, wypracowanie skutecznych rozwiązań oraz pozyskanie najlepszych narzędzi wymagało też szerokiego know-how i zaangażowania w całym łańcuchu dostaw. Dziś jako organizacja, ale i cała branża jesteśmy w zupełnie innym miejscu, nie tylko za sprawą zmieniającego się otoczenia. Tym, co obecnie w największym stopniu wpływa na podejście biznesu do kwestii klimatycznych, są bez wątpienia potrzebne regulacje i wprowadzenie jednolitych standardów, tj. opublikowana w 2022 r. dyrektywa CSRD, czy przyjęte włą-

śnie przez Komisję Europejską uzupełniające ją jednolite standardy sprawozdawczości (ESRS). W przeciwieństwie do firm, które są na początku własnej drogi i dopiero teraz dostosowują się do nowych przepisów, w LPP dzięki drodze, jaką pokonaliśmy, nie tylko rozumiemy, w których obszary nasz wpływ na środowisko jest największy, ale też potrafimy ograniczać ten wpływ. Krokiem milowym na tej drodze było samodzielne obliczenia śladu węglowego we wszystkich zakresach, a następnie przygotowanie planu dekarbonizacji i jego pozytywna ocena przez inicjatywę SBTi. To pozwoliło nam na nowo przeanalizować obszary działalności, z których wynikają największe emisje i jest widoczny potencjał do ich obniżenia. Podejmowane przez ostatnie lata wysiłki w obszarze ograniczania emisji oraz wdrażane kolejne projekty w obszarze gospodarki cyrkularnej pozwalają nam już dziś odpowiadać na wymogi wynikające z nowych standardów raportowania.

DECYZJE ZAWAŻAJĄCE NA PRZYSZŁE POKOLENIA

Michał Wróblewski

Prezes Zarządu Rockfin Sp. z o.o.

Zrównoważony rozwój w firmie Rockfin sp. z o.o. to holistyczne podejście do prowadzenia biznesu charakteryzujące się myśleniem o aspektach społecznych i środowiskowych. Zrównoważony rozwój to dbałość o przyszłości kolejnych pokoleń, środowisko naturalne, oszczędność zasobów, ale również zapewnienie stabilnego wzrostu firmie postrzeganej jako preferowany Pracodawca przez naszych Pracowników i preferowany Dostawca przez Klientów. Od naszych decyzji finalnie zależy, jak będzie wyglądać świat w kolejnych dekadach. Jesteśmy odpowiedzialni za tworzenie stabilnych oraz trwałych struktur społecznych i gospodarczych, które zapewnią poprawną jakość życia z dostępem do niezniszczonych zasobów naturalnych w zdrowym ekosystemie. Misja Rockfin to: „Razem tworzymy skuteczne rozwiązania, dzięki którym świat energetyczny będzie lepszy dla nas wszystkich. Wspomagamy proces transformacji energetycznej aktywnie”. W Rockfin konsekwentnie realizujemy naszą misję i jestem przekonany, iż przykład naszej organizacji, infrastruktury biurowo produkcyjnej jak i produkty, które rozwijamy w zakresie sprężania, oczyszczania i produkcji wodoru, jako paliwa przyszłości są najlepszym dowodem naszej odpowiedzialności za przyszłość.

ODZEW NA AKTUALNE ZAPOTRZEBOWANIE I WYZWANIA

Lucjan Brudzyński

Dyrektor Departamentu Zarządzania Korporacyjnego w Energa S.A.

- Zrównoważony rozwój dla Energi z Grupy ORLEN to przede wszystkim odpowiedź na aktualne wyzwania oraz potrzeby interesariuszy z otoczenia biznesowego i społecznego. Dzięki długoterminowym zobowiązaniom oraz innowacyjnym projektom firma przyczynia się do minimalizowania własnego wpływu na środowisko, a tym samym do poprawy jakości życia ludzi. To nieodłączny element strategii Energi, która aktywnie angażuje się w ambitne cele związane z transformacją energetyczną. Działania firmy obejmują identyfikację ryzyka klimatycznego, inwestowanie w innowacje technologiczne oraz wspieranie lokalnych społeczności. To wszystko tworzy kompleksową wizję zrównoważonego sektora energetycznego. Warto unikać patrzenia na transformację energetyczną wyłącznie przez pryzmat kosztów i nowych obowiązków administracyjno-prawnych. Transformacja to także szansa na wprowadzanie innowacyjnych produktów, poprawianie konkurencyjności, podnoszenie jakości czy pozyskiwanie tańszych funduszy na inwestycje. To także szansa dla zupełnie nowych stylów zarządzania.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ PODSTAWOWĄ DZIAŁALNOŚCIĄ

Alicja Nadarzyńska

Dyrektor ds. Ochrony Środowiska w Port Service.

Port Service z Gdańska to firma, która już podstawową działalnością codziennie podejmuje się zadań będących zasadniczym celem zrównoważonego rozwoju, a mianowicie dba o czyste środowisko dla mieszkańców Trójmiasta. Obszar funkcjonowania spółki w sferze gospodarczej skupia się na przetwarzaniu substancji niebezpiecznych, aby nie stanowiły one zagrożenia. Natomiast drugim aspektem działalności spółki to zaangażowanie się w społeczno-edukacyjny obszar życia lokalnej ludności. Zasadniczym tematem przewodnim jest ekologia a wspieranie i promowanie aktywności o charakterze pomagającym utrzymać zdrowe i czyste środowisko to cel, jaki założyła sobie firma Port Service. Jedną z nich jest akcja „Mój Bałtyk”, która ma zachęcić mieszkańców i turystów do dbania o czystość trójmiejskich plaż i jednocześnie wód naszego dobra narodowego, jakim jest morze. Co roku inicjatywa cieszy się zainteresowaniem oraz zaangażowaniem

różnych grup społecznych poczynając od przedszkolaków. Uczestnictwo w takich akcjach to przede wszystkim poznanie rozmiaru szkód, jakie człowiek wyrządza środowisku, pozostawiając w nim duże ilości odpadów. To także możliwość zrozumienia zależności pomiędzy człowiekiem a naturą. Działalność edukacyjną w szkołach opieramy na autorskim programie cyklu lekcji dla różnych grup wiekowych dzieci i młodzieży. Poruszają one istotne zagadnienia dotyczące segregacji odpadów oraz metod ich bezpiecznego unieszkodliwiania. Quizy, które są podsumowaniem każdej z lekcji, potwierdzają, że mamy coraz więcej wiedzy na tematy związane z ochroną środowiska i jesteśmy przygotowani do jej wdrożenia w życie. Spotkania z pracownikiem Port Service i firmową maskotką Panią Mewą cieszą się wielkim powodzeniem oraz zainteresowaniem. To przynosi nam wiele satysfakcji i wiary w sens naszego działania

Przemysław Schenk

KB DORACO Z WYRÓŻNIENIEM

Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa tytuł „Budowa Roku 2022” przyznał inwestycji zrealizowanej przez KB DORACO. fot. Sylwia Ragan.

Gdańska firma budowlana została doceniona za sprawą inwestycji, w której skład wchodziła budowa nowego publicznego terminalu promowego w Porcie Gdynia. Realizacja tego projektu umożliwiła m.in.: łatwiejsze manewrowanie promami, czy obsługę większej liczby jednostek pływających. Inwestycja pozwoliła też na obsługiwanie promów o długości do 240 metrów. Operacje związane z zawinięciem promu (tj. od rozpoczęcia cumowania do jego odejścia) zostały jednocześnie znacznie skrócone. Obecnie nie przekraczają 120 minut.

INWESTYCJA Z GDAŃSKA BUDOWĄ ROKU 2022

Invest Komfort po raz kolejny został laureatem ogólnopolskiej nagrody Budowy Roku. Konkursowi eksperci wyróżnili Opacką w Gdańsku.

Inwestycja zrealizowana przez trójmiejskiego dewelopera składa się z unikalnych apartamentów, które stanowią ciekawe połączenie wielowiekowego dziedzictwa Gdańska ze współczesnymi rozwiązaniami architektonicznymi. Całość jest zlokalizowana w Oliwie, w otoczeniu parku oraz zabytkowej Archikatedry Oliwskiej. Poza nagrodą Budowy Roku Opacka została wyróżniona tytułem Award Winner w międzynarodowym konkursie European Property Awards 2022-2023.

ALLCON Z „OSKAREM BUDOWLANYM”

W ramach konkursu Budowa Roku 2022 inwestycja Młyny Gdańskie zostały wyróżnione tytułem Budowy Roku I stopnia.

Za tę inwestycję odpowiedzialna była firma ALLCON, a Młyny Gdańskie powstały w gdańskiej dzielnicy Siedlce. Jednym z elementów wprowadzonych do wewnętrznego projektu był dziedziniec z ozdobnymi drzewami oraz kwiatami. W tej części zaplanowano również kaskadę wodną z młyńskim kołem, czy ścieżki spacerowe. Natomiast sama fasada budynków została wkomponowana w ceglaną zabudowę znajdującą się w pobliżu. Do tego oryginalna architektura nawiązuje do historii tej dzielnicy, która kojarzy się z sadami oraz młynami.

DEVELOPER POSADZI PONAD 2500 DRZEW W GDAŃSKU

Develia realizuje nakładane zobowiązania prawne w zakresie zastępowania usuwanych drzew licznymi nasadzeniami, ale wprowadza też dodatkową zieleni.

Deweloper posadzi 166 krzewów i drzew w II etapie realizacji osiedla Szmaragdowy Park, a pozostałe 200 zostaną ulokowane na innych inwestycjach w Gdańsku. Na terenie I etapu osiedla Przemyska Vita deweloper posadzi 318 sztuk drzew i krzewów, a 782 sztuki nasadzeń zastępczych trafią na Południe Vita. Zakres prac na innych osiedlach: Via Flora na Chełmie - ok. 388 drzew w trzech etapach, Ujeścisko Vita - 92 szt. oraz Szmaragdowy Park - w I etapie - 89 szt. oraz 92 w drugim (w tym 18 sztuk trafiło do przedszkola nr 80 „Przyjaciele Kici Koci”).

GRUPA INPRO PODSUMOWAŁA TRZY KWARTAŁY 2023 R.

Sprzedaż netto Grupy INPRO za pierwsze dziewięć miesięcy tego roku wyniosła aż 642 umów. W ten sposób zanotowano wzrost na poziomie 130% w stosunku do 2022 r.

Jednocześnie firma istniejąca od 1987 roku może zaliczyć III kwartał br. do udanych. W tym okresie Grupa INPRO przekazała łącznie 64 lokali, w porównaniu do 120 sztuk z analogicznego okresu z ubiegłego roku. Po trzech kwartałach 2023 roku liczba przekazanych wyniosła 350 lokali (293 lokali w poprzednim roku). W całym 2023 Grupa INPRO planuje oddać do użytkowania około 600 lokali.

INWESTYCJA EURO STYLU Z WYRÓŻNIENIEM

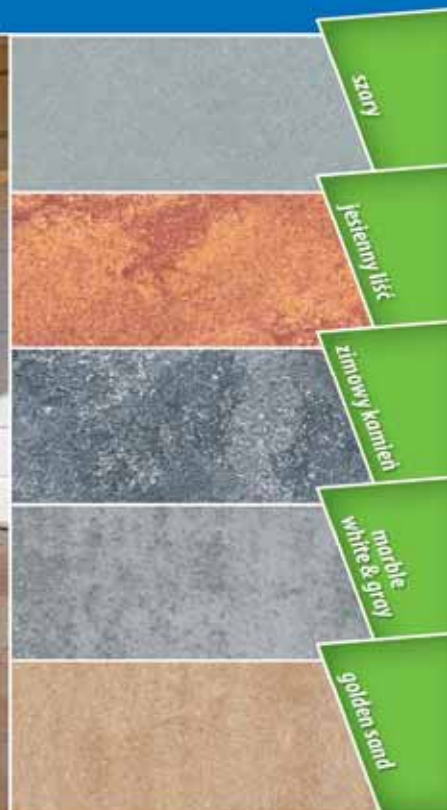
Osiedle Beauforta realizowane przez Euro styl w Gdyni zostało wyróżnione w konkursie Green Building Awards 2023, w kategorii „Najlepsza ekologiczna zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna”.

Ten projekt to kompleks 24 kameralnych trzy- i czterokondygnacyjnych budynków wielorodzinnych wraz z usługami towarzyszącymi zlokalizowanymi w parterach budynków, przedszkolem oraz bogatą funkcją rekreacyjną. Dużym atutem są ogrody deszczowe zarośnięte różnorodną roślinnością. Obecnie cała inwestycja jest kontynuowana w kolejnym etapie – Osiedlu Beauforta 2, co stanowi rozwinięcie dzielnicy charakteryzującej się zielonym budownictwem.

PŁYTKI CHODNIKOWE

30 x 30 cm
gr. 6 cm

szary

jęsieny liść

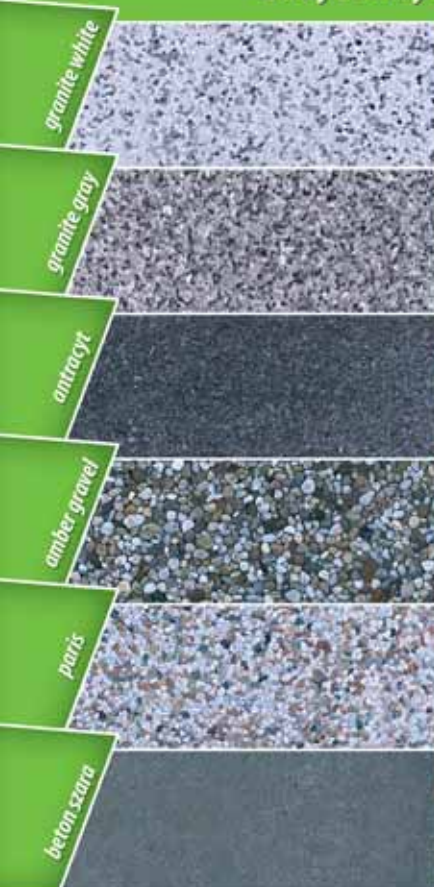
zimowy kamień

marble
white & gray

golden sand

Nowe wzory płytek chodnikowych i tarasowych, doskonale w klasycznym, zabytkowym otoczeniu jak i w sąsiedztwie nowoczesnych budowli.

PŁYTKI TARASOWE

granite white

granite gray

antracyt

amber gravel

paris

beton szara

40 x 40 cm
gr. 4 cm

50 x 50 cm
gr. 4 cm

60 x 40 cm
gr. 4 cm

TARGI MIESZKAŃ I DOMÓW W GDAŃSKU.

RÓŻNORODNI WYSTAWCY I PANELE TEMATYCZNE

W gdańskim AMBEREXPO odbyła się kolejna edycja Targów Mieszkań i Domów.
Program tego wydarzenia był niezwykle bogaty.

W ciągu dwóch dni odwiedzający targi przy poszczególnych stoiskach mogli zapoznać się z najnowszymi trendami w branży. Była możliwość porozmawiania z ekspertami, zapoznania się z różnorodną ofertą nieruchomości, czy skorzystania z atrakcyjnych promocji i ofert specjalnych. – *Zwiedzający mieli okazję zapoznać się z ofertą trójmiejskich deweloperów i agencji nieruchomości także tych oferujących inwestycje zagraniczne: w Hiszpani, na Cyprze, czy w Turcji. Niezmiennie od dłuższego czasu nie słabnie zainteresowanie*

tego typu inwestycjami. Dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska firm oferujących lub budujące domy. Na stoiskach doradców kredytowych i banków można było skonsultować możliwości kredytowania zakupu. Wielu wystawców przygotowało specjalne targowe oferty promocyjne, dostępne tylko podczas imprezy. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się targowe prelekcje, zwłaszcza te dotyczące aspektów finansowych i prawnych zakupu nieruchomości – mówiła Anna Głodowska, Dyrektor Marketingu w firmie Nowy Adres,

która jest organizatorem Targów Mieszkań i Domów.

Duża dawka wiedzy podczas paneli

W sali seminaryjnej: Strefa Zakupu i Finansów prowadzone były panele tematyczne: Dom marzeń w Hiszpanii – dom letni i pod wynajem; Zmiany na rynku kredytowym i program Pierwsze Mieszkanie; Mistrzowie Dochodu Pasywnego: sekrety inwestowania w nieruchomości; Jak bezpiecznie kupić mieszkanie – kwestie prawne i faktyczne; wskazówki od eksperta z 15-letnim doświadczeniem – jak w 4 prostych krokach przygotować się do uzyskania kredytu 2%; Bezpieczny kredyt i nie tylko, czyli jak najtaniej sfinansować zakup nieruchomości i nie dać się niczym zaskoczyć.

W Strefie Porad otwartej podczas obydwu dni targów eksperci podpowiadali, co zrobić, żeby wynająć mieszkanie z większym zyskiem, jak zabezpieczyć interesy wynajmującego, na co zwrócić uwagę przy doborze najemcy itp.

Atrakcyjne stoisko targowe przygotowało również Miasto Gdynia. Wszyscy zainteresowani mogli się dowiedzieć więcej na temat nieruchomości przygotowywanych do sprzedaży przez Miasto. W trakcie wydarzenia była możliwość spotkania oraz konsultacji ze specjalistami i ekspertami bezpośrednio przygotowującymi grunty do sprzedaży. Pracownicy Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji chętnie odpowiadali na wszystkie pytania związane z ofertą inwestycyjną Miasta.

Okazja do bezpośredniego kontaktu z klientem i nie tylko

Podczas tej edycji Targów Mieszkań i Domów w Gdańsku uczestniczyło kilkudziesięciu wystawców z różnych branż m.in.: finansów, deweloperskiej, home&design, czy pośredników nieruchomości. Pytani przez Express Biznesu, dzielili się nastawieniem od strony wystawców patrzących na korzyści biznesowe na takiego typu wydarzenia.

Izabela Dietrich

DORADCA KLIENTA DS. PROJEKTOWANIA W CASTORAMIE

Targi są trafioną inicjatywą, ponieważ możemy na miejscu wszystkim odwiedzającym przedstawić funkcjonalne rozwiązania dotyczące kuchni. Przy okazji takich wydarzeń uczestnicy mogą porozmawiać o takich zagadnieniach z ludźmi, którzy zajmują się tym na co dzień, co stanowi ważny atut.

Szymon Zając

PS PRO SOLUTIONS SP. Z O.O.

To nasz debiut na targach, ale widzę w takich wydarzeniach wiele korzyści. W jednym miejscu znajduje się liczna grupa deweloperów. To ważne, ponieważ oferowany przez nas produkt, czyli świadectwa charakterystyki energetycznej są już wymagany dokumentem. Podchodzimy profesjonalnie do tej kwestii, bo mamy sztab inżynierów oraz architektów, z którymi współpracujemy. Więc targi mieszkaniowe są idealnym momentem, w którym możemy spotkać klienta potrzebującego rzetelnie przygotowanego dokumentu.

Dorota Dacko

SPECJALISTA DS. SPRZEDAŻY DOMÓW Z FIRMY WOLF SYSTEM

Zawsze zachęcam moją firmę, żebyśmy mogli spotykać się bezpośrednio z potencjalnym klientem na targach, ponieważ tutaj można natknąć się na osoby poszukujące różnych rozwiązań. Przy takim spotkaniu mamy możliwość przekonania do siebie potencjalnie zainteresowanych. To jest lepsze od przesłania suchej oferty przez Internet.

Patrycja Szabelska

SPECJALISTA DS. SPRZEDAŻY FIRMY DEKPOL DEWELOPER SP. Z O.O.

Byłam zaskoczona z koleżanką ilością zainteresowanych osób, którzy przybyli na te targi. Tym bardziej że wcześniej dało się usłyszeć, że do tej pory nie było aż tak dużego zainteresowania. Tutaj nastąpiła miła niespodzianka i przeprowadziłyśmy wiele ciekawych rozmów z potencjalnymi klientami. Z tego jesteśmy zadowolone.

Przemysław Schenk
fot. Przemysław Schenk

JOLANTA SZYDŁOWSKA

Prezesa Gdańskiej Fundacji Kształcenia Menedżerów. Od blisko 25 lat zaangażowana w działalność w organizacjach pracodawców. Społecznie pełni funkcję Prezeski Forum Pracodawców Północy. Reprezentuje stronę pracodawców w Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego. Od czerwca 2021 jest Przewodniczącą Pomorskiego Zespołu ds. Kobiet. Kwestie związane z aktywnością zawodową kobiet, równością praw kobiet i mężczyzn to obok spraw gospodarczych najważniejszy obszar jej aktywności. Pracowała w branżach produkcji spożywczej, energetyce, usługach. Zarządzała zespołami liczącymi od kilku do kilku tysięcy osób.

W ROZMOWIE WIELKA SIŁA

Dialog jest nieodłącznym elementem życia społecznego, biznesowego i wielu innych segmentach funkcjonowania. Jednak przy tym nasuwa się wiele pytań.

Bicie piany, dyskusje bez końca, strata czasu, ryzyko napięć. Co jeszcze złego można powiedzieć o instytucjach dialogu? Po co rozmawiać? Po co szukać porozumienia pomiędzy stronami, które wiele dzieli? Po co wchodzić w nurt, w którym może pojawić się egoistyczne rozgrywanie interesów, blokowanie porozumienia, pozorantstwo? Cóż, nie jesteśmy mistrzami dialogu, a jednak w ostatnich latach udało się nam praktykować rozmowę i porozumienie w różnych formach. Nie daliśmy dialogowi umrzeć. Pisząc to, myślę o Pomorzu, ponieważ uważam go za wyjątkowe. Tu nie tylko obserwuję, ale i uczestniczę w dialogu w dwóch obszarach: przedsiębiorczości i równych praw kobiet.

RÓŻNE OBLCZA DIALOGU

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego. Działa od blisko 24 lat, choć nie było i nie jest lekko. Są w niej wojewodowie, marszałkowie, członkowie Zarządu Województwa Pomorskiego, organizacje pracodawców i związków zawodowych. Różnie bywa w tym gronie z porozumieniem i wypracowaniem wspólnych stanowisk. Pamiętam wiele nieudanych prób, ale zapamiętałam też wiele sytuacji, w których dobro regionu stało ponad partykularnymi interesami. Pamiętam też przykre chwile, gdy nie było zrozumienia, a porozumienie stawało się odległe. To efekt ścierania się grup o różnych priorytetach. Udział w tym gremium pokazał mi, jak wymagający bywa dialog i jak wielkim jest sukcesem, gdy trwa.

Rada Przedsiębiorczości, organ doradczy Marszałka Województwa Pomorskiego, to inne konsekwentnie prowadzone forum dialogu różnych instytucji i organizacji związanych z gospodarką regionu. To niezwykle cenna formuła współpracy samorządu, organizacji pracodawców i instytucji otoczenia biznesu. To też formuła, którą wprowadzają inne samorządy województwa. Czasem koncepcja jest podobna, a innym razem trochę odmienna, ale celem jest rozmowa samorządu z przedsiębiorcami. Kolejne rady powstają, może powoli, ale to najcenniejsze formy dialogu, bo tworzone jako inicjatywy społeczne z potrzeby rozmowy i w interesie regionu jako.

GREMIUM UKAZUJĄCE WYJĄTKOWOŚĆ POMORZA

Na koniec gremium, które nam przedsiębiorcom szczególnie pokazuje wyjątkowość Pomorza. Sztab Pomorskich Przedsiębiorców działający od marca 2020 roku. Jako organizacje pracodawców konkurujemy ze sobą. Jednak, gdy pandemia poraziła nasze firmy i gospodarkę, byliśmy i do dzisiaj jesteśmy jedynym regionem w Polsce, gdzie czternaście organizacji uznało, że musimy działać wspólnie. Nigdzie w Polsce, mimo prób zorganizowania podobnego forum, to się nie udało.

W dialogu nie ma fajerwerków. Bo rozmowa jest nieatrakcyjna w czasach, gdy sensacja goni sensację. Powiedziałabym nawet, że obserwatorzy mogą uznać, że dialog uprawiają nudziarze, mało atrakcyjni, mało popularni. No cóż, widzę to inaczej. Wielu z nich to twardziele – konsekwentni, trzymający emocje na wodzy, widzący w drugiej stronie partnera, nie przeciwnika. Bo przecież każdy z nas czuje, jak trudno jest rozmawiać, gdy do głosu dochodzą emocje, ambicje i potrzeba pogodzenia interesów, które początkowo wydają się sprzeczne. Dialogujmy więc, bo w rozmowie jest wielka siła.

Autorami śródtytułów jest redakcja "Express Biznesu"

BAŁTYCKI TEATR
RÓŻNORODNOŚCI

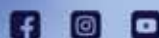
Marc Camoletti

Boeing Boeing

Bałtycki Teatr Różnorodności zaprasza na pikantną farsę, którą pokochał świat. To przeszło trzy godziny śmiechu podczas spotkania z Maxem i... jego trzema narzeczonymi. Oczywiście żadna nie wie o pozostałych dwóch. I wszystko szłoby dalej dobrze gdyby nie... zmiana rozkładów lotów! Misterny plan Maxa zaczyna się walić. Czy pokojówka Nadia pomoże mu wybrnąć z opresji? Zobaczcie sami! Terapia śmiechem gwarantowana!

Odkryj
Najlepsze
karty
Bałtyckiego
Teatru
Różnorodności

szczegółowy repertuar na stronie

www.btr.pl

CO RAZ WIĘCEJ HISZPANII JEST W POLSCE

**O języku hiszpańskim i jego rosnącej popularności
z Lilianą Poszumską, właścicielką szkoły hiszpańskiego „La Mancha”.**

Tomasz Podsiadły: Lilo, święć ci się oczy, kiedy mówisz o Hiszpanii.

Lila Poszumską: Tak, choć z pierwszego wyboru jestem filologiem angielskim, ale też hiszpańskim. Jednak nie przepracowałam w zawodzie ani dnia. Dzięki wyjątkowemu zbiegowi okoliczności pokochałam Hiszpanię. Będąc studentką, zapragnęłam wyjechać na Erasmusa. Były tylko cztery miejsca na studia w Hiszpanii. „Rzutem na taśmę” złożyłam podanie napisane na stojąco, przy takim wysokim parapecie na łódzkiej uczelni. Nie miałam zdjęcia. Więc wyrwałam z legitymacji szkolnej. Będę pamiętać to do końca życia. Złożyłam je w ostatni dzień. Chciałam jechać dalej, aby studiować angielski, ale do ciepłego miejsca. Wtedy nie wiedziałam, że w Galicji często pada i w ogóle klimat jest prawie jak w Polsce (śmiech).

Znałaś hiszpański?

Byłam po dwóch miesiącach lektoratu z hiszpańskiego. Więc można powiedzieć, że nie wiedziałam nic o tym języku.

Dostałaś się?

Tak, pojechałam. Byłam szczęśliwa, ale okazało się na miejscu, że na anglistyce wszystkie przedmioty wykładają po hiszpańsku. Na pierwszych zajęciach siedziałam jak „na tureckim kazaniu”. Dlatego codziennie miałam po 7 godzin nauki. W okół byli znajomi hiszpańskojęzyczni, kultura hiszpańska itd. To był przełom. Zakochałam się na zabój.

Jednak to angielski jest pierwszym językiem na świecie. Wiele czynników powoduje to, że jego znajomość jest podstawą. Ty oddałaś serce hiszpańskiemu.

Serce i duszę. Mam coraz większą przyjemność i satysfakcję, widząc, że hiszpański staje się językiem drugiego wyboru. Coraz częściej sięgamy po ten język, od razu po angielskim.

Ze szkół znika niemiecki?

Mamy przypadki w naszej szkole i są one coraz częstsze, że nauczycielki niemieckiego czy francuskiego w pośpiechu szlifują hiszpański. Będzie on im potrzebny do wykonywania zawodu.

Od francuskiego do hiszpańskiego jest daleko?

Nie. Absolwentom filologii francuskiej jest stosunkowo łatwo przerzucić się na hiszpański. Germanistom jest znacznie trudniej.

Skąd taka popularność i ekspansja hiszpańskiego w Polsce?

Ogromną pracę wykonał Instytut Cervantesa. Mamy w Polsce dwa: w Warszawie i Krakowie. Polacy zaczęli częściej wyjeżdżać do Hiszpanii. Pojawiły się tanie loty. Do tego doszedł łatwiejszy dostęp do Ameryki Południowej. To wszystko spowodowało boom na ten język.

Cała Ameryka Południowa mówi po hiszpańsku?

Tak, ale z wyjątkiem Brazylii. Naukowcy twierdzą, że w 2050 roku będzie się rodzić na świecie więcej dzieci hiszpańskojęzycznych niż angielsko.

Chiny pewnie wygrywają w tym rankingu?

Chiński jest poza konkurencją. On ani mandaryński nigdy nie biorą udziału w tych porównaniach, bo wszyscy przegrywalibyśmy z kretelem.

Czy hiszpański jest światowym trendem?

Z całą pewnością. Pamiętaj, że nic nie trwa wiecznie i języki używane do komunikacji między obcymi krajami zmieniały się wielokrotnie. Jeśli patrzymy na historię, to angielski jako język ogólnosiwiatowy jest stosunkową nowością. Wiele wskazuje na to, że kiedyś może zastąpić go hiszpański.

Jak radzimy sobie z nauką?

Bez większych problemów. U nas i tam są podobne formy gramatyczne. Wszystko się odmienia. Są końcówki męskie i żeńskie, ale też przypadki. Łatwo nam wyobrazić sobie te struktury.

Przejdźmy do hiszpańskiej kultury, do ich stylu życia, do gastronomii. W kraju widać coraz więcej trendów zaczerpniętych z tamtej części Europy.

Modne i zapewne zasadne ekonomicznie jest kupowanie posiadłości w Hiszpanii. Nie tylko Alicante jest na topie. W zasadzie we wszelkich regionach kraju spotkasz Polaków, którzy inwestują w nieruchomości. Na ogół jako drugi dom. Przez coraz częstsze podróże nasze zwyczaje i kultury zaczynają się mieszać. Ten proces dawno temu rozpoczął się w takich krajach jak Wielka Brytania. U nas to stosunkowa nowość, dlatego może jest tak mocno widoczna. Powiem tak: coraz więcej Hiszpanii mamy w Polsce.

„La Mancha” w tym roku świętuje trzynastolecie. Skąd nazwa Twojej szkoły hiszpańskiego?

Oczywiście to odwołanie do najsłynniejszej powieści Cervantesa. Jeszcze przed założeniem szkoły pojechaliśmy z mężem do La Manchy i śladami Don Kichota odbyliśmy romantyczną podróż. Też czasownik „mancharse” oznacza „plamić się”. W pozytywnym tego słowa znaczeniu chciałam, aby ta szkoła była taką moją „plamą” na mapie Gdyni.

O autorze:

TOMASZ PODSIADŁY

Reżyser, edukator,
animator kultury.
Twórca Bałtyckiego Teatru
Różnorodności.
A także sprawdzony
i znakomity konferansjer!
Człowiek, który nie boi się
także pytać i szukać
odpowiedzi.

fot. materiały prywatne, Sofia Vettori

RUMSKA SKRZYPACZKA

PODBIJAJĄCA MUZYCZNY ŚWIAT

Ma dopiero 15 lat, a już może pochwalić się wieloma sukcesami. Niedawno Julia Majewska wróciła z najbardziej prestiżowego programu szkoleniowego dla wybitnie utalentowanych młodych muzyków z całego świata.

Niedawno otrzymałaś stypendium od Fundacji Morningside Music Bridge i uczestniczyłaś w miesięcznym programie szkoleniowym w Bostonie. Jak wspominasz ten wyjazd?

Kiedy otrzymałam wiadomość o stypendium, oszalałam ze szczęścia! Pierwszy raz poleciałam do USA. Sam program odbywał się na uczelni New England Conservatory, która należy do światowej czołówki i posiada słynną salę koncertową Jordan Hall. To był intensywny program pod względem ilości godzin zajęć i ćwiczeń. Każdy z uczestników miał m.in.: prywatne lekcje z profesorami, czy próby w kameralnych zespołach oraz z orkiestrą. Do tego codziennie odbywały się koncerty. W czasie wolnym udało się zwiedzić Boston i Harvard. Nawiązałam nowe przyjaźnie. Jestem bogatsza o cenne doświadczenie i wiedzę.

Jakie trzeba było spełnić wymagania, aby dostać się do tego programu?

Do programu Morningside Music Bridge trudno jest się dostać ze względu na wysoki poziom aplikujących. Co roku do niego próbuje się zakwalifikować ok. 500 młodych osób z najlepszych szkół muzycznych na świecie (w tym nie tylko skrzypkowie). Kryterium przyjęcia stanowi wyłącznie talent muzyczny. Trzeba wystać kilka nagrań własnych możliwości. Program jest dla osób w wieku od 12-18 lat. W tym roku wybrano 60 osób, w tym jedynie cztery osoby z Europy. Wszyscy reprezentowali Polskę: jeden pianista, dwoje wiolonczelistów i ja jako skrzypaczka. Każdy przyjęty uczestnik otrzymuje 100% stypendium.

Czego się nauczyłaś przez ten miesiąc?

Bardzo dużo! W tym czasie miałam lekcje z 14-stoma profesorami z najbardziej renomowanych szkół muzycznych na świecie. Ten okres był pełny motywacji oraz inspiracji dla mnie do dalszej pracy. Takie wyjazdy uczą tolerancji, cierpliwości, poznawania innych kultur. Każdy z nas mówił po angielsku z innym akcentem, a jednoczyła nas wspólna pasja i globalny język, jakim jest muzyka.

Mimo młodego wieku masz na koncie wiele sukcesów. Co uważasz za największe osiągnięcie muzyczne do tej pory?

Wydarzenie, które odbyło się w trakcie pierwszego tygodnia tego programu, czyli konkurs na najlepszy koncert tzw. Concerto Competition. Z 56 uczestników konkursu do finału zakwalifikowało się osiem osób, w tym tylko dwoje skrzypków. Byłam jedną z nich. Zakwalifikowanie się do finału Concerto Competition jest dla mnie największym osiągnięciem do tej pory. Tym bardziej że w 27 letniej historii tego programu do tego etapu weszło zaledwie kilku Polaków. Dzięki temu ogromnemu wyróżnieniu w finałowym występie wybrzmiał koncert Mieczysława Karłowicza w moim wykonaniu. Muszę dodać, że ważnym osiągnięciem była też zeszłoroczna nagroda przyznana przez burmistrza miasta Rumi „Skrzydła Kultury” w kategorii Młody Talent.

Jeszcze przed wyjazdem otrzymałaś niesamowity prezent od włoskiej lutniczki, z którą też się spotkałaś. Jak wyglądała ta cała sytuacja ze skrzypcami?

Wszystko zaczęło się w czasie pandemii. Sofia Vettori (ze słynnej lutniczej rodziny z Florencji) obserwowała mnie na Instagramie. Napisała, że zaczarowałam ją swą grą, pasją i uważa, że powinnam mieć skrzypce lepszej jakości. Sama nie posiadałam własnego instrumentu. Po publikacji postu o zbiorce pieniędzy na skrzypce, napisała, że chciałaby wykonać i podarować mi je. Kiedy powiedziałam o tym mamie, zaczęła sprawdzać, kim ona jest. W końcu taka propozycja nie brzmiała wiarygodnie. Ostatecznie okazała się prawdą. Sofia Vettori jest niesamowitą osobą i to był wyraz niezwyklej hojności.

Z jednej strony mówimy o Twoich sukcesach, ale zawsze są też cienie. Z jakimi wyrzeczeniami musisz się zmagać, spełniając się muzycznie?

Spełniam się muzycznie, bo to mój wybór. Dlatego nie są to wyrzeczenia, tylko dążenie do realizacji celów i marzeń. Zmagałam się jedynie z natłokiem szkolnych zadań domowych, godzeniem nauki, a grą na skrzypcach, czy zajęciami w szkole muzycznej popołudniowej. Brakowało przestrzeni na codzienne ćwiczenia na skrzypcach oraz inne aktywności. Postanowiłam to zmienić. Od tego roku szkolnego zaczęłam 1 klasę liceum w edukacji domowej.

Rozmawiał: Przemysław Schenk

Wynajmij luksusowy jacht na Mazurach

**Rezerwacja
i sprzedaż czarterów:**

+48 505 700 731 | info@flowczarter.pl

Port:

Ekomarina Sunport
Stare Sady 4 BK, 11-730 Mikołajki

flowczarter.pl

CELEBROWANIE ŻYCIA I INSPIRACJA DLA KOBIET

„Luksus Czasu” to spotkanie organizowane przez Kobiety dla Kobiet. Miało na celu inspirowanie i promowanie dobrostanu oraz dostarczenie pozytywnej energii dla wszystkich uczestniczek. Nie brakowało ciekawych prelekcji, poczęstunku, możliwości relaksu w Mera SPA, czy innych atrakcji. To była trzecia edycja wydarzenia, w którym uczestniczyło ponad 100 kobiet, a całą inicjatywę zapoczątkowały: Beata Piosik, Karolina Winnicka, Hanna Garbowska

fot. Sylwia Ragan.

KONFERENCJA #KobietYtoSiła ZA NAMI

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego odbyła się konferencja, której tematem przewodnim była aktywność społeczno-polityczna kobiet i problem niealimentacji w Polsce. To wydarzenie zgromadziło regionalnych oraz krajowych ekspertów, czy decydentów i przedstawicieli administracji publicznej z sektora społecznego. Całość odbywała się na Sali Okrągłej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. Motywem przewodnim całego wydarzenia była akcja profrekwencyjna #kobieTYtoSiła. Ma na celu zachęcenie kobiet do aktywnego udziału w wyborach.

fot. Marcin Mielewczyk

EUROSKILLS GDAŃSK 2023

W Gdańsku odbyła się ósma edycja EuroSkills. On jest konkursem odbywającym się co dwa lata. To największa impreza w Europie związana z kształceniem zawodowym oraz doskonaleniem umiejętności. Odbywający się co dwa lata i organizowany przez WorldSkills Europe wraz z 32 krajami członkowskimi. To wydarzenie gromadzi setki młodych profesjonalistów z krajów całej Europy. Tym razem uhonorowano prawie 600 najbardziej utalentowanych młodych profesjonalistów z 32 państw. Tegoroczna edycja tego wydarzenia odbyła się pod hasłem #UnitedBySkills.

fot. Jan Smarczewski / WorldSkills Europe

BARBIE W ŚLUBNEJ ODSŁONIE

W ARCHE Dwór Uphagena Gdańsk miał miejsce wernisaż wystawy Barbie Doll Bride. Prezentowano zdjęcia 21 lalek Barbie w ślubnych stylizacjach. Wszystkie lalki użyte do tej wystawy zostały zaprezentowane w plenerowych scenografiach północnej Polski. Ta wystawa stanowi podsumowanie dwuletniego projektu fotograficznego autorstwa fotografki, Izabeli Kwelli. Ideą projektu było pokazanie różnych stylów mody ślubnej w skali 1:6. Autorka zaprosiła do tego projektu 20 projektantów z 11 krajów: Polska, Czechy, Włochy, Francja, Holandia, Belgia, Węgry, Finlandia, Ukraina, Nigeria, USA.

fot. Izabela Kwella

KOLEJNY TYTUŁ KUSZNIEREWICZA

Mateusz Kusznierewicz wygrał mistrzostwa świata w klasie 5.5. W jego załodze na jachcie Aspire byli: Przemysław Gacek i Edward Wright.

– Zdobyćcie złota w klasie 5.5, po walce do ostatnich metrów to niesamowite uczucie. Było ciężko, ale przez całą regatę żeglowaliście równo, a w triumf włożyliście mnóstwo energii. Każdego dnia robiliśmy postępy, wyciągaliśmy wnioski z błędów. Wierzę, że to poświęcenie było kluczem do naszego sukcesu. Nigdy się nie poddawać i być lepszym każdego dnia – mówił Mateusz Kusznierewicz.

To nie pierwszy sukces Mateusza w klasie 5.5. W 2020 roku wygrał na tej łódce mistrzostwa Europy, rok później był najlepszy w regatach French Open i Swiss Open.

fot. materiały prasowe

GFKM LEADERSHIP CONFERENCE 2023

Odbyła się VI edycja konferencji o przywództwie, a jej tegorocznym tematem przewodnim była „Organizacja Jutra”. W wydarzeniu na szczycie Olivia Star wzięło udział rekordowe 200 osób. Wystąpienia skupiały się na zbliżających się i już trwających zmianach w biznesie, sztucznej inteligencji i automatyzacji oraz roli liderów i liderki w procesie zmiany. Prelegentami byli m.in.: Tomasz Owczarek, Adam Bartkiewicz, Lars Ostergaard, czy Bogusław Wiecek. Natomiast najważniejszą częścią były panele dyskusyjne. Najważniejszymi kwestiami były m.in.: czym różni się lider jutra od tego z teraźniejszości, uważność w kontrze do AI, czy jak nowe technologie zmieniają nasze firmy.

fot. materiały prasowe

KOLACJA SYLWESTROWA

do 30.11 / 650 PLN osoba, dzieci 5-12 lat - 50% / 325 PLN
od 01.12 / 750 PLN osoba, dzieci 5-12 lat - 50% / 375 PLN

ZADZWOŃ 0048.58.766.64.01 LUB ODWIEDŹ SOPOTMARRIOTT.PL

W cenie

- kolacja bufetowa oraz napoje: kawa, herbata, woda, soki, napoje gazowane, butelka wódki lub wina na parę
- noworoczny toast wzniesiony kieliszkiem wina musującego na tarasie Panorama Pool*
- DJ oraz parkiet taneczny w strefie Fox Lounge
- zabawa sylwestrowa dla dzieci do lat 12

Możliwość wykupienia imprezy sylwestrowej z animacjami dla dzieci w cenie 230 PLN, jeśli rodzice nie wykupili kolacji.
W cenie napoje, bez wyżywienia.

SOPOT MARRIOTT RESORT&SPA
UL. BITWY POD PŁOWCAMI 59
81-731 SOPOT

*W przypadku złych warunków atmosferycznych, hotel zastrzega sobie prawo do zmiany miejsca organizacji wydarzenia.

Go There With
MARRIOTT BONVOY™

MARRIOTT RESORT
SOPOT

MENU

PRZYSTAWKI

- łosoś w sosie teryaki z salsa mango ogórkiem i papryczką chilli
- sałatka z bresaolą z figami i orzeszkami pini
- sałatka z opiekany tuńczykiem, zielonymi szparagami, awokado i jajkiem przepiórczym
- carpaccio wołowe z marynowanymi grzybami leśnymi i parmezanem
- sałatka z arbuza z serem feta i rukolą
- ostrygi z paloną cytryną
- marynowane owoce morza
- plater wędzonych ryb
- plater pieczonych mięs z sosami
- plater wędlin śródziemnomorskich

BAR SAŁATKOWY

ZUPY

- chowder z homara i krewetek
- krem szpinakowy z ricottą

DANIA GŁÓWNE

- miecznik z mulami i sosem pomidorowym
- łosoś w sosie szafranowym
- terina z indyka nadziewana brokułami w sosie śmietanowo-serowym
- stek z polędwicy wołowej w sosie pieprzowym
- ravioli barwione sepią nadziewane dorszem w sosie porowym
- wegański tagine z falafelem
- zapiekane ziemniaki z masłem
- pieczone warzywa w emulsji ziołowej
- kaszotto grzybowe ze świeżym koperkiem

DESERY

- tarty owocowe
- kokosowy pudding z tapioki z musem mango
- praliny
- cannoli z kremem mascarpone, pistacjami i kandyzowanymi owocami
- sernik z sosem truskawkowym
- tiramisu z malinami
- sałatka owocowa

MENU DZIECIĘCE

- zupa pomidorowa z makaronem
- stripsy z kurczaka
- pizza
- naleśniki z truskawkami
- pierogi z serem
- frytki
- groszek z marchewką
- szaszłyki owocowe
- słodycze

PREMIERA

NOWEJ KLASY E

W MERCEDES-BENZ BMG GOWOROWSKI

W gdyńskim salonie Mercedes-Benz BMG Goworowski lokalni klienci premierowo mogli podziwiać na żywo premiery Klasy E. Całe wydarzenie miało niepowtarzalny charakter.

Bogdan Goworowski Prezes BMG

Mariusz Sekuna

Ten wieczorny event miał charakter tzw. Coctailu, a całość prowadził Tomasz Więcek (polski aktor i piosenkarz). Natomiast prowadzącym części technicznej był Mariusz Sekuna z Mercedes-Benz Polska. Całe wydarzenie zgromadziło około 300 uczestników.

Już kilka minut po rozpoczęciu wydarzenia goście mogli poznać nie jeden, ale aż trzy egzemplarze modelu Nowa Klasa E. Poza tym na parterze salonu zaparkowały poprzednie generacje:

- W 121
- W 123
- W 124 w wydaniu E 500

Ponadto, całe wydarzenie zostało wzbogacone przez oprawę muzyczną zapewnioną przez skrzypaczkę Kolinę Violin, a gościom zapewniono wyśmienity catering.

Nowe wcielenie kultowej Klasy E

Od ponad 75 lat Klasa E jest wyznacznikiem standardów dla luksusowych limuzyn klasy średniej wyższej, a najnowszą Klasa E, czyli seria 214 z jednej strony wytycza szlak przejścia od silnika spalinowego do napędu elektrycznego, a z drugiej W214 jest stylistycznie pomniejszoną Klasą S posiadającą charakterystyczne elementy w postaci opadającej linii tyłu a'la coupe, czy chowanymi klamkami.

Natomiast samo auto w porównaniu do poprzednika zostało powiększone o 2,5 cm. Dużą zaletą dla potencjalnych klientów jest to, że prawie wszystkie przyciski posiadają dotykowy tryb pracy, a na kokpicie mogą być aż trzy duże ekrany, z czego jeden przed pasażerem.

Wśród wielu ciekawostek technicznych w Nowej Klasie E warto zwrócić uwagę na reflektory. Ten element ma dużo opcji do zaoferowania, w tym projekcję ostrzeżeń na drodze. Warto wspomnieć o możliwych wariantach silnikowych. W przypadku W214 jest ona na razie dostępna w postaci silników benzynowych oraz wysokoprężnych o pojemności 2 litrów i mocach 204 oraz 197 KM. Natomiast jest też dobra wiadomość. W najbliższym czasie oferta będzie wzbogacona przez modele hybrydowe plug-in z mocą 313 KM oraz 381 KM (z zasięgiem w trybie elektrycznym przekraczającym 100 km (WLTP). Natomiast będą dostępne nadwozia Limuzyna oraz wersja Kombi, czy uterenowione kombi All-Terrain.

Cennik nowej limuzyny otwiera kwota 269 899,99 zł.

Przemysław Schenk
fot. Joanna Symeryak

Tomasz Więcek

Kolina Violin

STOCZNIA CONRAD

ŚWIĘTUJE 20-LECIE ISTNIENIA

Stocznia Conrad uczciła 20-lecie działalności. Zwieńczeniem tej celebracji było wydarzenie, które odbyło się w historycznym Starym Maneżu w Gdańsku.

Ten wyjątkowy wieczór zgromadził ponad 350 najznamienitszych gości m.in. pracowników, współpracowników, projektantów, partnerów biznesowych, klientów i przyjaciół firmy z całego świata, którzy przybyli, aby celebrować dziedzictwo firmy oparte na wizji, pracy, a przede wszystkim ludziach.

Przebieg wydarzenia

Uroczystość rozpoczęła się przyjęciem koktajlowym na świeżym powietrzu, któremu towarzyszyły występy muzyczne oraz inne atrakcje. Następnie koktajl przekształcił się w siedzącą galę wewnątrz Starego Maneżu. Utrzymane w eleganckiej atmosferze spotkanie stanowiło przejmujące przypomnienie o nieustającym dążeniu Stoczni Conrad do perfekcji od momentu jej powstania dwie dekady temu. Wieczór oficjalnie rozpoczęła na scenie prowadząca Pani Ewa Walczak, do której po chwili dołączył Pan Prezes Conrad S.A. – Mikołaj Król.

Nie zabrakło wzruszających momentów. W imieniu Pani Prezydent Gdańska Aleksandry Dulkiewicz, z rąk Pana V-ce Prezydenta Gdańska – Piotra Kryszewskiego przyznane zostały medale Prezydenta Miasta Gdańsk dwóm zasłużonym dla firmy osobom – Panu Czesławowi Kowalczykowi oraz Panu Stanisławowi Bobowcowi, którzy jako Prezesi Marine Projects Ltd. uważani są za ojców założycieli Conrad S.A.

Najważniejszy punkt uroczystości

Kulminacyjnym punktem wieczoru było wręczenie prestiżowych nagród Conrad Excellence Awards. Siedemnaście indywidualnych osób i organizacji zostało uhonorowanych za wyjątkowy wkład w rozwój firmy. Statuetki na scenie odebrali: Janusz Kostro, Paweł Polak, Sebastian Ziomkowski, Marcin Czarniawski, Sławomir Piasek, Juliusz Strawiński, Frank Neubelt, Reymond Langton Design, Diana Yacht Design, Marine Projects Ltd., Yacht Service Brokos, Yachdon Jacek Kozłowski i Pep Pelin Waldemar Jurewicz. Nagrody specjalne otrzymali także zaufani klienci: właściciele jachtów „Viatoris” i „ACE”. Ostatnią nagrodę od wszystkich pracowników otrzymał Pan Prezes Conrad S.A. – Pan Mikołaj Król.

Artystyczny akcent

Wieczór uświetnił występ znany polski artysta Grzegorz Turnau, który oczarował publiczność muzyką. Jubileusz 20-lecia stoczni Conrad była okazją do refleksji nad początkami działalności firmy. Wszystko zaczęło się od wizjonerskiego projektu budowy luksusowego super jachtu z Marine Projects. To przedsięwzięcie stało się momentem narodzin firmy, której historia przedstawiona została filmie: Stocznia Conrad: Dwie dekady doskonałości.

Fundamenty działalności stoczni

U podstaw tożsamości Conrad Shipyard leży głębokie zaangażowanie w rzemiosło stoczniove i poświęcenie, które dały początek firmie. Każda kreacja jest świadectwem precyzyjnej pracy zespołu oraz innowacyjności, która napędza markę. Wszystko pokazane zostało w filmach: 20 Years of Conrad. Episode 2. Our Team oraz 20 Years of Conrad. Episode 3. Craftsmanship

Wraz z nadchodzącymi projektami, w tym produkcją kolejnych modeli C144S, stocznia Conrad pozostaje zdecydowana w dotychczasowej misji przesuwania granic w dążeniu do perfekcji i rzemiosła w świecie morskim, utrzymując atmosferę rodzinności oraz butikowej obsługi. Kolejnym ważnym wydarzeniem dla firmy będzie wystawa na targach Monaco Yacht Show, gdzie Conrad S.A. zaprezentuje flagowy super jacht ACE.

fot. materiały prasowe

KOCI BIZNES

W TRÓJMIEJSKIM WYDANIU

Z kilku działających na Pomorzu kocich kawiarni aż dwie znajdują się w Trójmieście. Wbrew pozorom prowadzenie takiego biznesu nie jest łatwe.

fort. Biały Kot Cafe, Kotka Cafe

Idea zakładania kawiarni z różnymi zwierzętami przywędrowała do Europy z Japonii. Natomiast największą popularność zdobyły kocie kawiarnie, które w różnych europejskich krajach działają z powodzeniem. W Polsce na takie miejsce trzeba było czekać aż do 2015 roku, kiedy taką działalność otworzono w Krakowie.

Natomiast obecnie w całym województwie pomorskim działają trzy kocie kawiarnie, z czego dwie w Trójmieście.

- Myślałam, że miłość do kotów i doświadczenie prowadzenia gastronomii wystarczy przy takim biznesie. Jednak do tego dochodzą stalowe nerwy i silna psychika. Kawiarnia to nie tylko biznes, dzięki któremu mogę utrzymać rodzinę czy pracowników, ale także koci dom, który wzbudza wiele emocji i wzruszeń. To też życie bez wakacji

w ciągłym biegu oraz z milionem spraw na głowie, ale z własnego wyboru i możliwości stawiania sobie w życiu celów –przypada **Weronika Wiśniewska** z Kotka Cafe w Gdańsku.

- Wydaje się nam, że do prowadzenia takiego miejsca niezbędne są kompetencje biznesowe.

Potrzebna jest też potężna doza empatii, cierpliwości i odpowiedzialności ze względu na całodobową obecność mruczków, których dobrostan zawsze musimy stawiać na pierwszym miejscu – mówi **Mikołaj Haczewski** z Białego Kot Cafe w Gdyni.

Biznes nie dla każdego

Jak przypada właścicielom kocich kawiarni, prowadzenie takiego miejsca nie należy do łatwych. Choć wiele trudności traktują jako element codziennego funkcjonowania.

- Jest sporo trudności, ale zdążyliśmy się przyzwyczaić do większości z nich. Z największych trudności mam na myśli np. konieczność działania w ciągłej niepewności, niestabilności całego otoczenia biznesowego, jak choćby nieustanne, często niesygnalizowane zmiany w systemie prawnym i podatkowym. Do tego dochodzą gwałtowny wzrost wysokości obciążeń publiczno-prawnych, ogólna sytuacja gospodarcza, gwałtowny wzrost inflacji, pandemia, wojna za wschodnią granicą itd. Mimo tego jestem przekonany, że robimy dużo dobrej pracy dla najbliższego otoczenia. Jeszcze jedną trudnością są interakcje z ludźmi, którzy nie rozumieją i nie chcą zrozumieć tego, co robimy w ramach naszej inicjatywy – tłumaczy **Mikołaj Haczewski**.

- Na przestrzeni tych wszystkich lat mieliśmy wiele przykrych sytuacji z roszczeniowymi rodzicami, który nie mogli nas odwiedzić ze względu na wiek dziecka. Nasza kawiarnia chyba jako jedna z nielicznych organizuje zajęcia w szkołach i warsztaty z zopsychologiem na miejscu dla maluszków, ucząc ich empatii. Wydawać by się mogło, że kawiarnia to tylko picie rano kawki i głaskanie całe dnie kotków, ale to nie wszystko. Są też koty, którymi trzeba się zaopiekować na kwarantannie i w DT. Często trzeba się zmierzyć nawet z kocią śmiercią i bólem, że nie udało się uratować jakiegoś życia. W naszej działalności opiekowaliśmy się nie tylko zdrowymi kotami. Zmagaliśmy się z m.in.: grzybicą, pchłami, czy świerzbem. Mieliśmy zwierzęta po amputacjach kończyn czy operacjach oczu – dodaje **Weronika Wiśniewska**.

Nie tylko picie kawy i głaskanie kotów

W wielu przypadkach koci kawiarnia w codziennej działalności nie ogranicza się jedynie do wydawania kawy i tworzenia możliwości przebywania ze zwierzętami. Często takie miejsca angażują się w ratowanie zwierząt, czy szerzenie idei adopcji.

- Kawiarnia ma sześć lat. Do tej pory udało nam się oddać do adopcji 480 adopciaków. Uczestniczymy też w sterylizacji kotów wolno żyjących. Liczba adopcji nie odzwierciedla wszystkich kotów, jakie mieliśmy pod opieką, gdyż czasami przyjmujemy koty tylko na kilka dni, które potrzebują dościa do siebie po zabiegu czy też leczeniu. Kawiarnia to nie tylko ściany, to także

nasze prywatne mieszkanie, gdzie najczęściej mamy szpitalik, wspierający nas goście, nasz team, czy mój mąż, który niezwykle się angażuje. Co roku organizujemy mikołajkową akcję, w której są pisane listy kocią łapką. Dzięki otrzymanym prezentom zawsze udaje nam się nazbierać karmę na kilka miesięcy do przodu, nie tylko dla naszych podopiecznych, ale także dla m.in.: kotów fundacyjnych – opisuje **Weronika Wiśniewska**. - Do „zwykłych” obowiązków dochodzi opieka nad kotami, których historia życiowa była różna, często wypełniona różnymi chorobami i przykrymi doświadczeniami. Nasza kawiarnia jest też domem tymczasowym. Istnieje możliwość adopcji wszystkich kotków pozostających pod naszą opieką, od czego nie pobieramy żadnych opłat – mówi **Mikołaj Haczewski**.

Przemysław Schenk

NAGRODY DLA WEJHEROWSKIEJ EKOFABRYKI

Wejherowska Ekofabryka otrzymała dwie nagrody - Nagrodę Smart Metropolia im. Pawła Adamowicza w kategorii Idea Przyszłości oraz wyróżnienie dla Wejherowa w konkursie „Klimatyczna Gmina” za projekt „Ekofabryka – manufaktura drugiego obiegu”.

Ekofabryka, która powstała w Wejherowie, jest jedną z nowocześniejszych w Polsce inwestycji ekologicznych. To miejsce gospodarowania odpadami, które dodatkowo pełni rolę Centrum Edukacji Ekologicznej. Obok usprawnienia selektywnej zbiórki odpadów, nadrzędnym celem przedsięwzięcia jest edukacja realizowana poprzez warsztaty, spotkania i konferencje.

Smart Metropolia dla EkoFabryki

Nagrodę Smart Metropolia im. Pawła Adamowicza w kategorii Idea Przyszłości odebrała podczas XI Kongresu Smart Metropolia, który odbywał się w gdańskiej Montowni Beata Rutkiewicz, zastępca prezydenta Wejherowa ds. rozwoju miasta.

- Szerokie działania edukacyjno-warsztatowe prowadzone w obiekcie EkoFabryki powiązane z możliwością oddania, jak i zakupu rzeczy używanych, ale nadających się dalej do użytku wzmacniają postawy proklimatyczne, jak i społeczne. Cieszymy się, że działania proekologiczne podejmowane przez miasto Wejherowo znalazły uznanie w oczach uczestników kongresu – podkreśla Beata Rutkiewicz.

Konkurs „Klimatyczna Gmina”

Wejherowo zostało wyróżnione w konkursie „Klimatyczna Gmina” za projekt: „Ekofabryka – manufaktura drugiego obiegu”, w kategorii Gospodarka odpadami o obiegu zamkniętym.

Nagrodę odebrał Andrzej Gorczycki, prezes spółki Zakład Usług Komunalnych w Wejherowie podczas Pomorskiego Eko Forum.

W konkursie oceniano nowoczesne, efektywne, zielone projekty realizowane przez gminy, służące poprawie jakości życia mieszkańców poprzez ochronę klimatu lub zwiększenie odporności tych gmin na skutki zmian klimatu.

- Tym bardziej nagroda cieszy, ponieważ założeniem Ekofabryki było to, aby większą część odpadów przywrócić do powtórnego życia – mówi Beata Rutkiewicz, zastępca prezydenta Wejherowa ds. rozwoju miasta.

- Tak też się stało, obserwujemy duży wzrost świadomości ekologicznej naszych mieszkańców, którzy z wielkim zaangażowaniem starają się wykorzystywać do powtórnego użytku przedmioty. Chętnie korzystają z organizowanej w Ekofabryce Galerii Wejherowskie kłamoty, a przede wszystkim są chętni, aby zwiększać swoją wiedzę z zakresu gospodarowania odpadami - dodaje.

fot. Urząd Gminy Puck

GMINA PUCK

STAWIA NA FOTOWOLTAIKĘ W SZKOŁACH

Gmina Puck realizuje projekt pn. Słoneczne Szkoły Powiatu Puckiego, którego liderem są Pozytywne Inicjatywy Edukacja Sp. z o.o.

W ramach projektu, w Szkołach Gminy Puck oraz szkołach partnerów: Gminy Krokowa, Miasta Puck, Gminy Władysławowo oraz Powiatu Puckiego zostanie zamontowana instalacja fotowoltaiczna wraz z optymalizatorami mocy i systemem do zarządzania energią, umożliwiającym także wizualizację wymiernych korzyści z zamontowanych paneli.

ZAŁOŻENIA PROJEKTU

Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa energetycznego oraz zwiększenie wykorzystania potencjału OZE na terenie powiatu puckiego. To przyczyni się m.in. do ograniczenia emisji szkodliwych substancji do

środowiska. Wsparciem zostanie objętych łącznie 14 szkół z terenu powiatu puckiego. Wartość całego projektu wynosi 4 897 8033,37 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 wyniesie 3 580 608,57 zł.

W Gminie Puck projekt realizowany będzie w dwóch szkołach: Szkole Podstawowej im. Władysława Konefki w Starzynie oraz Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Żelistrzewie. W obu szkołach zaplanowano montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 49,95 kWp. Zakończenie realizacji inwestycji planowane jest na grudzień 2023 roku.

fot. Urząd Gminy w Zblewie

GMINA ZBLEWO

W POWIECIE STAROGARDZKIM – TU MOCNO BIJE SPORTOWE SERCE!

Gmina Zblewo jako jeden z kierunków rozwoju obrała sobie sport. Jednym z powodów tej decyzji jest wielkie zamiłowanie do aktywności fizycznej wójta gminy, Artura Herolda.

O Gminie Zblewo pisano wielokrotnie, prezentując przede wszystkim nowoczesne inwestycje i zrównoważony rozwój gminy. Natomiast znana jest także z wielkiego, sportowego ducha i wyjątkowo dobrego klimatu dla rozwoju sportu. Dbą o to gospodarz gminy – wójt Artur Herold, który od wielu lat promuje aktywny tryb życia wśród mieszkańców.

BOGATE TRADYCJE SPORTOWE

Sport w gminie ma wieloletnie i bogate tradycje. Klub Sportowy Sokół Zblewo w tym roku świętuje 100. jubileusz i jest prawdziwą wizytówką gminy. W ramach klubu poza sekcją piłki nożnej działa m.in. sekcja lekkoatletyczna, a zawodnicy Sokoła odnoszą spektakularne sukcesy.

W gminie prężnie działają kluby piłkarskie (5 seniorskich i 10 juniorskich drużyn). Samorząd opłaca licencje dla klubów piłki nożnej w rozgrywkach Pomorskiego Związku Piłki Nożnej. Finansuje sędziów meczów piłki nożnej w ramach tych rozgrywek (mecze domowe) oraz pokrywa koszty transportu drużyn na mecze i ubezpieczenie.

Piłka nożna mocno wpisana jest w gminę Zblewo, a sprzyja temu świetna i nowoczesna infrastruktura. Samorząd finansuje utrzymanie stadionu w Zblewie, który został ostatnio kompleksowo zmodernizowany, ale też 5 boisk piłkarskich w całej gminie, na których zatrudnieni są dbający o nie gospodarze obiektów.

Poza tym w gminie znajdują się „Orliki 2012”, na których działają animatorzy sportu (zatrudnieni przez samorząd). Jeszcze jest świetnie wyposażona siłownia w Zblewie, a niebawem podobny obiekt powstanie w Bytoni. Do tego nie można zapomnieć o nowoczesnej hali widowiskowo-sportowej w Zblewie i 4 salach gimnastycznych. Wkrótce zostanie otwarta kolejna.

Ponadto, mieszkańcy biorą udział w zajęciach crossfit, aerobiku, działa sekcja rowerowa, biathlon, grupa „morsów” itd.

SZEROKI TERMINARZ IMPREZ

W gminnym kalendarzu imprez co roku znajduje się wiele sportowych wydarzeń. Wójt gminy Artur Herold od kilku lat organizuje m.in. biegi terenowe i uliczne, które przyciągają znakomitych zawodników z całej Polski, ale i spoza niej. Sportowcy czują w Gminie Zblewo dobry klimat, dlatego często tu wracają. Zblewo jest także sportową areną w innych dyscyplinach sportu. Wiosną odbywa się tutaj m.in. wielki festiwal sportu, czyli mistrzostwa federacji WBBF WFF POLSKA. Trzeba wspomnieć też o seniorach, bo w gminie Zblewo aktywność sportowa nie dotyczy tylko młodego pokolenia. Seniorzy zrzeszeni w kołach PZERil od wielu lat ćwiczą i licznie reprezentują gminę w powiatowej spartakiadzie. Regularnie dobywają złoty puchar, dając piękne świadectwo tego, że w zdrowym ciele – młody duch.

POMORSKA AKADEMIA PLANOWANIA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W PELPLINIE

We wrześniu w Pelplinie goszczono grupę studentów z czterech gdańskich uczelni wraz z opiekunami. Pracowali nad koncepcją zagospodarowania terenu po cukrowni. Wszystko odbywało się pod auspicjami Związku Uczelni im. Daniela Fahrenheita w Gdańsku oraz Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego.

Pomorska Akademia Planowania Przestrzeni Publicznej gościła w tym roku w Pelplinie. Studenci z: Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Gdańskiej, Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku w ostatnim tygodniu września odwiedzili Pelplin, żeby poznać jego mieszkańców, miasto i zaznajomić się z charakterystyką terenu po byłej cukrowni.

PRZEBIEG WYDARZENIA

Pierwszego dnia studenci spotkali się z przedstawicielami pelplińskiego magistratu, na czele z Burmistrzem Miasta i Gminy Pelplin Mirosławem Chyłą. Zaproszeni wydarzenia goście mieli okazję porozmawiać ze studentami i ich opiekunami, ale też przedstawić jego historię, aktualne uwarunkowania społeczne, gospodarcze, kulturalne. W tej części wzięli udział m.in.: Bogdan Badziong – Sekretarz Gminy Pelplin, ks. Krystian Feddek – Dyrektor Kociewskiego Centrum Kultury oraz Dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Pelplinie. Natomiast w godzinach wieczornych studenci spotkali się z lokalną młodzieżą oraz młodymi sportowcami z Klubu Sportowego „Błoczek” Team.

Kolejny dzień rozpoczął się wykładem wprowadzającym pt.: „Człowiek, życie, środowisko” poprowadzonym przez przedstawicieli Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Ważnym punktem tego dnia wizyty była wizja terenowa na obszarze projektowym. Gości po terenie byłej cukrowni oprowadzali m.in.: Kazimierz Krajnik (były pracownik cukrowni w Pelplinie), Radny Rady Miejskiej w Pelplinie Bartosz Weroniecki oraz Tomasz Zaborowski.

W środę studenci wybrali się na targowisko miejskie, gdzie rozmawiali z mieszkańcami, poznając opinie na temat życia w gminie. Kolejnym punktem był wykład przygotowany przez przedstawicieli Akademii Sztuk Pięknych pt.: „Natura, sztuka, demokracja”. Kolejnego dnia uczestniczyli w wykładzie pt.: „Krajobraz, przestrzeń, miasto”. Następnie studenci uczestniczyli w spływie kajakowym z Pelplina do Stockiego Młyna. Potem spotkali się z słuchaczkami Uniwersytetu III Wieku oraz radnymi Rady Miejskiej w Pelplinie.

ZWIĘCZENIE WIZYTY

Kolejnego dnia ostatni wykład poprowadzili wykładowcy z PG pt.: „Strategiczna rola przestrzeni publicznej”. W sali widowiskowej Miejskiego Ośrodka Kultury odbyło się podsumowanie całotygodniowych prac. Studenci prezentowali koncepcje i pomysły. Podziw budzi nie tylko zaangażowanie studentów i ich opiekunów, lecz także pomysłowość oraz praktyczna interdyscyplinarność. Efekty tygodniowej pracy zostały przyjęte gromkimi brawami przybyłych gości na czele z: Członkiem Zarządu Województwa Pomorskiego Józefem Sarnowskim itd.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA CAŁĄ ORGANIZACJĘ

Nie sposób pominąć osoby, które pracowały ze studentami oraz odpowiadały za organizację całego wydarzenia: ze strony Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku – dr inż. arch. kraj. Dominika Gołębiowska, ze strony Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – prof. dr hab. Lidia Wolska oraz dr Maciej Tankiewicz, ze strony Politechniki Gdańskiej – dr inż. arch. Magdalena Podwojewska oraz dr inż. arch. Anna Rubczak, ze strony Uniwersytetu Gdańskiego – dr Grażyna Chaberek oraz dr inż. arch. Joanna Poczobut, ze strony Związku Uczelni im. Daniela Fahrenheita – Zastępca Dyrektora Związku Katarzyna Zygmunt oraz Marzena Musialik, ze strony Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego – Zastępca Dyrektora Biura Anna Błażewicz-Stasiak, Kierownik Zespołu Osadnictwa i Dziedzictwa Kulturowego Anna Łoziak, Karolina Dulajs, Maja Chyżyńska oraz Konrad

Młynarczyk, ze strony Urzędu Miasta i Gminy Pelplin: Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Pelplin Krzysztof Adamczyk, Zastępca Kierownika Referatu Gospodarki Przestrzennej i Środowiska Katarzyna Róg, Małgorzata Laskowska, Anna Kaluza, Ewa Kosecka, Alicja Klaus, Irena Grajkowska, Tomasz Kolos oraz Grzegorz Kilian.

Studenci kontynuują pracę na uczelniach, a wszyscy czekają na finałową galę w pierwszym kwartale przyszłego roku, kiedy zostaną zaprezentowane ostateczne wyniki prac studentów.

ŻEGLARSKI SUKCES GMINY CEDRY WIELKIE

II Regaty o Puchar Marszałka Województwa Pomorskiego drugi raz zakończyły się wielkim sukcesem żeglarzy z gminy Cedry Wielkie.

Z zawodów rozegranych na wodach Zatoki Puckiej żuławskie drużyny wróciły aż z trzema medalami, pozostawiając daleko w tyle reprezentacje, których gminy mają bogatą tradycję żeglarską.

ZWIĘCZENIE ŻEGLARSKICH DZIAŁAŃ SAMORZĄDU

Regaty stanowiły zwieńczenie dotychczasowych działań podejmowanych przez samorząd województwa pomorskiego na rzecz rozwoju infrastruktury żeglarskiej i poprawy warunków nawigacyjnych szlaków wodnych w regionie, a także edukacji żeglarskiej młodych Pomorzan. Na wodach Zatoki Puckiej rywalizowali uczniowie szkół, biorących udział w Programie Edukacji Morskiej oraz przedstawiciele pomorskich samorządów. Uczestnicy pływali na łodziach, które gminy zakupiły w ramach projektu „100 łodzi żaglowych na stulecie zaślubin Polski z morzem” przygotowanego przez samorząd województwa pomorskiego.

– *Żeglowność z całą pewnością uczy nas dbałości o własne bezpieczeństwo, ale też koleżanek i kolegów oraz odpowiedzialności za sprzęt. Sam jestem żeglarzem i wiem, ile ono daje radości i satysfakcji. Cieszę się, że młodzi ludzie próbują sił na wodzie. Życzę wszystkim, żeby ta pasja w nich została. Zwłaszcza że w naszym regionie mamy wspaniałe warunki do żeglowania. Ten sport to nie tylko wspaniała zabawa, ale też prawdziwa szkoła życia. Uczy radzenia sobie w trudnych sytuacjach, dyscypliny, odpowiedzialności za siebie i całą załogę* – powiedział na zakończenie zawodów **Mieczysław Struk**, marszałek województwa pomorskiego.

DOBRE WYNIKI I ZADOWOLENIE WÓJTA

W kategorii początkujących bezkonkurencyjną okazała się drużyna z Kobylnicy, a na drugim stopniu podium stanęli zawodnicy z Cedrów Wielkich. Z kolei w kategorii zaawansowanych żeglarze z gminy Cedry Wielkie nie mieli sobie równych. Natomiast w wyścigu oficjalnych reprezentacji gmin z brązowymi medalami wrócili do domu żeglarze z Cedrów Wielkich.

– *Trudno nie być dumnym z tak znakomitych wyników naszych reprezentantów. To pokazuje, że zrealizowana inwestycja w Błotniku była doskonałym pomysłem, a uruchomienie szkółki żeglarskiej zaprocentowało ze zdwojoną siłą. Cieszy także wynik w oficjalnych regatach, w których naszych barw bronili m.in. przewodnicząca rady gminy – **Justyna Słowińska**, wicewójt **Piotr Jaśniewski**, **Alan Kocięda** – sternik i **Krzysztof Kocięda** – trener.*

Wielu uczestników zawodów w Pucku przecierało oczy ze zdumienia, że ekipa z żuławskiej, rolniczej gminy osiąga takie sukcesy. Bardzo się cieszę, że zakorzeniliśmy wśród dzieci żeglarstwo, a dla niektórych z nich jest to już pasja – komentuje **Janusz Goliński**, wójt gminy Cedry Wielkie.

tot. UG Cedry Wielkie

48. FESTIWAL POLSKICH FILMÓW FABULARNYCH. ROZDANO NAGRODY

**W Gdyni tradycyjnie odbyło się największe wydarzenie filmowe w Polsce.
W trakcie tych kilku dni obok wielu wydarzeń towarzyszących rozdano nagrody,
w tym najbardziej prestiżową, czyli Złote Lwy.**

Harmonogram tegorocznego Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych był niezwykle bogaty. Obok wielu pokazów poszczególnych filmów, które brały udział w festiwalu w poszczególnych kategoriach m.in.: z Konkursu Głównego), to odbyło się branżowe wydarzenie: Gdynia Industry. W jego ramach realizowano program paneli dyskusyjnych m.in.: Jak dobrze pracować zespołowo.

TOWARZYSZĄCE POKAZY

Częścią tegorocznego festiwalu były również pokazy poza-konkursowe m.in.: Filmy z Gdyni, Polonica.

- Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni to najważniejsze i kulminacyjne wydarzenie każdego roku dla polskiej branży filmowej. To konkurs najlepszych dzieł fikcjonalnych minionego roku, ale także towarzyszące temu wydarzenia branżowe: markety, warsztaty, konferencje, debaty i sekcje poza konkursowe. To sprawia, że Gdynia na tydzień zamienia się w prawdziwą stolicę polskiego kina. Kolejne edycje festiwalu przynoszą nam odpowiedzi na powyższe pytania, pozwalają nam wszystkim (filmowcom i widzom) lepiej zrozumieć polskie kino i precyzyjnie definiować jego najważniejsze potrzeby. Z mojej perspektywy FPFF to wyjątkowy czas. Jako gdynianin chodziłem na festiwal od młodości. To tutaj zakochałem się w kinie. W tym roku miałem ten przywilej zaprezentować film „Sad dziadka”, który co prawda nie jest fabułą, a dokumentem, ale dzięki uprzejmości

Organizatorów mogliśmy nasze dzieło zaprezentować w sekcji „Filmy z Gdyni”. Mamy nadzieję, że obecność naszego filmu w Gdyni pozwoli nam znaleźć dla niego nowe możliwości prezentacji i dystrybucji w przyszłości – mówi Karol Starnawski, reżyser filmu „Sad dziadka”, który został wyemitowany w sekcji „Filmy z Gdyni”.

Przedstawiamy listę najważniejszych nagród i wyróżnień, które zostały rozdane podczas 48. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych:

LAUREACI ZŁOTYCH I SREBRNYCH LWÓW

- Wielka Nagroda „Złote Lwy” – dla najlepszego filmu Kos otrzymał reżyser Paweł Maślona i producenci: Aneta Hickinbotham, Leszek Bodzak
- Nagroda „Srebrne Lwy” – dla filmu Imago a otrzymała reżyserka Olga Chajdas oraz producenci: Izabela Wójcik, Violetta Kamińska, Dariusz Jabłoński
- Nagroda „Złoty Pazur” – za odwagę formy i treści w kategorii „Inne Spojrzenie” dla filmu Tyle co nic otrzymali reżyser Grzegorz Dębowski oraz producenci: Ewa Jastrzębska, Jacek Bromski oraz Jerzy Kapuściński
- „Platynowe Lwy” – nagrodę za całokształt twórczości odebrał scenograf Allan Starski

Lista laureatów wszystkich konkursów znajduje się na stronie internetowej organizatora.

Przemysław Schenk

www.honest.com.pl

HONEST

WYNAJEM KONTENERÓW - WYWÓZ ODPADÓW

ROZBIÓRKI I WYBURZENIA

ul. Wschodnia 29
80-066 Gdańsk

tel. 515 192 851
tel. 58 305 88 44

biuro@honest.com.pl

LUXURIA

ESTATE

ZAINWESTUJ W APARTAMENTY GRUZJA/BATUMI

Pomogę przejść wszystkie formalności dotyczące zakupu nowoczesnego apartamentu inwestycji klasy premium w pobliżu zabytkowej części Batumi. Dwudziestotrzypiętrowy aparthotel Portline by Gumbati zaprojektowany został tak, aby ze wszystkich apartamentów zapewnić widok na Morze Czarne lub góry.

Bezpieczny i pewny deweloper

Inwestycje w najatrakcyjniejszych aglomeracjach w Gruzji

Ponad 500 000 mkw. wybudowanej powierzchni

Ponad 20 lat doświadczenia na rynku nieruchomości

Wysoki standard i nowoczesna architektura

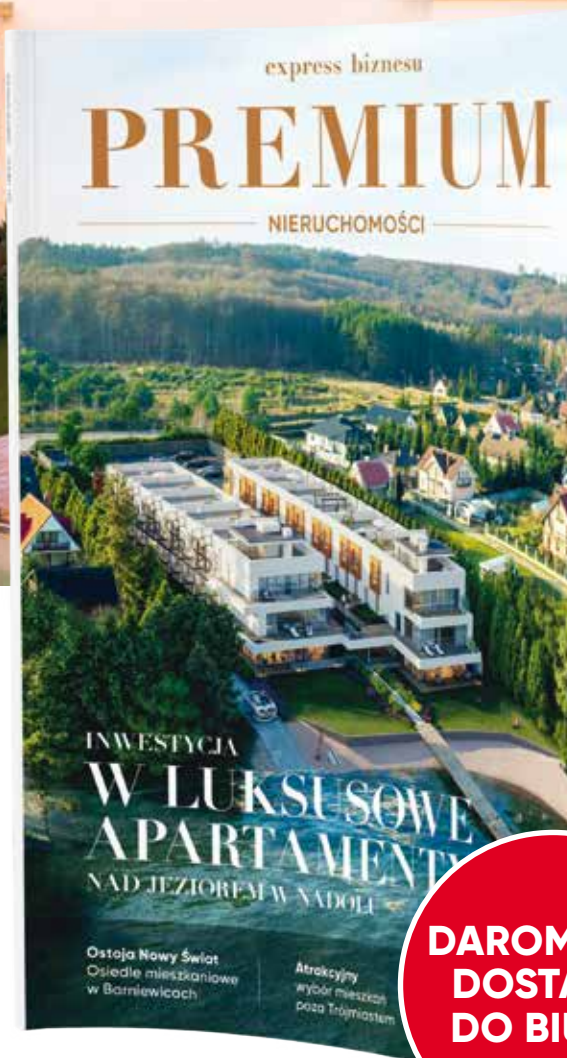
Własne zespoły projektantów i architektów

j.symeryak@luxuria.com.pl
+48 796 100 155

**nowe
inwestycje
wnętrza
nieruchomości
budownictwo**

**DAROMOWA
DOSTAWA
DO BIURA!**

**Chcesz wiedzieć
więcej?**

 p.ruszewski@expressy.pl

 +48 601 300 143